CELJSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

PREDSEDSTVO OSS CELJE

O AKTUALNIH PROBLEMIH ŠOLSTVA

V okviru številnih razprav, posvečenih spremembam v financiranju šolstva in stimuliranju prosvetnih delavcev, ki bodo predvidoma stopile v veljavo z novim letom, je bila v torek v Slovenskih Konjicah razširjena seja predsedstva okrajnega sindikalnega sveta Celje, na kateri so obravnavali ta vprašanja. Na seji, ki ji je prisostvoval tudi podpredsednik republiškega odbora družbenih služb Geza Čahuk, je imel uvodni referat član predsedstva Vlado Zakošek. Ker bomo spričo aktualnosti in tehtnosti posredovali tako referat kakor razpravo v prihodnji številki, velja na tem mestu vsaj poudariti osnovno misel razprave, zapopadene v enotnem stališču, da bo z novim letom brezpogojno treba uveljaviti predvidene spremembe, ki naj v materialnem smislu postavijo šolstvo in prosvetne delavce v enakopraven položaj z drugimi, zlasti gospodarskimi dejavnostmi. V tem smislu bodo celotno gradivo posredovali občinskim skupščinam, katerih dolžnost bo, da bodo šolstvu zagotovile predvidena sredstva.

dhr

Nuditi pomoč privatnemu kmetu

Danes dopoldne zaseda v Mozirju občinski zbor in zbor delovnih skupnosti občinske skupščine o poročilih svetov za kmetijstvo, za gozdarstvo, za družbeni plan in finance, za socialno varstvo in varstvo družine ter o stanju dohodkov in izdatkov sklada za zdravstveno zavarovanje v prvih devetih mesecih letošnjega leta.

Kot tipična kmetijska komuna je mozirska občina z delitvijo 20 odstotkov zemljiških površin v družbenem sektorju in 80 odstotkov v obdelavi privatnih posestnikov vsekakor pred dejstvom, da bodo morali s pametno kreditno politiko in primernimi oblikami proizvodnega sodelovanja in pravilnejšo davčno politiko pomagati privatnemu kmetu, da bo s povečano proizvodnjo kmetijskih dobrin lahko vsaj delno šel za rastjo standarda ostalih delovnih ljudi. O razpravi na občinski skupščini bomo poročali prihodnjič.

OB PLENUMU OKRAJNEGA ODBORA SZDL

OCENJENO DELO NAŠ KAŽIPOT

Po dveh letih novega skupščinskega sistema se znova pripravljamo na skupščinske volitve. Uspehi ob uveljavljanju samoupravljanja nam ne smejo zastreti vpogleda v slabosti, ki so se ob tem pojavljale.

Tokrat ne bomo volili vsi volivci, ker poteče samo polovici odbornikov in poslancev dvoletni mandat, vendar pa bi o dosedanjem delu naj spregovorili povsod.

Predsednik okrajne skupščine tovariš *Peter Šprajc* je orisal dejavnost okrajne skupščine. Skupščina je obravnavala vprašanja z vseh področij družbenega življenja, zlasti pa še gospodarstva in prosvete. Včasih se je pokazalo, da delegatski sistem iz občin morda ni najboljši in ne bi bilo nujno, da bi vsi predsedniki občinskih skupščin bili člani okrajne skupščine, ker so zastopani v drugi stalni obliki skupščinskega dela — predsedniški konferenci. Vloga okrajne skupščine se bistveno spreminja in vse manj bo materialno vplivala na občine. Na drugi strani pa je vedno večja tudi koordinacijska vloga pri reševanju kompleksnejših vprašanj, zlasti še snovanju medobčinskih služb.

Pri okrajni skupščini so opažali, da mnogi člani niso bili dovolj aktivni in niso sodelovali v razpravah. Nekatere seje so bile komaj sklepčne, toliko jih je izostajalo. Če gre tu za preobremenjenost, je potrebno to upoštevati. Naloga odbornika je tako zahtevna, da ne more opravljati še drugih podobnih dolžnosti. Na drugi strani pa je potrebno oceniti delo občinskih skupščin kot celote, zlasti pa še usposobljenost občinskih uprav, ki še ni ustrezna.

V celjskem okraju bomo volili 344 odbornikov občinskih skupščin, 34 članov okrajne skupščine, 35 republiških poslancev in 5 poslancev za zvezno skupščino. Zdaj se je potrebno zmeniti, kakšni naj bodo občani, ki nas bodo zastopali v najvažnejših predstavniških organih. Naloga SZDL je prav v tem, da zagotovi najširšo javno obravnavo o kriterijih za kandidate.

Na plenumu so imenovali še volivno komisijo, ki bo usmerjala predvolivno dejavnost. Predseduje ji tovariš Jože Marolt. V prihodnjih dneh bodo podobne komisije imenovali še v občinah.

Ir

S SEJE PREDSEDSTVA OSS CELJE

ŠE VEDNO EKSTENZIVNOST?

Na zadnji razširjeni seji predsedstva okrajnega sindikalnega sveta s člani gospodarske komisije pri OSS, zastopniki gospodarske zbornice in Zavoda za plan so obravnavali o osnovnih problemih in ciljih družbenega razvoja SR Slovenije v letu 1965. Razprava je potekala v okviru pripomb na dokumentacijo, ki jo je pripravil republiški zavod za Splošni pregled družbenega razvoja v letošnjem letu in pregled ciljev za prihodnje leto je v uvodnih mislih podal predsednik gospodarske komisije OSS tov. *Gojmir Melik*. Tako je v grobem predviden 10-odstotni porast celotne proizvodnje, kar vsekakor kaže tendenco umiritve gospodarskega gibanja, posebej še, če vemo, da ta porast bazira na predvidenem 7-odstotnem porastu storilnosti in le za dobre 3 odstotke zvečanem številu delovne sile. Še vedno se kaže tendenca porasta minimalnih osebnih dohodkov za okrog 20 odstotkov in to pri 6-odstotnem zvišanju življenjskih stroškov.

Zanimivo je, da se strukture investicij za prihodnje leto predvideva v slabo opaznem premiku (le za 1 odstotek) v korist negospodarskih dejavnosti, kar nedvomno pušča številne žgoče probleme družbenih služb, otroškega in socialnega varstva ter ostalo na nivoju »dohitevanja«.

Prav tako pomeni 4-odstoten porast investicij v SRS Sloveniji na osnovi letošnje kvote, ki je že v osmih mesecih presegala 46 odstotkov predvidenega, 285 milijard vlaganj. Vsota zgovorno priča, da bo tudi prihodnje leto močna investicijska ekspanzija, pri čemer gotovo obstaja resna bojazen, da v zadnjih 4 mesecih letošnjega leta nikakor ne bo možno znižati investicijskega vlaganja na indeks 124 odstotkov, kot se predvideva za osnovo prihodnjega leta. Pri tem tudi restrikcija kreditov ne bo pomagala zmanjšati obsega investicijske »mrzlice«, saj je ta ukrep potegnil za sabo številne obveznosti (pogodbe, nastala škoda itd.).

V pripombah so tudi omenili, da je prav dosedanji sistem pogojeval ekstenzivno gospodarjenje (izredno cenena živa delovna sila). S politiko večjih osebnih dohodkov se je ta odnos s časi spreminjal. Novi ukrepi v zvezi z investicijami (obvezna rezerva), pa so vlaganja podražila in tako je delovna sila znova cenejša ter so s tem dani pogoji za reševanje večje proizvodnje znova v večjem številu zaposlenih.

J. K.

V VELENJU SVEČANOST ZAKLJUČENA

100 LET DELA

Gasilska zveza Slovenije je pretekło soboto priredila v kulturnem domu v Velenju zaključno proslavo ob 100-letnici jugoslovanskega gasilstva.

Ob tej priliki je predsednik gasilske zveze Slovenije Metod Roter dejal, da so slovenske gasilske organizacije bile med prvimi, ki so sprejele pobudo za proslavitev 100-letnice, kar ni slučaj, saj je prav na slovenskem naletela ideja o protipožarni zaščiti na ugodna tla pred sto leti. Najprej so začeli gojiti gasilsko obrambo v Ljubljani, Metliki, Laškem, Krškem, Mariboru, Preboldu in drugod. Pri tem ne gre pozabiti, da so že številna slovenska društva pred nedavnim slavila 80-letnice svojega obstoja, obenem pa je znano, da so ta društva odigrala pomembno vlogo v narodnostnem gibanju in pozneje v narodnoosvobodilnem boju.

O pomenu gasilske organizacije pa je v Velenju spregovoril tudi sekretar gasilske zveze Jugoslavije Esad Čengić, ki je v nadaljevanju prebral sklep o odlikovanju 95 posameznikov ter 58 organizacij gasilske zveze Slovenije. Tako so prejele odlikovanja občinska gasilska zveza Celje, gasilsko društvo Velenje, gasilsko društvo Ljubljana-Moste, gasilska zveza Maribor, medtem ko so odlikovanja ostalih društev in posameznikov prenesli na društvene slovesnosti.

V MOZIRJU

OSEM KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Pred dnevi je bil v Mozirju razširjeni plenum občinskega odbora Socialistične zveze, na katerem so razpravljali o vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na bližnje konference krajevnih organizacij SZDL in o pripravah na formiranje krajevnih skupnosti.

V Mozirju bodo letne konference krajevnih organizacij Socialistične zveze od 15. do 25. novembra. V tem času bo steklo tudi formiranje krajevnih skupnosti, ki jih bo na območjih mozirske občine osem. Pripravljalni odbori so tudi že pripravili osnutke statutov krajevnih skupnosti. V decembru pa bodo o njih razpravljali tudi zbori volivcev.

Konec prejšnjega tedna je Okrajna zveza za telesno kulturo v Celju priredila sprejem za olimpijce, celjske udeležence in tekmovalce na letošnjih olimpijskih igrah v Tokiu. Med povabljenci je bil tudi Miro Cerar, nosilec dveh olimpijskih odličij.

Olimpijce, športne delavce in najvidnejše predstavnike javnega in političnega življenja celjske občine in okraja je pozdravil predsednik Okrajne zveze za telesno kulturo, Franc Vitanc ter hkrati čestital tekmovalcem k uspehom, ki so jih dosegli na letošnji največji svetovni športni manifestaciji. Razen tega je ob tej priložnosti opozoril na nekatere probleme množičnega in kvalitetnega športa in prav tako na dejstvo, da tudi ta sprejem kaže na pravilno družbeno vrednotenje telesne kulture v okraju. Hkrati je tovariš Vitanc čestital Romanu Lešku za opravljeno diplomo na Visoki šoli za telesno vzgojo v Ljubljani in mu zaželel srečno pot in prav tako veliko uspehov na služenju rednega kadrovskega roka. Nazadnje je vsem olimpijcem izročil spominska darila.

Za sprejem in pozornost se je zatem zahvalil Roman Lešek, ki se je hkrati zahvalil za pomoč, ki jo družba daje AD Kladivarju.
Na sliki: Franc Vitanc izroča darilo Fedorju Gradišniku; sedi Roman Lešek.

DARKO BIZJAK

PREDSEDNIK OBČINSKEGA ODBORA SZDL ŠMARJE

Te dni je bil v Šmarju pri Jelšah plenum občinskega odbora SZDL, na katerem so potrdili izvolitev tovariša Darka Bizjaka za predsednika občinskega vodstva organizacije Socialistične zveze. Hkrati so člani tega foruma izvolili za sekretarja tovariša Tineta Plevčaka.

ČASTNA TURISTICNA PRIZNANJA

Na plenumu CTZ je predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan razdelil najbolj prizadevnim članom turističnih organizacij častne turistične znake, ki jih je odobril občni zbor Turistične zveze Slovenije.

Letos so dobili člani CTZ 4 zlate in sicer: prof. Tine Orel, dr. Pernard Arnold iz Laškega, ing. Pavel Pristovšek iz Celja ter Pavla Troger iz Mozirja. Srebrne znake so dobili trije člani in sicer: Jože Libnik iz Rogaške Slatine, Rozika Rifelj iz Gornjega Grada ter Ante Tevž iz Ljubnega.

Nadalje so razdelili še 43 bronastih značk ter dve posebni priznanji. Prvo je dobil ing. Branko Korber, predsednik Občinske skupščine Mozirje, drugo pa dr. Rudolf Leskovar, predstojnik balneološkega instituta v Rogaški Slatini.

OBČINSKI PRAZNIK SEVNIŠKE OBČINE

NOVE DELOVNE ZMAGE

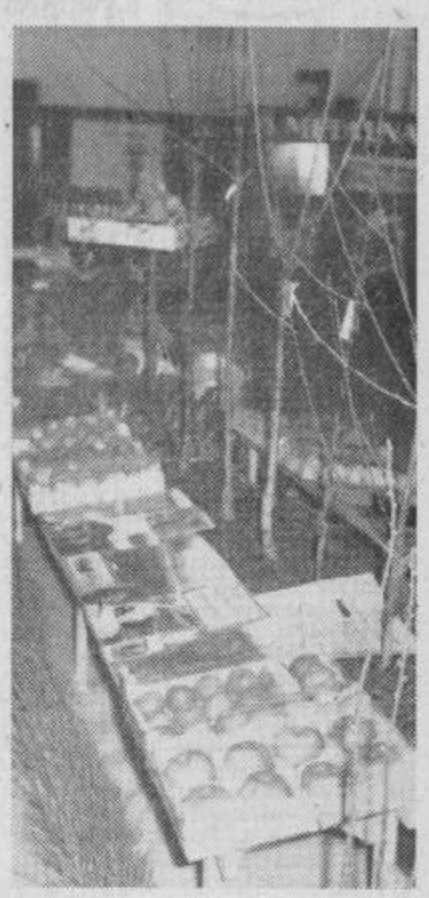

Sevniški občinski praznik oživlja spomin na eno izmed drznih akcij brežiške čete v prvih dneh revolucije — 23. obletnico napada na sevniške zapore, kjer so bili številni politični jetniki. Akcijo je vodil Dušan Kveder, ki se je včeraj, na praznični dan, udeležil svečanosti.

V počastitev praznika so v Sevnici priredili bogat celotedenski spored. Tako so prejšnjo sredo otvorili gospodarsko in urbanistično razstavo v gasilskem domu. Sobota pa je pripadala Razborčanom, ki so tega dne, ob dvajseti obletnici prve partizanske šole na Štajerskem, izročili najmlajšim novo, prenovljeno šolo. V Sevnici pa so v soboto predali namenu poslovno stavbo Elektro-Krško. V sredo so otvorili novo postajo ljudske milice v Sevnici, ki sodi med najlepše v Sloveniji. Motorizirani občani pa so tega dne prišli na svoj račun z otvoritvijo nove bencinske črpalke. Na sam slavnostni dan so otvorili novo šolo v Sevnici, objekt v vrednosti nad 300 milijonov dinarjev.

V času praznovanja so izvedli številna športna srečanja, šahovska, namizno teniška, tekmovanje z zračno puško, športno tekmovanje pionirjev ter kulturno zabavno prireditev »Večer za starše in odrasle«, ki so ga priredili sevniški učenci.

Na slavnostni seji občinske skupščine je predsednik Jože Knez orisal zgodovinski pomen praznovanja ter delovne zmage, na kraju pa je skupščina sprejela sklep o imenovanju nove sevniške šole, ki bo nosila ime po znanem organizatorju narodnoosvobodilnega gibanja Savu Kladniku, ki ga je okupator ustrelil 1942. leta.

Slavnostne seje in otvoritve nove šole se je udeležil tudi podpredsednik IS SRS Beno Župančič, član IS SRS Ludvik Gabrovšek, sekretar za šolstvo Boris Lipužič ter častni občan sevniške občine Dušan Kveder. Med gosti so bili tudi predstavniki okrajne skupščine in okrajnih družbenopolitičnih organizacij.

VREME

OD 11. DO 22. NOVEMBRA

Okrog 13. novembra močnejše padavine z ohladitvijo, sneg do nižin, nato približno 2 dni suho oz. lepo vreme. Od 16. do 19. novembra nestalno s pogostimi padavinami; okrog 19. novembra spet ohladitev s snegom do nižin. Po 19. novembru postopno izboljšanje vremena.

CELJE, 13. NOVEMBRA 1964
Št. 45 CENA 20 din LETO XIV

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRAŠOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-23. Tekoči račun: 603-11-1-636. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din. Inoxemstvo 2460.

POGLED PO SVETU

MARJAN RAVNIKAR

Politiki so še vedno v znamenju pričakovanja. Napetost in zaprtost, vsaj kar zadeva izjave, je značilnost stanja, ki vlada v kuluarih. Pomirljive izjave iz Moske še vedno prihajajo. Toda te izjave potrjujejo linijo 22. kongresa, ki jo je zastopal Hruščov. Sedanji voditelji v Moskvi so vsi do zadnjega najožji sodelavci Hruščova. Prihod Ču-En-Laja na 47. obletnico oktobrske revolucije je ugibanja še bolj zapletlo. Neudeležba italijanske komunistične partije pa vse še bolj komplicira. Izjave njenega generalnega sekretarja Longa govore, da delegacija, ki je bila predhodno v Moskvi, ni bila zadovoljna s tolmačenji, ki jih je dobila glede strmoglavljenje Hruščova.

Dogodki v Južni Ameriki, konkretno v Boliviji, nam kažejo, da postaja na tem kontinentu situacija resna in še bolj nestabilna kot je bila. Obenem pa so dokaz, da narod zahteva dejanja od svojih vlad, ne pa obljube. Škoda je le, da v teh dneh Bolivija nima močne in organizirane partije, ki bi stopila na čelo in prevzela vodstvo. Odvisnost dežele od severno ameriškega kapitala, moč vojne hunte in buržoazije ter revščina ogromnega števila prebivalstva pogojujejo situacijo, kakršna je. Odstop predsednika Pas Estonzora stvar ni rešil, pač pa še poslabšal.

Volitvena histerija v ZDA se je polegla. Demokrati triumfirajo, vsaj po časopisih, dočim republikanci poskušajo regenerirati svoje vrste ter se pripraviti na bodoče volitve. Težka naloga, ki čaka predsednika Johnsona, bo še težja zaradi koalicije v demokratski stranki, ki pa je zelo heterogena in mu bo težko ugoditi vsem strujam znotraj stranke. Tudi vloga velikega kapitala bo odigrala svoje, kajti v kampanji ga je kapital močno podprl in bo verjetno v štirih letih predsednikovanja zahteval obresti.

Situacija v Afriki prav tako postaja iz dneva v dan bolj komplicirana, predvsem kar se tiče položaja v Južni Afriki. Še vedno se rasistična politika Južnoafriške Unije čuti v Uniji in na sosednjih ozemljih, daleč na sever, do položajev Portugalske Gvineje in Čombejevega Konga, kjer so inštruktorji in orožje, ki prihaja z juga Afrike. V prejšnjem tednu je prišlo do pomiritve in formiranja civilne vlade v Sudanu. Težak položaj v južnih predelih te dežele je bil vzrok nemirom, ki so zajeli vso pokrajino. Šef dežele, general Abud, je bil prisiljen na popuščanje in formiranje vlade, ki naj bi nastale probleme likvidirala.

Tudi situacija v Jemenu se stabilizira. Sporazumi, ki so v teku, bodo zagotovili večjo svobodo jemenskemu narodu in preprečili vmešavanje tujih sil, predvsem bivših kolonizatorjev, Angležev. Prav tako se je spremenila situacija v Saudski Arabiji, kjer je princ Feisal dokončno prevzel vodstvo dežele in s tem likvidiral starega konzervativnega monarha, ki je ogromna prostranstva te dežele s silo držal skorajda v srednjeveški zaostalosti.

Položaj v zahodni Evnopi po De Gaullovih ukrepih je še naprej nejasen in napet kar zadeva področje ekonomske izmenjave šestorice. Poskusi s strani Belgije in Zahodne Nemčije, da prisilijo francoskega predsednika na popuščanje, niso uspeli. Sploh doživlja Zahodna Evropa povsem nove politične pretrese, ki se manifestirajo v dveh smereh. Prvič: čuti se močna želja osamosvojitve celotne zahodne Evrope od ZDA predvsem v gospodarskem pogledu in drugič: registrira se močan porast naprednih idej tako v Zahodni Nemčiji preko socialnih demokratov, kakor tudi v delavskih partijah predvsem komunističnih Italije, Francije in Danske. Prav pri teh zadnjih se tudi čuti hrabrost, da povedo svoje lastno mišljenje tako zahodu kakor tudi Moskvi.

Še naprej pa je glavni problem Azija z vsemi svojimi objektivnimi in subjektivnimi težavami. Politični vpliv Kitajske še vedno raste, medtem ko z druge strani vojaški potencial zahodnih sil, predvsem ZDA na tem delu sveta postaja vse močnejši. Najnovejši dogodki in ponovno iskanje sporazuma med Pekingom in Moskvo lahko ta politični pritisk s strani Kitajske le še poveča. Izjava v pekinškem listu Žen-Min-Ži-Bao, da naj bo spor z Moskvo le prehodna epizoda, da veliko vedeti in verjetno se bo na tem delu sveta še marsikaj spremenilo.

OB REDNIH KONFERENCAH SZDL — OB REDNIH KONFERENCAH SZDL — OB REDNIH KONFERENCAH

KRAJEVNE SKUPNOSTI

prva naloga krajevnih organizacij SZDL

V Šmarju so sklicali plenum SZDL, na katerem je bila glavna tema razprave formiranje krajevnih skupnosti. Doslej so temu vprašanju posvetili že mnogo pozornosti in so imeli že skoraj v vseh krajih komune razgovore s predstavniki organizacij in društev, v nekaterih krajih pa tudi že širše razprave z ljudmi.

Plan je predvideval 26 krajevnih skupnosti v komuni. Ob tem so se pokazale predvsem v večjih in raztresenejših krajih težnje po oblikovanju več samostojnih skupnosti. Plenum je ocenil tako mnenje in voljo ljudi kot pozitivno. Vendar pa je vprašanje, ali bodo tako majhne krajevne skupnosti, ki se nekje omejujejo le na posamezno vas, kos nalogam, ki si jih bodo zadale.

Vprašanju finansiranja krajevnih skupnosti je plenum prav tako posvetil precejšnjo pozornost. Jasno je nakazal zahtevo, da imajo krajevne skupnosti dovolj močno finančno oporo, kajti od nje je v veliki meri odvisna uspešnost dela skupnosti. Zato bodo morale biti dotacije občinske skupščine večje od tistih, ki so jih prejemali krajevni odbori, če hočemo, da bodo krajevne skupnosti uspešno reševale zastavljene naloge. Toda občinska dotacija naj bi bila le del sredstev, ostali del pa naj bi se formiral iz prispevkov občanov in gospodarskih organizacij v kraju skupnosti. Še posebej dobro morajo poznati potrebe in naloge krajevnih skupnosti tisti občani, ki so člani samoupravnih organov v kolektivih. Ti bodo lahko zagovarjali potrebe skupnosti in vplivali na dodeljevanje sredstev, ki jih bodo delovni kolektivi namenili krajevnim skupnostim.

Sredstva krajevnih skupnosti se bodo ustvarjala tudi iz prispevkov občanov. Ti prispevki bodo lahko denarni, materialni ali delovni. Tvorili bodo glavni vir sredstev krajevne skupnosti. Zato je najvažnejše, da občani razumejo, da je krajevna skupnost njihova in uspeh dela bo odvisen predvsem od njihove volje in pripravljenosti za sodelovanje.

Krajevnim skupnostim bo treba izročiti v upravljanje čim več objektov in dejavnosti, ki jih sedaj urejuje občinska skupščina; so pa čisto krajevnega značaja, kot npr. zgradbe splošnega ljudskega premoženja, manjši kamnolomi, mostiči, parki, pokopališča, kinodvorane itd.

Povsod na terenu šmarske občine so v teku tudi kadrovske priprave na krajevne skupnosti, saj bi morali načeloma ustanoviti skupnosti že do konca tega leta. Vendar pa se ne bi smeli prenagliti, če se ljudje do tega roka ne bodo dogovorili o obsegu kake krajevne skupnosti.

IZ ŽALSKE KOMUNE

DRUŽBENI CENTRI

uspešno delujejo

Številne razprave o klubskem življenju, o tej tako zanimivi obliki združevanja občanov, so nedvomno veliko prispevale k dokaj ugodnim rezultatom, ki so jih družbeni centri žalske občine dosegli v zadnjem času. Na območju žalske komune deluje devetnajst klubov, od katerih pa je seveda nekaj takih, ki se s svojo dejavnostjo ne uvrščajo med najboljše. Razveseljiva pa je ugotovitev, da so nekateri vendarle že prešli ozke okvire kulturno prosvetnega dela in v svoj delovni program vnesli širino in aktualnost. To lahko vsaj delno trdimo za klube v Vinski gori, Žalcu in Braslovčah.

Zanimiva je ugotovitev, da se aktivnost klubov v posameznih krajih zelo ujema z aktivnostjo družbeno političnih organizacij. Predvsem v programih dela družbenih centrov lahko to opazimo. Ponavadi se primeri, da so v krajih, kjer je zelo delavno kulturno prosvetno društvo, ostale organizacije pa ne, tudi programi klubov bolj kulturno prosveteni. Na sploh opažamo, da se krajevne organizacije Socialistične zveze doslej še niso vključile med pobudnike aktivizacije klubov. To pa je seveda narobe, saj so prav organizacije Socialistične zveze s svojo široko dejavnostjo tiste, ki bi klubom lahko zagotovile vsestransko uveljavitev.

Klubi v žalski občini pa imajo še eno pomanjkljivost. Gre za oblike dela. V glavnem so v programih prevladovala predavanja, kar sčasoma postane monotono in nezanimivo. Zelo malo pa je bilo spontanih razgovorov občanov o problemih domačega kraja, občine in širše družbene skupnosti. Zato bi bilo prav, če bi v prihodnje več pozornosti posvetiti prav tem delovnim oblikam.

O vsem tem je pred dnevi razpravljala ideološka komisija žalskega občinskega odbora Socialistične zveze. Priporočili so, da naj krajevne organizacije resneje vodijo račun o dejavnosti klubov. Le-ti so namreč med občani doživeli že dokaj veliko popularnost.

—an

V petek so obiskali Velenje udeleženci stalne konference mest Jugoslavije. Več kot šeststo gostov so sprejeli predstavniki občinske skupščine in občinskih družbeno-političnih organizacij ter vodilne osebnosti iz gospodarskih organizacij. Gostje so si ogledali komunalne objekte Velenja, novi jašek v Prelogah, termoelektrarno v Šoštanju ter film o novem Velenju. Ogled mesta jih je navdušil in tako so dajali številne laskave ocene sodobne arhitektonske rešitve pri gradnji novega mesta. Foto: Klančnik

V KONJICAH

priprave zaključene

Občinski odbor SZDL v Slovenskih Konjicah je pred kratkim razpravljal o dosedanjem poteku priprav za letne konference krajevnih organizacij. Doslej so se večinoma povsod usmerili na ureditev organizacijskih zadev, kot na pobiranje članarine, vključevanje novih članov, ureditev interne evidence članstva itd. Te naloge so skoraj v celoti tudi že izvršili. V nekaterih organizacijah so že pričeli s širšimi kadrovskimi pripravami. Tako so v Vitanju pripravili sestanek političnega aktiva, na katerem so podrobneje obravnavali predstoječe volitve v skupščine, občne zbore raznih organizacij v kraju in seveda tudi letno konferenco SZDL. V tem kraju so pripravili tudi več delovnih skupin, ki bodo pripravile in izdelale letno poročilo krajevne organizacije SZDL. Na podoben način so s pripravami začeli tudi v nekaterih drugih krajih na območju občine.

Večina organizacij bo imela letne konference v drugi polovici novembra, nekatere pa v prvih dneh decembra.

V. L.

V MOZIRJU ZAČELA Z DELOM POLITIČNA ŠOLA

V začetku novembra je v Mozirju začela z delom večerna politična šola. Šolo obiskuje 32 slušateljev, članov Zveze komunistov, sindikalnih organizacij, organizacije Socialistične zveze in mladine mozirske občine. Šola deluje že tretje leto in jo je doslej končalo okrog šestdeset članov Zveze komunistov. Ideološka komisija in delavska univerza iz Celja sta izdelali program šole. Posebej pozorno bodo obravnavali sedanja dogajanja v svetu, gradivo osmega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, družbeno ureditev in gospodarske ter družbene probleme v občini. Za razliko od prejšnjih let, ko je šola delala večkrat tedensko, vendar v popoldanskem času, bodo letos slušatelji obiskovali predavanja enkrat tedensko, vendar bo pouk trajal ves dan.

OB PRIPRAVAH NA LETNE KONFERENCE SZDL

Merilo - vrednost človeka

»Svinjarija, že spet dvigajo cene mesu! Naša Bežigrajska cesta je neprevozna, tako je jamasta. Zakaj ne popravijo poti! Tam vozijo Merxovi avtomobili in še vrsta drugih skladišč je naokoli, lahko bi nekaj ukrenili! In poslanec? Kje pa je? Nismo ga videli, odkar smo ga volili!« Take in podobne besede ne bomo slišali samo na enem sestanku. Konferenca SZDL pa je tista, kjer se lahko o vsem pogovorimo, jasno, nepristransko, odkrito. Prav zato pa so zdaj v konferenčnih pripravah še posebno važne naloge pred organizacijo SZDL. Obračun dela je tudi start.

Sedanje konference so obenem prva faza predvolilne aktivnosti in to nalaga še posebno skrb glede kadrovskih in vsebinskih priprav. S člani se moramo pogovoriti o nekaterih najbolj perečih vprašanjih nadaljnjega izpopolnjevanja našega gospodarskega sistema, obrazložiti in podpreti vse tisto, kar je pri tem dobrega, potrebnega, naprednega (ukrepi v investicijski politiki, prizadevanje za vsklajevanje cen tid.), ožigosati pa posameznike in nekatere kolektive, ki neupravičeno izkoriščajo v osnovi dobre ukrepe za svoje ozke, sebične in kratkovidne cilje, ter vse tiste, ki pod plaščem samouprav ljanja in sklicujoč se na voljo ljudi, podpirajo in uveljavljajo lokalistične in monopolistične težnje, osebne interese in podobno. Takšne pojave zasledimo zlasti ob vprašanjih integracij, izobraževanje kadrov, na področju medobčinskega sodelovanja in tudi pri oblikovanju cen. Na posameznih kmetijskih področjih se bo potrebno zelo konkretno pogovarjati o prihodnjosti in nalogah v zvezi s kooperacijo, o vikinskih kmetih, o podružabljanju itd. Nikakor ne bi smeli pozabiti na nekatera vprašanja družbenega standarda, družbenih služb in izluščiti še zlasti pereče probleme okoli šolstva, drugje spet okoli otroškega varstva ali zdravstva.

Z ozirom na predvolilni značaj konferenc bo posebno važno, da kritično spregovorimo o funkcioniranju samouprave, o praktični uporabi, spoštovanju in upoštevanju statutov, javnosti in neposrednosti pri delu občinske skupščine s posebnim poudarkom na aktivnosti odbornika na terenu. Tu bomo tehtali in ocenjevali delo odbornika in istočasno na osnovi jasno opredeljenih kriterijev in meril razmišljali in izbirali ljudi za tisti del skupščine, ki mu poteka mandat.

Vrednost človeka, to je bistveno merilo, ne pa število kandidatov. Če bi jih kandidirali tudi pet, je vseeno, vendar morajo vsi biti v prvi vrsti sposobni, ugledni, enakovredni.

Letos bomo prvič praktično uporabljali nekatera načela kadrovanja, ki jih postavlja ustava. Načelo rotacije izvajamo tudi v SZDL, kar pa ni novo, saj so se menjavali odborniki že doslej. Vendar ima rotacija svoj popolni smisel takrat, kadar se z njo doseže vsaj ista ali pa večja kakovost; ne more biti le samemu sebi namen. Moramo pa biti dosledni tam, kjer ista oseba šest ali več let opravlja dolžnost predsednika ali člana odbora.

Vsekakor se je potrebno zdaj dogovoriti o nezdružljivosti nekaterih dolžnosti. Nesmiselno je nakopičiti na eno osebo več odgovornih funkcij in hkrati zaostriti kriterije za vestno opravljanje prevzetih nalog. Toda kriterije za to bomo morali zaostriti! Spet pa ne moremo postavljati, češ tri funkcije imaš, štiri pa že ne smeš več. Ne število, temveč težina in angažiranost, ki jo zahteva posamezna funkcija, naj bosta merili za prevzemanje še drugih dolžnosti.

Nekaj konferenc je že mimo, zlasti še v sevniški in laški občini. Vse kaže, da se dobro pripravljajo. V šentjurski občini so se dogovorili za posebne posvete z občani, kjer je veliko občanov. Tako bodo imeli v Šentjurju 11, v Dobju pa 5 sestankov. Še ni prepozno, vedno še lahko izboljšujemo organizacijske priprave. Ne sme nam biti vseeno, koliko občanov je na sestanku. Več nas je, laže se pomenimo, laže odločamo in laže rešujemo, kar je naša skupna briga.

Take so bile misli ob pripravah na konference, ki so se razvile ob referatu predsednika kadrovske komisije pri OO SZDL tovariša Frančka Kanflca na ponedeljkovem plenumu.

Ir

ŠOLSTVU VEČ SREDSTEV

V tednu praznovanja sevniške občine smo obiskali predsednika občinske skupščine Jožeta Kneza in mu zastavili nekaj vprašanj.

● Prepričani smo, da se kot »oče« velike družine občanov veselite uspehov ob občinskem prazniku. Kateri vam je najbolj pri srcu?

● Posebno zadovoljen sem, da smo uspeli uresničiti dolgoletno željo vseh z dograditvijo šolskega trakta. Dosedanje štiri šole v Sevnici imajo častitljivo starost, najmlajša jih ima 70 let, najstarejša pa sodi v čas francoskih enciklopidistov. Šola pa je tudi po vrednosti najpomembnejša pridobitev.

● Kako bi vi kot občan ocenjevali delo predsednika občinske skupščine?

● Delikatno vprašanje! Zdi se mi, da se predsednik srečuje vsak dan s preobilico nerešenih problemov, saj se na en ali dva uspeha takoj naveže po deset nerešenih. Vsekakor pa menim, da bi predsednik moral imeti več stikov z občani.

● Z rastjo krajevnih skupnosti je občinska skupščina izgubila »podaljšano roko« uprave. Kaj menite vi o tem?

● Menim, da vsepovsod, kjer obstajajo pogoji, mora priti do veljave samoodločanje občanov. Žal zaenkrat krajevne skupnosti nimajo še dovolj sredstev. V bodoče jim bomo morali v občinskem proračunu več odmeriti.

● Kaj vas je pri delu doslej najbolj razočaralo?

● Vrsto let sem preživel v gospodarstvu in moram reči, da v delu naletim na razočaranje. Boleče pa je, da nikakor ne moremo rešiti stanja v obeh kmetijskih zadrugah v naši občini. Po izgubi gozdov je očito, da z lastno proizvodnjo ne morejo kriti tekočih stroškov niti karkoli vlagati v razširitev lastne proizvodnje.

● Imobilizacija sredstev je tudi vašo občino delno prizadela. Zato vas kot rudarskega strokovnjaka vprašujemo, kaj menite o številnih ustavljenih kreditih in kaj o vprašanju energetike pri nas?

● Naša občina finančno ni najhuje prizadeta s temi nujnimi ukrepi. Sicer je »Lisca« oročila sredstva pri komunalni banki v Celju, da bi lahko investirala v razširitev proizvodnje za izvoz in prav zato, ker Sevnica ne spada v področja, kjer bi doslej lahko govorili o že danih zveznih kreditih, ta ukrep ni stimulativen.

Bolj pereče pa je vsekakor z energetiko. Prav v rudarstvo se je v zadnjih letih vse premalo vlagalo za modernizacijo, kar bi dandanes reševalo izpad delovne sile. Poleg tega pa že vse predolgo ostaja nerešen problem pravilno nagrajevanje neposrednih proizvajalcev premoga.

● Morda še to: Vaš občinski praznik je letos posvečen najmlajšim prebivalcem vaše občine — urejenemu šolstvu. Ali ste prepričani, da dajete že dovolj za materialno osnovo reformirane šole?

● Premalo, odločno premalo. Lani smo uspeli dati dokaj več kot letos, če gledamo odnos v odstotkih. V bodoče bomo morali skrbeti, da bo šolstvo lahko realneje nagrajevalo prosvetne delavce in s sredstvi za materialne stroške krilo tekoče potrebe in vzdrževalna dela že tako starih šolskih poslopij.

● Kaj vam prinaša rebalans proračuna?

● Rebalans je dal prvenstvo skladom za šolstvo, zdravstvo in socialno varstvo, ter preživnini borcev in štipendijam. Vendar nismo uspeli nameniti šolstvu tolikšna sredstva, kot bi jih moralo imeti. Z rebalansom smo skušali vsaj delno omiliti nesorazmerja.

Nezaupnica - nezaupnici

SKLEP CDS RUDNIKA LIGNITA VELENJE: GOSPODARSKA BANKA NAJ NOSI VSE POSLEDICE NASTALE ŠKODE — ODLOČA NAJ PA SODIŠČE.

NEDAVNI UKREP GOSPODARSKE BANKE SLOVENIJE — RESTRIKCIJA KREDITOV — JE HUDO PRIZADEL ŠALEŠKO DOLINO IN CELOTNO SLOVENSKO GOSPODARSTVO, SAJ V OMENJENEM PRIMERU GRE ZA ENERGETSKI GIGANT, ZA KAKOVOSTNO IN CENENO OBLIKO ENERGIJE. ZATO SO NA NEDAVNI SEJI RAZŠIRJENEGA RUDNIŠKEGA KOMITEJA ZKS, POLITIČNEGA AKTIVA ENERGOKEMIČNEGA KOMBINATA TER IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKATA RUDNIKA LIGNITA OBRAVNAVALI NASTALO SITUACIJO.

V razpravi je direktor rudnika lignita *Nestl Žgank* ocenil stanje in dejal, da je enostranska odločitev Gospodarske banke Slovenije nerazumljiva in škodljiva. Politična situacija v kolektivu se je spričo ukinitve kreditov za izgradnjo EKK močno poslabšala, saj takšen ukrep vnaša nezaupanje in dvom v pravilnost lastne perspektivne politike.

»Poleg tega pa je nevzdržno, da v času pomanjkanja energije, v času, ko zaradi tega pomanjkanja vsak dan rase gospodarska škoda, istočasno govorimo, da je zaustavitev potrebna zaradi izboljšanja življenjskega standarda.«

V nadaljevanju je dejal, da je prepričan, da je investicijska izgradnja EKK vsestransko utemeljena in v skladu s sedanjimi prizadevanji za izboljšanje življenjskega standarda in bi jo prav zaradi tega bilo treba pospešiti in ne zaustaviti.

»Zaustavitev lahko smatramo kot nezaupnico našemu kolektivu. In prav zato postane vloga elaboratov za razširitev proizvodnje lignita nesmiselna. Že sedaj, ko proizvajamo okrog 3 milijone ton lignita, je vprašanje klasičnega transporta te surovine vsekakor neekonomično. Zato je podvojitev proizvodnje lignita brez objektov za predelavo v elektriko in plin tembolj nesmiselna.«

Direktor energo kemičnega kombinata v Velenju ing. *Ciril Mislej* pa je v razpravi dejal, da je za izgradnjo energetskih objektov v Šaleški dolini zainteresiran širok krog gospodarskih organizacij v Sloveniji in je zato enostranski ukrep Gospodarske banke nerazumljiv in protizakonit, saj upravni odbor Gospodarske banke niti ni iskal vezi s prizadetimi, niti se ni posvetoval, temveč je prizadete o svojem sklepu obvestil samo preko časopisa.

Pozabiti pa ne smemo, da so večletni študij in priprave ter v zadnjem času sklenjene pogodbe za dobavo opreme potegnile za sabo ogromne vsote. Nabava osnovnih sredstev, odkup zemljišč, dosedanja gradbena dela in stroški investitorja znašajo preko milijardo dinarjev. Morebitni 85 odstotni zahtevki v zvezi s pogodbo s ČSSR znašajo 4,8 milijarde, 40 odstotni zahtevki v zvezi s pogodbo z Anglijo 4,7 milijarde, projekti Elektroprojekta iz Ljubljane 140 milijonov ter obveznosti Metalki in Rudnapu 70 milijonov, projekti plinovoda 30 milijonov in projekti projektivnega biroja v Velenju 28 milijonov. *Skupaj torej 11 milijard družbenih sredstev.*

Še ostreje pa so reagirali neposredni proizvajalci v rudniku, ki so že vrsto let odvajali sredstva za hitrejši razvoj izgradnje EKK. Na masovnem sestanku, ki ga je sklical sindikat, so delavci med drugim dejali, da ne morejo razumeti, kako lahko peščica strokovnjakov sprejme sklep o ukinitvi kreditov spričo delavskega in družbenega samoupravljanja.

Predlagali so, da delavski svet podjetja sprejme sklep, da podjetje toži Gospodarsko banko SRS za vso nastalo škodo; obsodili so način enostranske odpovedi pogodb in zahtevali nadaljnjo gradnjo EKK.

Kolektiv je izrazil, da ne doume, kako so lahko desetletno študijsko pripravljalno delo, ki je bilo pred nedavnim s sklenitvijo pogodb priznano, z zadnjim ukrepom negirali. In prav zaradi nezaupnice kolektivu, se je kolektiv izrekel za nezaupnico upravnemu odboru Gospodarske banke Slovenije. Prav tako pa so sklenili, da kolektiv ne prevzema dolžnosti razširitve proizvodnje lignita od 3 na 6,5 milijonov ton, ker spričo zaustavitve gradnje oplemenilnice te surovine ne vidijo nobene gospodarnosti v večanju kapacitet, ko že sedanja proizvodnja izkorišča do skrajnih zmogljivosti klasični transport — železnico.

Kl.

KONJUNKTURA

KRATKOVIDNA POLITIKA

Letošnje gospodarsko poslovanje v sevniški občini je dokaj ugodno, posebej še zato, ker so vsi dosežki brez investicijskih vlaganj. Tako je družbeni bruto dohodek porasel kar za četrtino lanskoletnega, narodni in čisti dohodek pa za dobro petino.

Omembe vreden pa je predvsem porast osebnih dohodkov, saj se je dvignil od lanskoletnega povprečja 29 tisoč dinarjev na letošnjih 40 tisoč. To pa spričo tega, da ima sevniška občina od vseh zaposlenih kar 40 odstotkov žena, vsekakor pomeni lep napredek. Samo od lanskega leta se je število zaposlenih, ki prejemajo osebne dohodke pod 25 tisoč, zmanjšalo od 13 na 5 odstotkov. In še ta odstotek je vezan predvsem na konfekcijo, ki zaradi nižje akumulacije in neprestanega vlaganja lastnih sredstev v razširjeno reprodukcijo še nima dovolj možnosti za stimulativnejšo nagrajevanje.

V izpolnjevanju letnega plana prednjačita industrija in kmetijstvo, bistveno zaostaja le gostinstvo. Na prvem mestu je kovinska delavnica, ki je skoraj za dvakrat povečala proizvodnjo ter že v prvih osmih mesecih presegla predvideni letni plan, to je uspelo tudi kmetijski zadrugi v Krmelju. Zanimivo je vsekakor, da sevniška občina spada med tiste, kjer materialni stroški naraščajo počasneje kot vrednost proizvodnje. Medtem ko so doslej narasli materialni stroški za 16,8 odstotkov, je proizvodnja v tem času porasla za 24,8 odstotkov in to ob minimalnem porastu delovne sile (6,1 odstotek). Osebni dohodki pa so v istem času porasli za 37,6 odstotkov, kar je spričo visoke storilnosti in predvidenega porasta življenjskih stroškov v realnih mejah.

Izvoz pa je dokaj slaba točka sevniškega gospodarstva. Od predvidenih 460 milijonov dinarjev izvoza so doslej ustvarili le okrog 140 milijonov, kar je komaj dobra polovica lanskoletne realizacije in predstavlja slabo tretjino letošnjega plana. V glavnem je takšnemu stanju botrovala ugodna konjunktura na domačem trgu, kar pa je vsekakor kratkovidna politika.

V letošnjem letu so namenili 10 milijonov za vzdrževanje cest IV. reda. Žal pa ostaja še nerešeno vprašanje *zasavska cesta*, ki v veliki meri duši razvoj turizma, saj so sevniška in druge občine v Posavju na ta način odrezane ali zaprte turistom. Prav nedavne poplave so to vprašanje še bolj zaostrile, saj je povezava z ostalimi kraji vedno slabša in nemogoča.

PREDSEDSTVO OBČINSKE SKUPŠČINE V CELJU IN DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE V OBČINI

ZA ZAŠČITO POTROŠNIKA

Te dni je obrat »Mesnine« Kmetijskega kombinata Žalec že četrtič v kratkem času zahteval od Zavoda za cene v Celju zvišanje cen mesa v maloprodaji. Urad za informacije pri Skupščini občine Celje je v tej zvezi zaprosil za odgovor predsednika občinske skupščine tov. *Marjana Učakarja* in sekretarja Občinskega komiteja ZKS tov. *Toneta Skoka* na sledeča vprašanja:

- **Kako gleda občinska skupščina in družbeno-politične organizacije v občini na predlog za ponovno podražitev mesa?**
- **Kaj boste trenutno ukrenili, da bi do povišanja cen ne prišlo?**
- **Kako nameravate reševati preskrbo z mesom v Celju v primeru, da bi obrat »Mesnine« še vedno vztrajal na povišanju cen?**

Iz razgovora po teh vprašanjih povzemamo nekaj najvažnejših misli:

- Predsedstvo občinske skupščine in predstavniki družbeno-političnih organizacij v občini se ne strinjajo s težnjo po dvigu cen na sploh in še posebej za tak prehrambeni artikel kot je meso, v kolikor takšen dvig ni vsklajen z realnim povečanjem osebnih dohodkov. Strinjajo se sicer, da je treba gospodarskim organizacijam omogočiti formiranje ekonomskih cen, če so za to utemeljeni razlogi. Kot pa smo informirani, predlagano povišanje ne sloni na

(Nadaljevanje na 6. strani)

Posebna pridobitev Sevničanov ob občinskem prazniku je vsekakor bencinska črpalka. Dosedanja zasilna črpalka ni ustrezala potrebam in tako so morali Sevničani po bencin v Brežice. Tu je tudi vprašanje Zasavske ceste. Na sliki: črpalka v dokončni gradnji. Foto: Klančnik

OKTOBER – PREKORAČENA PROIZVODNJA

v velenjski jami

Kolektiv rudnika lignita v Velenju je v mesecu oktobru presegel vsa pričakovanja ter tako dokaj zmanjšal izpad planske proizvodnje prepotrebne premoga. Uspeh rekordne proizvodnje, ki je značilna za ves oktober, je toliko pomembnejši, ker velenjskemu rudniku še vedno primanjkuje okrog 200 rudarjev.

Oktobrska proizvodnja 307.200 ton lignita nam kaže, da je dnevno povprečje 11.378 ton, kar je vsekakor že skrajna meja zmogljivosti izvoznih naprav. 26. oktober pa je edinstven, saj je ta dan znašala proizvodnja kar 12.110 ton. To pa je doslej tudi maksimalna možnost, kajti ob sedanjem stanju ozkega grla izvoznega jaška izove takšna proizvodnja celo zastoj. Sicer trdijo, da je ta proizvodnja predvsem plod izredno dobrih izkopnih pogojev, kar pa vsekakor ne zmanjšuje odlične organizacije dela ter do skrajnih meja izkoriščene mehanizacije.

Kljub tem naporom pa velenjskim rudarjem ne bo uspelo realizirati letnega plana in bodo po oceni zaostali za dobrih 100.000 ton, kar je ob primerjavi z oktobrsko proizvodnjo zaostanek za 9 do 10 proizvodnih dni. V zadnjem času so premišljevali, da bi to nadoknadili z nedeljskim delom, kar pa v obdobju, ko delovne organizacije prehajajo na skrajšan delovni čas, ne bi bilo vzpodbudno. Prav zato tudi na rudniku lignita resno pripravljajo prehod k skrajšanemu delovnemu času.

Zavedajo se, da jim pomanjkanje stanovanj zaenkrat pomeni eno izmed najobčutnejših težav, saj imajo prav zaradi tega primanjkljaj delovne sile in še vedno zelo visoko fluktuacijo. Če bi hoteli ustaliti delovno silo, bi rabili okrog 400 do 500 stanovanj in tako novo naselje enodružinskih hiš v Šmartnem pri Velenju (11 hiš) pomeni le ublažitev stanovanjske krize.

Kl

OBISK PRI VELENJSKEM GRADBENEM PODJETJU »VEGRAD«

Kooperacija - hitreje in bolje

Splošno gradbeno podjetje »Vegrad« v Velenju sodi med srednja tovrstna podjetja v Sloveniji. Vendar pa se je v zadnjem času vpisalo z edinstveno organizacijo za hitrejšo in boljšo gradnjo med prva. Prva ne pomeni po finančnem uspehu, temveč predvsem po tem, da demantirajo že znano geslo: »Gradijo počasi, da več zaslužijo!«

V letošnjem letu je »Vegrad« zgradil v Velenju 205 stanovanj, 28 stanovanj v Mozirju, 12 stanovanj v Mislinju, 5 hlevov (po 100 glav živine) za kmetijsko zadrugo v Mozirju, novo klavnico v Ljubnem in število drugih manjših objektov.

Devetmesečna realizacija kaže ugodno razmerje z doseženimi 1,286 milijarde sredstvi. Tako predvidevajo, da bodo prekoračili zastavljeni plan, v kolikor jim bodo vremenske prilike naklonjene.

V zadnjem času so mnogo vložili v mehanizacijo, prihodnje leto pa nameravajo predvsem razširiti drobno mehanizacijo, kot so transportna sredstva, vibratorji, skreparji, krožne žage in mešalci za malto. Uspeh pa beležijo s tem, da so vse objekte izdelali v predpisanem roku in tako niso plačevali nobenih penalov.

V prihodnjem letu bodo žal morali usmeriti svojo proizvodnjo izven Šaleške doline, v kolikor ne bo prišlo do gradnje energetskega giganta v Šaleški dolini, od česar je trenutno odvisna celotna rast gospodarstva v Šaleški dolini.

Letošnja realizacija je v desetih mesecih za 8 odstotkov večja od lanskoletne v istem obdobju; osebni dohodki so porasli za 84 odstotkov, materialni stroški pa za 65 odstotkov, kar pomeni izredno racionalno gospodarjenje. Zanimivo je, da je vpliv gradbenih podjetij možen le v okviru 26 odstotne mase za osebne dohodke in sklade, vse ostalo pa pomenijo le razlike v cenah gradbenega materiala in obrtnih uslug.

In prav tu so zastavili v »Vegradu« ter po temeljitih analizah in v razgovorih z obrtniki-kooperanti prišli do sporazuma o osnovanju skupnega koordinacijskega odbora ter organizacijsko projektivnega biroja, tako da v bodoče ne bo gradbeno podjetje samo izdelovalo načrte za objekte, temveč v sodelovanju z obrtniki-kooperanti in prav tako ne bo več samo prevzemalo rizika, temveč bo ta razdeljen na vse, ki nudijo usluge pri gradnji objektov. Na ta način dosežejo skrajšani čas gradenj, kar so že letos dokazali pri dveh stanovanjskih blokih po 35 stanovanj v Velenju, za katere so pričeli izkopavati temelje letos aprila, a so sedaj že dokončani. Mnenja pa so, da je to možno skrajšati še za mesec dni, kar vsekakor poceni izgradnjo in pomeni zaradi sprostitve delovne sile kot mehanizacije bistven napredek v gradbeništvu. Poleg tega pa z novo pogodbo s kooperanti zahtevajo ob podpisu pogodbe za gradnjo objekta takojšnjo nabavo potrebnega materiala, da ne morejo vplivati spremenjene cene na podpisano vrednost objekta v času pogodbe. Takšen način vnaša večje zaupanje pri investitorjih, pomeni delitev rizika med vsemi udeleženci pri gradnji, pomeni skrajšanje potrebnega časa za izgradnje (ki je po sedanjih normativih v povprečju od leta in pol do dve leti), ter pomeni boljšo organizacijo.

V letošnjem letu je »Vegrad« zgradil v Velenju 205 stanovanj. Foto: Klančnik

Deset hitrih deklet, ki so ponesle IME KOZJANSKEGA V SVET

V nedeljo je bilo Kozje na nogah. Ne prvič in tudi ne prvič zaradi deklet — proslavljene gasilske desetine njihovega domačega društva. Prvič so bili na nogah, ko so zmagale v Brežicah na okrajnem prvenstvu, drugič ko so zmagale v Ptuju na republiškem prvenstvu in tretjič, ko so v Nišu pobrale lovorike in prišle v Kozje kot zvezne prvakinje. V nedeljo se je v Kozjem zbralo veliko ljudi; iz Ljubljane, Celja, občine in okoliških društev. To je bil vendar praznik, saj do Niša v Jugoslaviji pač niso vedeli za Kozje v tolikšni meri, kot vedo danes.

Ni slučaj, da je prišel v Kozje in čestital desetini strumnih deklet tudi predsednik gasilske zveze Slovenije Matevž Hace, ki je leta 1944 sem čez kot komisar vodil borce XIV. divizije.

Kot nisem gasilec se ne bom spuščal v oceno kvalitet teh deklet. Nazadnje o tem pišejo strokovni listi za tiste, ki jih to zanima. Zvedel sem, da so dekleta postavila tudi rekord drugačne vrste, saj so za tri minute hitrejše kot najboljša moška desetina v Jugoslaviji. Torej so morale biti presneto spretne, hitre in izvežbane.

Brez dvoma ima pri tem veliko zaslug predsednik društva in hkrati predsednik okrajne gasilske zveze dr. Sok. Ko so šle prvič na »bojno polje«, jim je predsednik Sok enostavno rekel, da morajo zmagati. Ker pa do danes naročila še ni preklical, se bodo morale boriti še za svetovno prvenstvo.

Nemalo zaslug za ta uspeh imajo tudi starši deklet, ker brez vaje ni mojstra in zato so morale vaditi, se učiti, vaditi in tekmovati. Spodbuda za to je bilo seveda privoljenje staršev, njihovo priznanje pa prvakinje v kozjanskih hišah.

Na svečanosti, ki se je razvila v prijetno družabno prireditev, so dekleta in predsednik društva dr. Sok dobili odlikovanja Čehoslovaške gasilske zveze, priznanja in vrsto praktičnih nagrad.

Mladim Kozjankam, prav tako tovarišu Soku gredo vse iskrene čestitke, ki jih na nedeljski prireditvi ni manjkalo.

Na koncu pa, malo za šalo malo zares. Fantje pustite dekleta pri miru iz dveh razlogov:

— Ker so, kot pravi pesem Gigliole Cinqueti, še veliko premlade.

— In ker društvo v Kozjem, zlasti pa dr. Sok, ne dovoli nobenih diverzantskih vdorov v skupino, ki mora ime Kozjega in barve Jugoslavije ponesti še v širni svet, na svetovno prvenstvo.

-ec

DRŽALI SO BESEDO

Nedavni razgovor o problemih telesne kulture v krški občini je že rodil prve rezultate. Kot smo pisali, je prišlo do razgovora o problemih in nalogah telesnovzgojnih organizacij v krški občini predvsem na pobudo Okrajne zveze za telesno kulturo in Občinskega odbora SZDL v Krškem. Pomenek je v celoti osvetlil probleme, s katerimi se srečujejo telesnovzgojne organizacije. Po zaslugi posebne zavzetosti predstavnikov Občinskega odbora SZDL v Krškem so bili sprejeti tudi ustrezni sklepi. Eden od njih, vsekakor najvažnejši, je bil uresničen te dni. Šlo je namreč za vzpostavitev odbora Občinske zveze za telesno kulturo, odbora, ki je bil dolge mesece brez predsednika. Po zaslugi občinske organizacije SZDL je bil namreč pred dnevi sestanek, na katerem so utrdili ne samo upravni, marveč tudi izvolili člane ožjega, izvršnega odbora. Tako so za predsednika Občinske zveze za telesno kulturo v Krškem izbrali Jožeta KOŠTOMAJA, za podpredsednika Marjana ŽIBRETA ter za tajnika Jožeta ŽIČKARJA. Razen tega sta v izvršnem odboru še Marjan Štajner in Mimi Janškovič.

Če kateri, potem zlasti krški primer kaže, da problemov telesne vzgoje ne kaže obravnavati ločeno, marveč, da gre tudi v tem za pomembno družbeno problematiko. In kako važno je pri tem sodelovanje ostalih občinskih družbeno političnih organizacij, je tudi pokazal zlasti krški primer. Gre namreč za ugotovitev, da so občinsko zvezo v Krškem lahko postavili »na noge« šele tedaj, ko se je zanjo zavzela občinska organizacija SZDL. Zdaj pa gre tudi za to, da bodo telesnovzgojni delavci z delom dokazali, da lahko tudi njihove organizacije zaživijo polno življenje. Pri tem pa naj tudi v prihodnje iščejo pomoč in sodelovanje pri vseh družbeno političnih organizacijah.

Upajmo, da bo po zgledu občinske zveze kmalu zaživel tudi svet za telesno vzgojo pri krški občinski skupščini.

-mb

SKOZI PREVORJE ŠE VEDNO

NEPREVOZNA CESTA

Poteka že tretji teden, odkar je napravilo deževje veliko škode. Tudi Prevorjanom so plazovi uničili cesto v Košnici in Ledinšci, tako da je za težja vozila neprevozna. Da je bilo treba urediti najprej ceste prvega in drugega reda, vemo. Naša cesta je sicer cesta tretjega reda. Ker pa je to edina prometna pot skozi Prevorje, smo mislili, da smo končno na vrsti tudi mi. Odgovornim organom smo povedali, da smo pripravljeni pomagati s prostovoljnim delom. Obljubili so nam, da bo vse urejeno v najkrajšem času. S tem smo potolažili tudi ljudi na sestanku družbenih organizacij. Ker pa doslej še ni nič, vprašujemo, čemu ne popravijo ceste? Zakaj so šli naši cestarji delat v Virštanj? Sigurno bi bili ti delavci s pomočjo kmetov našo cesto uredili že v nekaj dneh, saj cesta med Ledinšco in Prevorjem ni tako močno vdrta.

Dolžni pa smo dati vse priznanje upravi Avtobusnega podjetja v Celju, saj so bili takoj pripravljeni z avtobusi povezati naš kraj z obvozom Slivnica—Podčetrtek—Kozje—Prevorje. Prevorje je kraj, kjer ni zdravstvene postaje, zato morajo lažji bolniki hoditi k zdravniku deset kilometrov peš — v Slivnico. Težave pa imamo tudi s pošto, ki zelo neredno prihaja.

Ljudje so ogorčeni nad neupravičenim zavlačevanjem ureditve ceste. Zahtevajo vsaj temeljito pojasnilo.

Družbene organizacije Prevorja

NATEČAJ

Uredništvo »Celjskega tednika« razpisuje javni natečaj za obliko naslova tednika, v katerem lahko sodelujejo vsi državljani SFRJ. Na izbiro sta dve razmerji: 1. kvadrat (ki bo v originalni velikosti 11 × 11 cm); 2. pokončni pravokotnik (v originalni velikosti 5,5 × 10 cm). Izrazito pozornost morata vzbujati začetnici »CT«, poleg tega mora glava vsebovati še številko izvoda in datum. Osnutka ni treba risati v originalni velikosti, marveč v razmerju stranic, ki ga določa diagonala.

Vsebinski osnutek tednika predvideva poleg aktualnega obveščanja še zabavno, ekskluzivno čtivo, zato naj že glava izraža živahnost in ustrezno upadljivost. Vsak udeleženec natečaja se lahko podrobneje pozanima še v uredništvu tednika.

Osnutke predložite v zaprtem ovitku s šifro brez navedbe naslova. Vsakdo ima pravico predložiti več osnutkov, vendar vsakega v posebnem ovitku.

Žirija bo podelila:

1. nagrado: 50.000 din

2. nagrado: 20.000 din

Predloge je potrebno poslati do 10. decembra 1964 v uredništvo.

Žirijo sestavljajo: Ivan Seničar, predsednik komisije za idejno politično vzgojo pri OO SZDL, kot predsednik; Ivan Melik, direktor ČP »Celjski tisk«; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Darinka Lorenčak, profesor risanja; Ivica Burnik, novinar.

Izid natečaja bo objavljen v novoletni številki.

Uredništvo

V ZGORNJI SAVINJSKI JE TURIZEM

pognal korenine

PRETEKLI TEDEN JE BILA V MOZIRJU KONFERENCA TURISTIČNIH DRUŠTEV ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE. TEMPIRANA JE BILA NA OBRAČUN O USPEHIH IN IZKUŠNJAH V PRAVKAR MINULI TURISTIČNI SEZONI. NAJPREJ SO PREDSTAVNIKI POSAMEZNIH DRUŠTEV (SOLČAVA, GORNJI GRAD, LUČE, LJUBNO IN MOZIRJE) NA KRATKO POROČALI O USPEHU LETOŠNJE TURISTIČNE SEZONE IN O VSEM, KAR NAJNUJNEJŠEGA ŠE MANJKA, DA BI SE TA, PO GOZDARSTVU NAJVAŽNEJŠA GOSPODARSKA VEJA, SE BOLJE RAZVILA. SLEDILI SO PRISPEVKI K RAZPRAVI S STRANI PREDSTAVNIKOV REPUBLIŠKE IN OKRAJNE TURISTIČNE ZVEZE, SOSEDNJIH DRUŠTEV TER PREDSTAVNIKOV MOZIRSKE OBČINE. KONFERENCA JE BILA TEMELJIT DELOVNI DOGOVOR, KI MU NI MANJKALO OSTRINE, NAPERJENE PAČ TJA, KJER JE BILA POTREBNA.

Zgornja Savinjska dolina je naposled krenila na pot, ki je za to gorsko pokrajino edino perspektivna. K temu je pripomogla resnična zavzetost turističnih društev in občinske skupščine, zlasti pa njenega predsednika ing. Korberja. Občina je, s skromnimi sredstvi sicer, materialno podprla vse ,ki so si prizadevali povečati turistične kapacitete, tako družbene kot privatne. S pomočjo celjske turistične zveze so v bližnji preteklosti povečali tudi propagando s časopisnimi reklamami in privlačinimi prospekti. V Solčavi, Gornjem gradu, Lučah in Ljubnem so zrasle nove turistične postojanke, sprejemljive tudi za zahtevnejšega turista. Skoraj v vseh krajih se je inozemski turizem močno povečal. Nočitve so daleč presegle tiste iz prejšnjih let, predvsem pri tujih in manj pri domačih turistih.

● V prvi vrsti je treba nadaljevati gradnjo ceste v Logarsko dolino.

● Prizadevati si je treba, do bo v Matkovem kotu čim prej odprt mejni prehod, ker bo tako Logarska dolina dobila nova meddržavna vrata.

● Ker je letna turistična sezona v Zgornji Savinjski dolini kratka, je treba razviti vse pogoje za zimski turizem. Zato je tem bolj nesprejemljivo, da pri razdelitvi smučarskih žičnic to področje ne bi bilo upoštevano.

● Mozirju, kot središču naše alpske pokrajne, pripada večja turistična kapaciteta, ki je sedaj pravzaprav nima. Želijo si hotel.

● Cesta čez Črnivec je potrebna popravila, kajti tam zdaj straši samo tabla, da je cesta slaba in odvrača turiste s krajnske strani.

● Povečati je treba sredstva za kredite privatnikom, ki bi zgradili in opremili turistične sobe. To je eden izmed učinkovitih načinov, kako reševati družbeni problem višinskih kmetov. Nekateri so mnenja, da bi bilo treba kredite dajati za dobo 10 in ne samo 5 let.

● Že zdaj, v mrtvi sezoni, je treba napeti vse sile za privabljenje turistov v Zgornjo Savinjsko dolino. Pred vsem bi šli na sklepanje pogodb z večjimi kolektivi, zlasti iz južnih republik.

● Zgornja savinjska dolina sploh polaga največ upanja za razvoj turizma na ceste. Prek Podvolovjeka naj bi dobili zvezo z ljubljanskim področjem, prek Bele peči pa v bližnji bodočnosti s slovensko Koroško Črno.

Bilo je seveda še vrsto želja in pripomb, vendar vseh tokrat ne moremo nanizati v naše poročilo. Predstavniki republiške in celjske turistične zveze so bili darežljivi s pohvalami in ne brez vzroka. Izredno pomemben prispevek k razpravi je dal predsednik občinske skupščine tovariš Korber. Gradivo, ki ga je razgrnil pred zbranimi, je tako tehtno in zanimivo, da smo avtorja naprosili če bi ga lahko objavili. To bomo storili že v prihodnji številki.

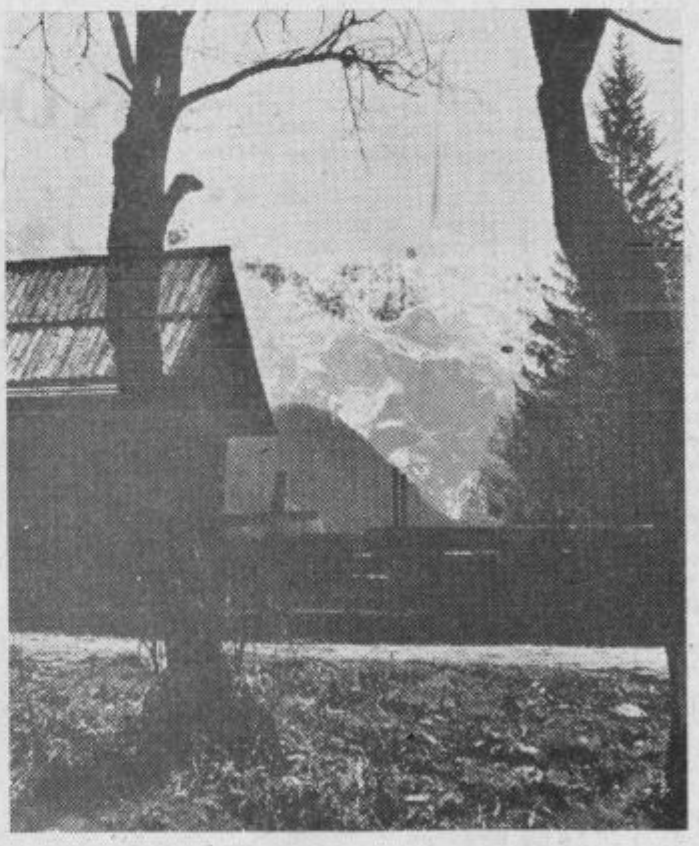

MLADI PREBOLDČANI

ŽELIJO SVOJ KLUB

Mladi ljudje iz Preboldu se že dalj časa vprašujejo, kako naj preživijo svoj prosti čas. Iščejo rešitev, vendar zaman. Nedvomno bi morala organizacija Zveze mladine prispevati k čim bolj smotrni ureditvi tega vprašanja. Vendar organizacije Zveze mladine v Preboldu praktično ni, ali pa dela samo — na papirju. Zanimivo je, da je bilo včasih v Preboldu dokaj veliko političnih in poljudno-znanstvenih predavanj, zdaj pa še tega ni več in zlasti mladi se upravičeno vprašujejo, zakaj tako. To jih tembolj zanima zavoljo tega, ker se v zadnjem času v naši javnosti veliko govori o mladinskih klubih — o tej tako zanimivi obliki združevanja mladine. Le zakaj ne bi tudi v Preboldu ustanovili takega kluba?

NAŠ OBISK PRVI PARTIZANSKI ŠOLI NA ŠTAJERSKEM

OTROCI SO STRAŽILI ŠOLO

— Bilo je 1. septembra 1944. leta. Z ženo sva pribežala z Dunaja in že nekaj dni zatem sva začela poučevati okrog 90 otrok, ki so bili žejni materinega jezika. To je bilo na polosvobojenem ozemlju — v Razborju, dobro uro hoda vstran pa so patruljirale švabske straže,« je razpredal po spominih Rudi Alif, upravnik osnovne šole v Razborju.

— Bilo je marsikaj grenkega. Tako nama je ostal strašen spomin na napad pri Jamškovih, kjer je padlo sedem partizanov in so domačijo uničili ognjeni zublji,« je dejala Anica Alif, nadaljeval pa je Rudi:

— Se dandanes občudujem starše, ki so vsak dan pošiljali otroke v skorajšnjo smrt. Pouk se je odvijal tako, da so šolarji izmenoma stražili. Trajal je neprekinjeno vse do 10. decembra. Prav 8. decembra smo uprizorili uspel miting. Nastopili so šolarji z dramatizacijo »Partizanova oporoka« in danes po dvajsetih letih bomo uprizorili reprizo. Razlika bo v tem, da bo repriza v popolnoma prenovljeni šoli, novem domu za razborške šolarje in pravtako domu za vso okoliško mladino, ki ves svoj prosti čas preživlja v klubskem prostoru v šoli.

Z grenkobo je nadaljevala Anica. — Z 10. decembrom se je za naju začela Golgota.

Zapor, mučenje, taborišče. In po vseh težavah povratek med znanja željne mlade Razborčane, ki jima še danes Anica in Rudi posredujeta vse, kar morajo vedeti, da postanejo zreli za širni svet.

Več kot deset milijonov sredstev je stala prenovitev in Rudi Alif nikar ne more dovolj poudariti razumevanje občinske skupščine Sevnice, pripravljenosti domačinov, ki so s prostovoljnim delom opravili dela v vrednosti okrog 2,5 milijona, pravtako pa so vsi Razborčani hvaležni moralni in materialni pomoči bivšim borcem Kozjanskega Marjanu Jerinu ter dr. Drolcu.

Ob tej priliki lahko tudi zapišemo, da je laško komunalno podjetje tokrat v neverjetno rekordnem času opravilo dela, kar vsekakor ni vedno slučaj pri komunalnih podjetjih.

In šola sama. Novi, prenovljeni razredi z velikimi okni, vodovod, kopalnica. To so velike pridobitve prve partizanske šole na Štajerskem.

V soboto je bila v Celju premiera slovenskega filma, nagrajenega v Puli. Po zaslugi kinopodjetja in Delavske univerze je bila ta premiera redko doživetje, saj so se predstavili nekateri ustvarjalci te uspele partizanske komedije.

Filmskih ustvarjalcev gledalci osebno običajno ne poznamo, zato je taka svečana premiera vsekakor dogodek. Tokrat so se nam predstavili tudi tisti, ki jih tudi na platnu ne vidimo, razen njihovih imen v glavi filma. Na naši sliki so od leve proti desni: direktor fotografije Marinček, skladatelj nagrajene glasbe F. Srebotnjak, režiser filma F. Štiglic in interpret ene glavnih vlog Majda Potokarjeva. V ospredju vsi trije mali igralci.

Dvorana »Uniona« je bila napolnjena do zadnjega kotička, tudi stojišča, ustvarjalci filma pa so bili nagrajeni z burnim aplavzom in to navkljub nenaklonjenim kritikom.

Razstava JOŽETA TISNIKARJA

V okviru likovnega salona so 10. tega meseca odprli v foyerju celjskega gledališča razstavo slikarskih del Jožeta Tisnikarja. Avtor, ki sodi med primitiviste, je zaposlen v slovenjegraški bolnišnici, kjer pretežno zbira tudi motiviko za svoja oblikovanja. Slika od leta 1951, lani pa so ga sprejeli tudi v društvo slovenskih likovnih umetnikov. Doslej je Jože Tisnikar samostojno razstavljal v Ljubljani, Beogradu, Mariboru, Velenju, Ravnah, Slovenj Gradcu, Dunaju in Hamburgu, v skupinskih razstavah pa razen na domačih razstaviščih tudi v Edinbourghu in Lundu na Švedskem.

Razstava bo odprta mesec dni, do 10. decembra.

D. H.

NOV ČAS POSLOVANJA

Celjski muzej revolucije je prešel na novi red poslovanja. Tako v zimskem času ob četrtkih popoldne ne bo odprt, izjemoma le, če bi se najavila kakšna večja skupina obiskovalcev. Sicer pa velja to tudi za vse druge dneve.

D. H.

KOVINSKO PODJETJE ŽALEC

DEMANTIRA

V 42. številki Celjskega tednika sem objavil članek z naslovom »Napredek v štipendiranju, a ne zadovoljiv«, ki se je nanašal na nekatera vprašanja štipendiranja v žalski občini. Razumljivo, da omejeni prostor ni dopuščal kakšne širše in tehtnejše obravnave, ki bi jo predmet po svoji pomembnosti vsekakor zaslužil. V prispevku so bile omenjene nekatere delovne organizacije — ob konkretnih podatkih, ki osvetljujejo njihovo štipendiranje in s tem v zvezi reševanje kadrovskih problemov. Omenjeno je bilo tudi kovinsko podjetje, in sicer kot primer, kjer so štipendije celo znižali (od 14.700 na 14.000).

Kovinsko podjetje je pred dnevi poslalo dopis, v katerem med drugim pravi:

»Nerazumljivo nam je, kje in kako je avtor tega članka prišel do takšnih neresničnih podatkov. Kajti pri nas višine štipendij na 100 dinarjev sploh ne dajemo. (Mišljeno najbrž 700 din nad 14 tisoč — op. pis.). To je prvo, drugo pa je, da smo štipendije povišali za šolsko leto 1964/65 za 6 tisoč dinarjev.«

K temu samo tale pripomba: V omenjenem članku je bilo točno povedano, od kod podatki oziroma informacije o vprašanjih štipendiranja v žalski občini! Zato virov ne kaže ponavljati. (Tudi ni treba posebej naglašati, da si človek stvari pač ne more kar tako izmišljati!).

Kovinsko podjetje je to verjetno spregledalo, kar se navsezadnje tudi lahko zgodi. Vsekakor so pomembnejši in razveseljivejši podatki, ki nam jih je posredovalo in ki govore o višini štipendiranja za to šolsko leto. Tako znašajo štipendije za prvi in drugi letnik srednje šole 14, za tretji in četrti letnik pa 16 tisoč dinarjev; za višje šole — prvi letnik 20, drugi letnik 22; za visoke šole — prvi letnik 20, drugi 22, tretji 23 in četrti letnik 24 tisoč din. Kakor pravijo dalje, znaša najvišja štipendija za izjemen primer 35 tisoč dinarjev, in to že od lani.

Iz dopisa povzemamo še to, da v podjetju vodijo pravilno politiko štipendiranja (čeprav ni nihče trdil obratno!) in da so dobili od občinske skupščine Žalec priznanje. Poleg rednega omogočajo svojim članom tudi izredni študij. Izrednim študentom dajejo plačan dopust in dnevnice, jim skrajšujejo delovni čas ter plačujejo šolnino. Kovinsko podjetje štipendira 2 slušatelja na visoki, 5 na srednji šoli, izredno pa jih študira 6.

Ti podatki so seveda popolnejši od tistih, na podlagi katerih je bil napisan članek, s pripombo, da je šlo tam pač za razmere v merilu občine in zlasti za primere, kjer štipendijska politika ni najboljša. Tako ali drugače: morda je prav, da zato tu posvečamo več prostora samo kovinskemu podjetju.

D. Hribar

Zaprti kot v »KLETKAH«

Na seji sveta za šolstvo občinske skupščine Celje je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o zdravstvenem stanju šolske mladine. Podatki, zbrani na osnovi pregledov 5562 učencev in dijakov mestnih in podeželskih šol, kažejo, da zdravstveno stanje mladine ni najboljše. V splošnem imamo tu, kot v okrajnem merilu, opraviti z dokaj visokimi odstotki slabe telesne čistoče, slabe drže in razvitosti, hranjenosti, z deformacijami, motnjami vida in sluha, zlasti pa je problematično zobovje. Pri tem so najbolj prizadeti podeželski otroci, saj se celo dogaja, da jih starši pripeljejo na preglede največkrat šele takrat, ko je bolezensko stanje že zelo kritično. (Ker morajo namreč vsak pregled posebej plačati.) Po mnenju zdravstvenih delavcev bi morali biti otroci kmečkih zavarovancev deležni enake zdravstvene zaščite kot vsi ostali otroci (saj navsezadnje tudi inteligenčno prav nič ne zaostajajo za njimi).

Slaba hranjenost na primer beleži še vedno dokaj visok odstotek, čeprav je povsem jasno, da je hrana osnovni pogoj ne samo življenske eksistence, marveč tudi razvoja slehernega organizma. Hrana bi zato morala vsebovati vse tiste sestavine, ki so za zdravo rast neizogibne. Za izboljšanje zdravstvenih razmer zlasti pa bi bilo posvetiti vso skrb šolski zdravstveni službi, kajti zobovje učencev je več kot porazno.

Kakor ugotavlja poročilo, ima pri vsem tem pomembno vlogo tudi pravilna telesna vzgoja na šolah, ki pa skoraj nikjer ni kdove kako uspešna. Predvsem bi bilo otroku nuditi več prostega časa za zdravo rekreacijo, toda, kot vemo, so »prizadevanja« obstoječega učnega programa prav nasprotna. Otroci ne morejo izkoristiti prostega časa niti v odmorih. Na šolah so se namreč uveljavili neke vrste jetniški zakoni, zapopadeni v tem, da učenci v odmorih sploh ne smejo zapustiti razreda, marveč hočeš nočeš morajo vsaj — dihati slab zrak. **Tak pedagoški režim vsekakor ni na mestu!** Zanj bi po vsej priliki tudi težko našli kakšno pometno opravičilo. (Kolikor je znano, izkoriščajo šolarji odmore drugod po svetu čisto drugače: za sistematično telesno razgibavanje!) Kolikor je tudi znano, so se učenci včasih lahko nekoliko sprostili na dvorišču vsaj v glavnem odmoru, danes baje na večini šol še tega ni več. (Znana izjema zaenkrat je le celjska gimnazija.) Povsem logično je, da takšen »sistem« slabo vpliva na učence, ki so kakorkoli zdravstveno prizadeti (slaba drža, slaba razvitost itd.). Da pa nazadnje tudi po psihološki plati ne učinkuje najbolje, je prav jasno. Zato, se zdi, bi ga kazalo spremeniti!

drh

ZNOVA USTANOVITI
Svet za telesno kulturo

Med najvažnejšimi vprašanji, ki jih je obravnaval svet za šolstvo občinske skupščine Celje na svoji zadnji seji, velja poleg tistega, o čemer je beseda na drugem mestu, omeniti še poročilo o finančnih problemih občinske zveze za telesno vzgojo, razpravo o sami telesni vzgoji na šolah in s tem v zvezi o pomanjkanju ustreznih športnih objektov, zlasti telovadnic, kakor tudi o problematiki poklicnega usmerjanja.

Čeprav smo v eni izmed zadnjih številk našega lista o težavnem finančnem položaju občinske zveze za telesno kulturo že obširneje pisali, nemara ne bo odveč, če ponovimo nekaj dejstev.

Izredno kritičen položaj, v katerem so se telesno vzgojne organizacije znašle spričo nerealiziranih finančnih planov, resno grozi z omejitvami nekaterih športnih dejavnosti. Če bi hoteli prihodnje leto izpolniti delovni program, bi bilo potrebno 125 milijonov dinarjev. Od tega bi občina prispevala 60 milijonov, delovne organizacije 62 (postavka je glede na letošnji slab odziv zelo problematična), in državna loterija 3 milijone. Spričo tega, da ima občinska zveza zaenkrat za 18 milijonov dinarjev nepokritih računov in potemtakem kakšnih vzpodbudnih finančnih perspektiv ni, so pričeli razmišljati o tem, da bi določene športne panoge kratkomalo opustili. Toda vprašanje je, katere? Aktivni športniki in športni delavci celo v tistih panogah, za katere skoraj ni ali pa sploh ni denarja, namreč vztrajajo (konjeniški klub, hokej na travi . . .). Razumljivo je, da njihovo prizadevanje v takšnih okoliščinah zasluži vsaj občudovanje! Program občinske zveze kljub vsemu ne temelji na opuščanju športnih panog, ker se občinska zveza s takšno »športno politiko« ne strinja. Vsekakor je tu zelo očiten absurd: govorimo o množičnosti telesne vzgoje in o tem, da jo je treba krepiti, ker da ima množična telesna vzgoja v naši socialistični družbi velikanski pomen, pri tem pa pravzaprav nič ne mislimo, da ne more živeti od dúha! Spričo takšnega položaja se kaže potreba, da bi pri občinski skupščini znova formirali svet za telesno kulturo, ki bi najlaže in vsekakor tudi odgovorneje kot drugi činitelji reševal športno problematiko na področju občine.

Šolska telesna vzgoja, ki je sestavni del množične telesne vzgoje, ni v nič boljšem položaju, saj večina šol nima telovadnic, tam pa, kjer so, telesni vzgoji marsikje ne posvečajo dovolj časa. So primeri, ko projektanti celo pri novogradnjah ne upoštevajo telovadnic (tehniška srednja šola Celje!).

Slovenski izseljenski koledar

Slovenska izseljenska matica v Ljubljani je tudi letos izdala izseljenski koledar, vsebinsko bogato publikacijo, ki v besedi in sliki prikazuje našo državo, njen razvoj, lepote in zanimivosti. Koledar, ki pomeni poleg vsakoletnih obiskov naših izseljencev tako rekoč edino vez z njihovo domovino, nosi pomembno obeležje — posvečen je 20-letnici osvoboditve naše dežele, ki jo bomo praznovali prihodnje leto.

Koledar seznanja bralce z letošnjim jubilejnim izseljenskim tednom ter s sprejemom naših izseljencev pri podpredsedniku Aleksandru Rankoviću. S tem v zvezi je objavljen tudi njegov govor s tega sprejema. Častna predsednica Slovenske ženske zveze Mary Prisland priobčuje zgodovino te organizacije, medtem ko piše o 30 letnici obstoja Progresivnih Slovenk Amerike Mary Ivanusheva. Ukinitvi Glasa naroda je posvečen prispevek dolgoletne urednice Anne Krasne. Pisatelj Anton Ingolič objavlja sestavek Pri naših v Ameriki. O povratnikih iz Zasavja in o ameriškim povratnikih na Dolenjskem sta zanimivo gradivo prispevala Marjan Lipovšek in Milan Šenk. V ta del koledarja sodi še poročilo o delu Študijskega centra za zgodovino slovenskega izseljenstva pri SAZU izpod peresa prof. dr. Frana Zwittra.

Med ostalim gradivom velja omeniti članke o slovenskem pomorstvu, kmetijstvu, trgovinskih zvezah Jugoslavije s svetom, 600 letnici Novega mesta. Šestnajst strani fotografskih posnetkov prikazuje novosti iz naših bližnjih in daljnih krajev. Poglavje, posvečeno književnosti in kulturi obravnava med drugim ljubljansko Dramo, radio in televizijo, leposlovni del pa je zastopan s črticami Kristine Brenkove in Ele Peroci ter pesmimi Ceneta Vipotnika in Ivana Minattija.

NE VEČ
SOCIALNA USTANOVA

Zavod za zaposlovanje delavcev je vedno bolj pomemben činitelj pri vključevanju živega dela v gospodarstvo. V sedanjih okoliščinah, ki so postavile v ospredje ekonomski in ne socialni vidik zaposlovanja, se pred njim odpira vrsta kvalitetno novih nalog. O tem kakor o programu celjskega zavoda za zaposlovanje nam je nekaj več podatkov posredoval direktor Stane Polajnar.

Zavod za zaposlovanje je pred časom izdelal osnutek svojega delovnega programa za prihodnje leto. O njem je razpravljal aktiv kadrovikov pri OK ZKS kakor tudi okrajna skupščina, okrajni sindikalni svet in drugi. Doslej je bilo namreč vprašanjem zaposlovanja posvečeno vse premalo pozornosti, zato se je v tej smeri v zadnjem času tudi močno angažirala posebna služba pri gospodarski zbornici. Dokončni program bo zavod sestavil, ko bodo zbrane vse pripombe. Že sedaj pa so po besedah Staneta Polajnarja jasni nekateri osnovni principi, ki jih bo treba uveljaviti. Gre predvsem za to, da bo v bodoče treba zaposlovati ekonomsko in ne (izključno) socialno. Že samo ta bistvena postavka postavlja pred zavod tudi nove naloge. S tem v zvezi bo namreč treba zasledovati pojave, ki vplivajo na ekonomsko zaposlovanje, raziskovati sedanje in perspektivne potrebe v naši celotni družbeni aktivnosti, zasledovati populacijske in migracijske premike; pri čemer pa bo treba poznati obstoječe stanje glede na kvaliteto in kvantiteto kadrov. Znano je, da izobrazbena struktura kadrov ne ustreza. V zvezi s tem bo vsekakor važno spoznati činitelje, ki na to vplivajo, tako v okviru družin kakor samih otrok. Zanimiva je ugotovitev, po kateri celo v današnjem času in v naši družbi pojmujemo fizično delo kot kazen, saj z njim grozimo otrokom, če se na primer v šoli ne uče!

Zavod bo letos raziskal poklicne interese mladine v osnovnih šolah, prihodnje leto pa bo izvedel inteligenčni test, ki bo upošteval psihofizične lastnosti, potrebe kakor tudi socialni položaj testiranih, kar bo dalo ustreznim komisijam osnovo pri njihovem delu. S tem v zvezi je pomembna raziskava osipa učencev, ki je na našem področju malone katastrofalen (komaj 56 odstotkov učencev konča osemletke!).

Ena izmed novih nalog zavoda bo raziskava vzrokov in posledic fluktuacije, pod katero razumemo vsak premik zaposlenega iz ene delovne organizacije v drugo, kar seveda ni prav. Pri tem bo pomagal z znanstvenimi dosežki republiški zavod za produktivnost dela. Spričo tega, da je v delovnih organizacijah še vedno močno v veljavi zaposlovanje po sistemu stricizma, kar ima v vsakem pogledu negativne posledice, bo treba v večji meri upoštevati strokovno službo zavoda, ki je sposobna ugotoviti lastnosti kandidatov, saj vključuje referenta za poklicno usmerjanje, socialnega delavca, psihologa in zdravnika. Mi želimo le, je dejal direktor Stane Polajnar, da bi bil izbor kandidatov strokoven, čeprav o njem dokončno odloča vsaka delovna organizacija. Da so takšne težnje pravilne, potrjuje primer Topra in INGRADA, kjer je bila včasih fluktuacija zelo velika in se je od takrat, odkar kandidate (s Toprom po dogovoru) testiramo, bistveno zmanjšala.

Ena izmed mnogih novih nalog je iskanje možnosti za organizacijo dela na domu. Zavod bo skupaj s strokovno službo gospodarske zbornice proučil vprašanje v okviru katerih delovnih organizacij bi bilo mogoče organizirati takšno delo doma. Za zdaj prihaja v poštev tovarna Žična in nekatere obrtne dejavnosti. Namen takšnega dela je v tem, da bi razbremenili ženo.

V okvir zavoda za zaposlovanje spada tudi dejavnost sekcije jugoslovanskega združenja za poklicno usmerjanje, ki pa po besedah Staneta Polajnarja spi spanje pravičnega. Ta pa bi mogla glede na velike naloge na področju vlaganja živega dela v družbeno aktivnost opraviti zlasti z raziskovalnim delom svojih strokovnih sodelavcev pomembno delo.

To je seveda samo del dejavnosti iz obsežnega programa, ki vendarle kaže prehod zavoda od administrativne socialne ustanove v ustanovo strokovnega značaja. Takšno obeležje pa je rezultat sedanjih potreb in je povsem v skladu s konceptom republiškega zavoda za zaposlovanje.

dhr

Za zaščito potrošnika

(NADALJEVANJE S TRETJE STRANI)

ekonomski utemeljitvi, saj dokumentacija, ki jo proučuje Zavod za cene, ne daje opravičljivih dokazov za povišanje. Iz te dokumentacije tudi ni razvidno, kako kmetijski kombinat zaračunava prodajo mesa obratu »Mesnine«. Po predlogu za povišanje cen v maju je obrat »Mesnine« prikazal 109 dinarjev stroškov pri prodaji 1 kg mesa, v sedanjem predlogu pa znašajo ti stroški kar 198 din. Ta predlog za povišanje cen je že četrti v kratkem razdobju in povišanje po njem bi bilo občutno, in sicer od 12 % do 50 % pri govedini. To sicer utemeljujejo s tem, da govedina II. vrste, ki ima klavnost izpod 50 % in katero so sedaj prodajali po 647 dinarjev (povprečna cena), ne bodo več prodajali, temveč bodo prodajali le goveje meso I. vrste klavnosti nad 50 %, katerega cena naj bi se dvignila od 805 din na 972 dinarjev (povprečna cena). Torej bi potrošnik v tem primeru plačal meso kar za 325 dinarjev ali za 50 % dražje kot doslej.

Nemogoče je namreč tudi to, da so predlagane cene celo višje od cen mesa v Ljubljani. Npr.:

	Celje din	Ljublj. din
goveje meso brez kosti —		
pleče, stegno, bržola	1.370	1.100
svinjina	1.000	700
teletina - bočnik, flam	1.320	1.200
stegno, pleče za zrezek	1.600	1.400

Pri tem naj še dodamo, da sta zaradi težnje za ustalitev cen tudi zavoda za cene v Mariboru in Ljubljani zavrnila predlog za povišanje cen. V interesu potrošnika ter še posebej zaradi pomanjkljive ekonomske utemeljitve računamo, da bo tudi Zavod za cene v Celju zavzel podobne stališče.

● Predsedstvo občinske skupščine je poslalo Občinski skupščini Žalec, kjer je sedež kmetijskega kombinata, v katerem sestavu je obrat »Mesnine«, priporočilo, naj bi vplivala, da obrat »Mesnine« povleče zahtevo po zvišanju cen. Če tudi to ne bi pomagalo, smo priporočili Občinski skupščini v Žalcu, da izposluje v obratu »Mesnine« družbeno kontrolo, da bi ugotovila dejansko stanje v tem obratu. Menimo, da bodo občinska skupščina in družbeno politične organizacije v Žalcu zastavile ves svoj vpliv za zaščito interesov potrošnikov.

● V primeru, da bi obrat »Mesnine« še vedno vztrajal pri povišanju cen, ne da bi pri tem poiskal vse možne notranje rezerve, bo potrebno v Celju odpreti vrata tudi drugim preskrbovalnim podjetjem. Nekaj mesnic bi v tem primeru odstopili podjetju »Pomurka« iz Murske Sobote, podjetju »Sljeme« iz Zagreba ter Kmetijski zadrugi Krmelj na Dolenjskem. Občinska skupščina in družbeno-politični činitelji v občini bodo storili vse, da bi zagotovili potrošnikom redno in ceneno preskrbo z mesom.

Kmetijski kombinat v Žalcu je v zadnjih letih veliko napravil glede kmetijske proizvodnje in s tem tudi povečanje staleža živine. Občinski politični in oblastni forumi tudi danes zastopajo stališče, da ima skupna kmetijska organizacija lahko bistvene prednosti pred razdrobljeno organizacijo. Tudi glede na trenutne težave, ki se porajajo v procesu proizvodnje in potrošnje, vztrajamo, da se take organizacije družbeno in ekonomsko afirmirajo. V tem smislu smo se zelo strinjali, da se pripoji prej samostojno podjetje »Mesnine« h kombinatu in menili, da bo združitev proizvodnje, predelave in potrošnje, ugodno vplivala na cene v maloprodaji v Celju.

Znano je, da je Kmetijski kombinat v Žalcu poleg uspehov v povečanju staleža lastne živine, povečal živino tudi v kooperacijski proizvodnji z zasebnimi kmetovalci. Znano nam je, da je v tej smeri vložil kombinat mnogo naporov, da se tudi na področju naše občine doseže maksimum v kooperacijskih odnosih z zasebnimi kmetovalci. Celo zasledujemo težnjo, da se stalež živine pri zasebnih kmetovalcih poveča od približno 500 na 2.000 glav, za kar obstojajo realni proizvodni, da ne omenjamo tudi potrošniških pogojev.

Skladno s težnjo kmetijskega kombinata po povečanju proizvodnje je občinska skupščina reševala davčna razmerja z zasebnimi kmetovalci, saj je našim občanom znano, da so v poslednjem obdobju znižali davke predvsem višinskim kmetom. Potem so očitni sporazumni ukrepi, ki nam v skrajni liniji morajo dati večji stalež živine ob večjem interesu zasebnega proizvajalca za kooperacijsko proizvodnjo, kar mora vplivati na umiritev cen na trgu. Iz tega merila gledano na ta problem, smo mnenja, da bodo Občinska skupščina v Žalcu, kmetijski kombinat in obrat »Mesnine« naredili vse, do do povečanja cene ne pride in da bodo tudi v perspektivi delovali na stabilizaciji cen mesa na našem trgu. —ma—

KONKRETNI PROGRAMI ZA TURISTIČNA NASELJA

NUJNI

Z rednega plenuma celjske turistične zveze

Letošnja turistična sezona je bila na CT področju izredno ugodna, saj se je število nočitev povečalo za skoraj 16,5 %, od 387.000 na skoraj 445.000. Porast nočitev je bil večji, saj so zabeležili večanje za 39,2 %. Največ tujih nočitev še vedno odpade na zdraviliška naselja, kjer je bilo letos že 54.593 tujih nočnin, od tega v Rogaški Slatini kar 44.227. Inozemski turistični promet pa je narasel tudi v ostalih turističnih krajih in to kar za 46,7 %, celokupno število pa ni previsoko. Tu je možnosti zlasti v Velenju, Celju in Zgornji Savinjski dolini še res obilo. Zanimivo je, da so v majhnem Ljubnem z uspelo pogodbo ustvarili kar 2.689 tujih nočnin.

Zelo razveseljivo za turistično sezono pa je dejstvo, da je daleč nad republiškim in zveznim povprečjem porast domačih nočitev. Vseh je bilo kar za 12,4 % več kot lansko leto in je torej povišanje od 333.808 na 371.136 zavidanja vredna številka.

Tudi posezona je izredno dobra. Turistični strokovnjaki jo ocenjujejo še bolje kot glavno sezono, kar velja zlasti za zdraviliška naselja. K dobrim rezultatom sta močno pripomogli tudi dve direktni avtobusni liniji iz Avstrije v Rogaško Slatino in Dobrno, ki sta bili vzpostavljeni na iniciativo CTZ.

Močno otežkočena je turistično-zdraviliška sezona v Dobrni, kjer so letos izkoristili kapacitete z več kot 105 %. Vsak dan so odklanjali rezervacije in tako so po cenitvah odklonili gostov z najmanj 5.000 nočnin. Zato je treba ob nenehni rasti začeti z gradnjo hotela, odprtega kopališča in drugih objektov, saj je vendar turistični — devizni dinar najcenejši. Seveda pa bi z investicijskimi zahtevami v marsikaterem kraju lahko že zdavnaj prodrli, če bi imeli urejene turistične projekte. Obstojajo sicer idejne študije, ki pa so skromne in ne zadostujejo pri prošnjah za investicijska sredstva. Nobenega smisla tudi nima graditi dragih objektov, tu so omenjali zlasti cesto Rimske Toplice—Zidani most, ko bi se vendar s cenejšimi projekti dalo marsikaj več zgraditi. Prisotni so precej kritičnih pripomb namenili občinskim skupščinam, ki ne kažejo dovolj skrbi za razvoj turizma. Pri tem je svetla izjema prizadevanje občine Mozirje, Šmarje in Slovenske Konjice, kjer je sodelovanje izredno uspešno.

AVTO-CELJE, CELJE

VAM ZAGOTOVI CENEN IN HITER PREVOZ BLAGA!
Z UDELEŽBO 50 % DOBAVIMO NA KREDIT NASLEDNJA VOZILA:

ZASTAVA 620/B — odprto dostavno vozilo z loki in cerado, nosilnost 2 t, cena 3,120.000
ZASTAVA 620/B — furgon — zaprto dostavno vozilo za prevoz 1188 kg kruha v 66 velikih in 6 malih košarah, cena 4,500.000
ZASTAVA 620/B — odprto dostavno vozilo z loki in cerado, namenjeno za oskrbovalno službo cest, nosilnost 2 t, cena 3,800.000
ZASTAVA 620/B — furgon — zaprto dostavno vozilo, praktično in ekonomično za prevoz mesa in mesnih izdelkov, cena 4,200.000
ZASTAVA 1300/TF — furgon — zaprto dostavno vozilo, nosilnost 1 t, cena 2,585.000
ZASTAVA 1300/TF — sanitet — rešilni voz, 2 sedeža in 1 ležišče, cena 3,100.000
ZASTAVA AR-51 — kompanjola — terensko vozilo z 2 diferencialoma, 5-sedežni za prevoz potnikov, cena 3,860.000
ZASTAVA AR-51 — furgon — zaprto terensko vozilo za prevoz blaga, nosilnosti 500 kg, cena 4,100.000

KMETIJSKA, VETERINARSKA IN GOZDARSKA PODJETJA!
Opremite svoj avtopark z vozili ZASTAVA AR-51, vozilo je univerzalno, sposobno za vsak teren, prikladno še posebno za vaše potrebe. Zadovoljni boste!
Kredit za prodajo vozil je odobren na 3 leta.

NAROČNIKI OSEBNIH VOZIL ZASTAVA 750 IN 1300!
Vljudno prosimo, v kolikor naročena vozila ZASTAVA 750 ali 1300 še niste plačali, da izvršite celotno plačilo v roku 15 dni v naši blagajni ali na tek. rač. štev. 603-11-1-1023. Z naročniki, ki bodo vozilo prejeli v letu 1965, se bo podpisala zaključnica z rokom dobave.

Vse informacije dobite v prodajalni avtomobilov, tel. štev. 24-74

SE PRIPOROČA »AVTO CELJE« CELJE

CELJSKI TRG

Bilo je nekaj dni po prvem snegu, ko smo obiskali celjsko tržnico. Tam pravzaprav zime še ni. Sezona je— skoraj bi lahko tako rekli — na višku, saj so stojnice prenapolnjene z najrazličnejšimi poljskimi pridelki. No, toda jajc, mlečnih izdelkov in še česa drugega še zmeraj primanjkuje. Zanimivo je, (ali pa tudi ne, saj je to primer za cene na sploh), da so letošnje cene na celjski tržnici dokaj višje od lanskih. Pa ne le to: tudi nihajo zelo močno. To najlepše opazimo pri grozdju, kjer najbolje spoznamo zakon ponudbe in povpraševanja. Takoj, ko je na trgu več prodajalcev in z njimi vred tudi ponudba grozdja naraste, cene padajo in lahko kupimo razmeroma lepo grozdje tudi že za 120 dinarjev kilogram. Kadar pa je grozdja manj, moramo za enako kvaliteto odšteti kar 180 dinarjev. Na tržnici je v teh dneh dovolj repe in kislega zelja. Medtem ko repo prodajajo po 10 0do 120 dinarjev, je kislo zelje po 120 do 140. Precej drag pa je zluščen fižol, saj stane kar 250 do 300 dinarjev.

Solate je bilo v dneh po poplavi nekoliko manj, saj na tržnici poplavljenih pridelkov niso sprejemali. No, zdaj jo je že kar dovolj; lahko jo dobimo za 160 do 200 dinarjev. To pa seveda ne velja za radič, ki je po 200 do 400 din. Tudi špinača je precej draga: stane 300 do 400 din. Hruške so po 140 do 180 dinarjev, kar tudi ni najmanj, kar bi lahko pričakovali.

TEKSTILNA TOVARNA »JUTEKS« ŽALEC

razpisuje prosta delovna mesta

VODJO EE PREDILNICE
KONTROLORJA KVALITETE
VODJO MEHANIČNE DELAVNICE
KLJUČAVNIČARJA

Pogoji: pod 1. inženir-tehnolog ali tekstilni tehnik z dveletno prakso v predilnici;
pod 2. tekstilni tehnik;
pod 3. visokokvalificiran ključavničar z delovodsko šolo ali VK ključavničar z opravljenim mojstrskim izpitom;
pod 4. kvalificiran ključavničar

FILM — FILM — FILM — FILM — FILM — FILM — FILM — FILM

»TIŠINA« V CELJU

TIŠINA, sovjetski kinemaskopski film, režija Vladimir Basov, kamera T. Lebešev, glasba V. Basner; v glavnih vlogah: V. Konjajev, G. Martinjak, N. Veličko, B. Emiljanov, A. Lazarjev, M. Uljanov; proizvodnja »Mosfilm« 1963.

Roman Jurija Bandareva TIŠINA, po katerem je posnet sovjetski film, poznamo, saj je izhajal kot podlistek »Dela«. Zgodba zajema obdobje od 1946 do 1949 in pripoveduje o najtežjih in najbolj krutih straneh življenja sovjetskih ljudi.

Sergej Vohmincev se vrne iz vojne in se vpiše na institut. Toda ko neke noči odpeljejo njegovega očeta, starega boljševika, začenjajo za Sergeja najtežji trenutki življenja. Izključijo ga iz inštituta in izženejo iz Moskve. Daleč od licemerskih ljudi dočaka Sergej konec mračnega obdobja in rehabilitacijo svojega očeta.

Krik proti krivični usodi generacije v stalinski eri, prepričljiva človeška, intimno umetniška podoba generacije v povojnih letih, ki podira mit preteklosti v imenu ideje, ki jo je kruti čas tako strahotno potvoril.

Ta imenitni film bodo predvajali v celjskem kinu Metropol v petek (I. del) in soboto (II. del).

BeS

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE VELENJE

Končno gimnazija

Nedavna seja občinske skupščine je glavnino razprave posvetila v glavnem številnim problemom šolstva. Poleg materialnih in kadrovskih problemov so tokrat dali močan poudarek vprašanju posebne šole, ki životari na obeh osemletkah v Velenju ter v že dosluženih prostorih doma »Svobode« v Šoštanju. In posledice: Zaradi razdrobljenosti je delo otežkočeno, prav tako pa za uspešen pouk manjka delavnic in drugih pomožnih prostorov. Posebej je to nerodno v Šoštanju, kjer so učenci posebne šole izolirani od shajališča ostalih učencev. In še to: šola ima sedaj 68 učencev, zajema pa le dobro polovico vseh, ki bi bili potrebni tovrstnega pouka.

Naraščajoči stroški so terjali spremembo finančnega načrta sklada za šolstvo in sicer za okrog 16 milijonov, kar pa so zaenkrat pokrili znotraj sklada.

Pomemben sklep pa je občinska skupščina sprejela v zvezi z gradnjo gimnazije v Velenju, ki naj bo dograjena do jeseni 1966. leta. Do takrat bo število učencev, ki uspešno končajo osemletko, porastlo na 330 — to pa je dovolj močno zaledje za gimnazijo.

Na seji so še odločali o rebalansu proračuna in o gradnji stanovanj za osebe z nižjimi osebnimi dohodki, katere sedaj stanujejo v neprimernih prostorih. -S

NAJEMNINE ZA POSLOVNE LOKALE PREVISOKE

V zadnjem času je v celjski občini vse več pritožb zaradi visoko odmerjenih najemnin za poslovne prostore v stanovanjskih in poslovnih hišah družbene in državljanske lastnine. Priporočilo občinske skupščine z dne 24. marca letos pa s kategorizacijo najemnin daje osnovo za življenjsko reševanje teh vprašanj.

Poslovni prostori se delijo na tri rajone in vsak rajon na tri kategorije. V rajonu A (Titov trg, Prešernova ulica, Trg. V. kongresa, Tomšičev trg št. 1, 2, 3 in 17 ter Stanetova ulica) je cena kvadratnega metra za I. kategorijo 800 din, II. 700 din in III. 600 din. V rajonu B (vse ulice, ki niso naštete v rajonu A in C) za I. kategorijo 600 din, II. 500 in III. 400 din. V rajonu C (Breg, Lisce, Medlog, Šmarjeta, Škofja vas, Vojnik, Dobrna, Teharje, Štore, Aljažev hrib, Hudinja, Dolgo polje in Gaberje) za I. kategorijo 400 din, II. 300 din in III. 200 din. Za garaže, delavnice, skladišča se lahko zniža najemnina za 50 odstotkov, za kleti, pritikline in druge stranske prostore pa do 75 odstotkov.

V »CENTRU« SO ZBOROVALI

V ponedeljek so se zbrali na letni konferenci krajevne organizacije Socialistične zveze »Centra« Celje občani te krajevne skupnosti. Konferenca je lepo uspela, saj se je je udeležilo nad 270 članov. V živahni razpravi so se člani pogovorili o nekaterih najbolj zanimivih problemih.

SLOVO OD STANETA BERNIKA

Pretekli petek je nenadna smrt kruto iztrgala mladega komandirja postaje ljudske milice v Velenju Staneta Bernika iz naše sredine. Popoldne tega dne je še z vedrim obrazom in odločnostjo izvedel nemoten prihod številne kolone gostov stalne konference mest iz Ljubljane, zvečer pa je v krogu družine nenadno preminul.

Stane Bernik se je rodil pred 38. leti v Ukanju pri Novi Gorici kot kmečki sin. Sedemnajstleten je vstopil v vrste narodnoosvobodilnega boja — to je bilo v februarju 1943. leta. Nekaj časa je bil v Tomšičevi brigadi, kmalu zatem pa so ga ujeli Italijani in tako je romal v tržaške zapore in skozi številna mučenja, dokler ni ob kapitulaciji Italije znova prišel nazaj v partizane, kjer je postal kurir 30. divizije.

Marca 1944. leta ga srečamo v tehniki »Matajur« in v teh dneh je bil sprejet v članstvo Zveze komunistov Jugoslavije kot predan borec. Po vojni je služboval na številnih mestih ljudske oblasti, julija 1946. leta pa je stopil v vrste ljudske milice in je zadnja leta vodil kot poročnik milice postajo ljudske milice v Velenju.

S Stanetovo smrtjo je nastala velika praznina, kajti redki so ljudje, ki so združevali v sebi tolikšno vedrost, voljo do dela, tovarištvo in zaupanje, kot so to bile odlike tovariša Bernika. Uspešno je vnašal v delo nove ideje in metode in niso bili redki občani, ki so se k njemu zatekali po nasvete.

GIBANJE PREBIVALSTVA

SEVNICA

Od 1. oktobra do 31. oktobra je bil rojen en deček.

POROČILI SO SE:

Drago Gabrič, delavec iz Kališevca in Zoke Olga iz Žgarskega vrha. Miroslav Gačnik, uslužbenec in Anica Vovk, uslužbenka, oba iz Sevnice. Franc Zupan iz Šentjanža in Ladislava Kovač iz Cerovca. Janez Baumgartner, TT monter iz Loke in Ivanka Kovač iz Račice 12. Franc Rihel, čevljarski pomočnik iz Canade in Erika Kovač iz Šmarja. Boris Weiss, študent iz Naobrh in Marija Kos iz Nove Gorice. Karel Požun iz Ledine in Kristina Lončar iz Sela. Franc Perc iz Tržišča in Mihaela Tratar iz Zgornjih Mladetič. Janez Zupan iz Nemčlje in Nada Kukec iz Boštanja. Emil Ocvirk iz Zagorja ob Savi in Gizela Perko iz Brega. Marjan Jontez iz Koluderja in Elizabeta Čot iz Budne vasi.

UMRLI SO:

Marija Zur iz Arta (79). Franc Kokel iz Arta (80). Ivan Požun, kmet iz Žurkov dola (80). Terezija Cimperšek iz Žigarskega vrha (70). Alojz Grabnar iz Šmarja pri Sevnici (76). Angela Bizjan iz Sevnice, Poljska pot (73). Antonija Zelič iz Sevnice (68).

VELENJE

Od 1. novembra do 7. novembra ni bilo rojstev.

POROČILI SO SE:

Emil Cirar, elektrotehnik iz Topolšice in Adela Ahtik, študent kemije iz Velenja. Karol Martinšek, rudarski nadzornik iz Velenja in Stefanija Marin, učiteljica iz Velenja.

UMRLI SO:

Stane Bernik, uslužbenec iz Velenja.

SENTJUR PRI CELJU

V preteklem tednu se je rodil en deček in ena deklica.

Porok ni bilo.

UMRLI SO:

Amalija Šolinc, gospodinja iz Razborja (42). Franc Štante, kmetovalec iz Marija Dobja (77). Valentin Lah, preužitkar iz Žegra (99). Anton Gobec, preužitkar iz Botričnice (85).

RAZPIS ABONMAJSKIH KONCERTOV

Koncertna poslovalnica pri glasbeni šoli sprejema nove abonente do vključno 14. novembra 1964.

I. abonmajski koncert bo v sredo, 18. novembra 1964 v Narodnem domu. Komorni orkester San Pietro a Majella iz Neapla.

OBJAVE IN OGLASI...

KOMPAS OBVEŠČA

S KOMPASOM NA DRSALNO REVIJO V CELOVEC!

Obveščamo kolektive in ostale ljubitelje drsalnega športa, da bo KOMPAS Celje kot vsako leto tudi v času od 23. februarja do 3 .marca prihodnjega leta organiziral enodnevne prevoze na ogled svetovno znane dunajske revije, na kateri bosta ob tej priložnosti gostovala v revijski ekipi tudi svetovna prvaka Marika Kilius in Hans Jürgen Bäumler!

Predprijave z akontacijo din 1.000 sprejema poslovalnica KOMPAS Celje od danes naprej ter si po želji lahko določite dan Vašega obiska revije v Celovcu. Vstopnice je turistično podjetje KOMPAS zasiguralo ter vljudno naprošamo kolektive in sindikalne podružnice, kakor ostale ljubitelje, ki si želijo ogledati to umetniško drsalno revijo v Celovcu, da sprejema KOMPAS Celje od danes naprej že prijave. Za vse informacije in prijave glede ogleda drsalne revije v Celovcu obiščite KOMPAS CELJE tel. 23-50.

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST — BENETKE — enodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
2. SLOVENSKA KOROŠKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroške borce.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali.

KOMPAS Celje posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet.

KOMPAS CELJE posreduje v najkrajšem času nabave potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednic, zemljevidov, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča! KOMPAS CELJE Tomšičev trg 1 Telefon: 23-50

● PRODAM

Elektro motor 2 kW in leseno stružnico prodam. Cesta v Laško 12.
Klavir »Berger«, črn, križne strune, dobro ohranjen prodam. Zvezna 6 — Celje, Aljažev hrib.
Ugodno prodam skoraj novo kuhinjsko pohištvo in divan. Naslov v upravi lista.
Ženski šivalni stroj »Singer«, skoraj nov, prodam. Naslov v upravi lista.
Novo 80. basno klavirsko harmoniko »Weltmeister« prodam, tudi na ček. Dolinar, Store 6.
2 sobni lončeni peči in 2 bojlerja 8 litrov prodam. Moser Erna Šentjur 22 b.
Zimski plašč in kratko zimsko suknjo ter nekaj oblek, vse dobro ohranjeno, za srednje, močno postavo, prodam. Vprašati pri: Muha, Ipavčeva 8a.
Dobro ohranjeno opremo za spalnico z vložki prodam po ugodni ceni. Informacije pri: »Steklar« obrtna delavnica, Ozka ulica 1.
Večjo količino korenja prodam. Florjanc, Žalec, Vrbje 64.
Novo, uvoženo električno gitaro, strune in ojačevalec prodam. Naslov v upravi lista.

● GLEDALIŠČE

Petek, 13. novembra 1964 ob 17. uri: Nakamura Šinkiči: POJOČA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLAČILA. Zaključena predstava za III. osnovno šolo Celje.

Sobota, 14. novembra 1964 ob 10.30: Nakamura Šinkiči: POJOČA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLAČILA. Zaključena predstava za Osnovno šolo Šempeter.

Nedelja, 15. novembra 1964 ob 10. uri: Nakamura Šinkiči: POJOČA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLAČILA. II. nedeljski dopoldanski abonma.

Nedelja, 15. novembra 1964 ob 19.30: Velimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Nedeljski večerni abonma in izven. Vstopnic po enotni ceni 100 din je še dovolj na razpolago.

Torek, 17. novembra 1964 ob 15. in 20. uri: Velimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Gostovanje v Novem mestu.

Četrtek, 19. novembra 1964 ob 17. in 20. uri: Velimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Gostovanje v Trbovljah.

Petek, 20. novembra 1964 ob 20. uri: Velimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Gostovanje v Velenju.

Sobota, 21. novembra 1964 ob 10.30: Nakamura Šinkiči: POJOČA SKRINJICA. Andersen: CESARJEVA NOVA OBLAČILA. Zaključena predstava za Osnovno šolo Petrovče.

Tekstilna tovarna Prebold razpisuje prosto delovno mesto

nabavnega referenta

Pogoji: srednja strokovna izobrazba z nekaj prakse v komercialni stroki.
Dohodki po pravilniku.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

TURISTIČNA PREDAVANJA

Olepševalno in turistično društvo sporoča, da bo pričelo v kratkem s turističnimi predavanji. Datum in naslov prvega predavanja bosta objavljena v naslednji številki Celjskega tednika.

● STANOVANJA

Solidnemu moškemu oddam opremljeno sobo, eventuelno z garažo. Naslov v upravi lista.
Samski moški išče sobo. Naslov v upravi lista.
Oddam sobo s posebnim vhodom za varstvo dojenčka. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Učiteljica«.
Opremljeno sobo oddam dvema dekletoma, najraje dijakinjam! Naslov v upravi lista.
Na stanovanje sprejmemo dva dijaka. Naslov v upravi lista.
Oddam opremljen kabinet proti plačilu za 6 mesecev naprej. Naslov v upravi lista.
Mirnemu nameščencu oddam opremljeno sobo s posebnim vhodm, eventuelno kurjavo in souporabo kopalnice! Naslov v upravi lista.
Nujno potrebujem sobo za eno leto. Plačam za celo leto naprej, ali kupim manjše stanovanje. Naslov v upravi lista.

Mestna slaščičarna Šoštanj
Razpisujemo prosto delovno mesto

slaščičarskega pomočnika

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Nastop službe takoj oziroma po dogovoru.
Pismeno ponudbo je poslati na naslov: Mestna slaščičarna Šoštanj.

Združenje borcev NOV občine Celje poziva vse borce

PREKOMORSKIH BRIGAD

da se osebno ali pismeno javijo na našem združenju zaradi proslave Prekomorskih brigad, katerih zaključna slovesnost bo 4. julija 1965 v Ilirski Bistrici. Vsak udeleženec v Prekomorskih brigadah iz območja naše občine se nam naj javi osebno na Združenju borcev NOV občine Celje, Titov trg 3, med 8. in 11. uro, ali pa nam pismeno pošlje svoje podatke:

a) ime in priimek,
b) rojstne podatke,
c) stalno bivališče,
č) v kateri Prekomorski brigadi je bil (bataljon, četa).

● KINO

KINO »SVOBODA«
ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 24. in 25. novembra 1964 — »Človek, ki je ubil L. Valancea« — ameriški film
Dne 17. novembra 1964 — »Sabrina« — ameriški film
Dne 19. novembra 1964 — »Pustolovščine Toma Soyerja« — ameriški barvni film

KINO »PARTIZAN« — SEVNICA
Dne 14. in 15. novembra 1964 — »Dvoboj na soncu« — ameriški film
Dne 18. novembra 1964 — »Nezadržani« — angleški film

● SLUŽBE

Iščem dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Plača dobra. Strogi center. Naslov v upravi lista.

● RAZNO

Instruktorja za matematiko iščem. Naslov v upravi lista.
Poštenega najditelja izgubljene ženske ure, dne 7. t. m. ob 11. uri na Tomšičevem trgu, naprošam, da jo odda proti nagradi na naslov v upravi lista.
Za obnovo hiše potrebujem 200.000 din posojila za eno leto. Obresti po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Jamstvo v imetju«.

ZAHVALA

Gasilski ekipi, zavodu za požarno varnost v Celju, se najlepše zahvaljujem za odklop kuhalnika v moji odsotnosti na poziv skrbnih sostanovalcev ter za pazljivost, da se ni poznalo, da je bil kdo v mojem stanovanju.
Obenem se zahvalim ljudski milici v Celju za prijaznost in uvidevnost.

Bizjak Edita, Celje, Ulica 29. novembra št. 55

Društvo stenografov in strojepiscev vabi na NAGRADNO STENOGRAFSKO TEKMOVANJE
v počastitev Dneva republike, v nedeljo, dne 6. decembra 1964 ob 9. uri na Administrativni šoli v Celju, Dečkova cesta 1 (Gaberje). Prijave sprejema in prireja treninge vsak torek od 17.30 do 19. ure Društvo stenografov in strojepiscev, Trg Svobode 10/II, kjer dobite tudi ostale informacije.

Časopis »Lepo mesto« izide 25. novembra, ko bo na voljo v vseh trafikah in pri kolporterjih. V tej številki boste brali zanimive članke o turizmu, celjski komunali, urbanizmu, celjske novice, novice iz Mozirja, Velenja, Rogaške Slatine, Frankolovega, Ljubnega, Gornjega grada, Dobrne, Laškega, dalje več odličnih kulturnih člankov, ocen in kritik, več intervjujev, veselih bodic in celjskih obrazov, pisma bralcev itd.

Razpisna komisija pri gospodarski zbornici Celje razpisuje prosto delovno mesto

EKSPEDITORJA-TELEFONISTA

Pogoji: nepopolna srednja šola z najmanj štiriletno ustrezno prakso. Poleg tega mora biti oseba na razpisanem delovnem mestu usposobljena: opravljati vse posle v zvezi z ekspeditom pošte, upravljati telefonsko centralo s 30 internimi priključki in obvladati strojepis. Ker je razpisano delovno mesto potrebno izpopolniti s 1. 12. 1964, imajo pri razpisu prednost kandidati, ki izpolnjujejo pogoje in lahko nastopijo službo z navedenim datumom.
Razpis velja do vključno 25. novembra 1964.
Pismene ponudbe z življenjepisom in s podatki, ki dokazujejo izpolnitev pogojev za razpisano delovno mesto, naj kandidati vložijo v glavni pisarni Gospodarske zbornice Celje, Cankarjeva ul 1/I (soba štev. 4).

Razpisna komisija
Pri gospodarski zbornici Celje

KDAJ BOSTE ŠLE ZADOVOLJNE OD DOMA V HLADEN ZIMSKI DAN ?

ODGOVOR VAS ČAKA NA ODDELKU PLETENIN KI JE ZALOŽEN Z MODERNIMI IN TOPLIMI JOPICAMI IN PULOVERJI

VELEBLAGOVNICA
Ljudski magazin
CELJE

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

IZLETNIK CELJE

vam nudi vse turistične usluge

IZLETNIK sprejema predprijave za enodnevno avtobusno potovanje v Celovec na ogled svetovno znane drsalne revije, katera se bo vršila od 23. 2. 1965 do 3. 3. 1965.

Podrobnejše informacije zahtevajte pri IZLETNIK CELJE in njegovih poslovalnicah v VELENJU in KRŠKEM. Poleg ogleda revije si boste lahko ogledali Vrbsko jezero ter njegovo lepo okolico, kakor tudi Gospo Sveto in Vojvodski prestol ter ostali del Koroške od Dravograda do Celovca.

IZLETNIK organizira v času državnega praznika 29. novembra 1964 eno ali dvodnevne izlete z avtobusi v zgodovinske kraje NOB po naročilu kolektivov. Vabimo kolektive, da zahtevajo podrobnejše informacije pri IZLETNIK CELJE in njegovih poslovalnicah.

IZLETNIK posreduje rezervacije in daje informacije za silvestrovanje v Hotelu »CELEIA« — Celje, Hotelu »PAKA« — Velenje, Hotelu »KAJUH« — Šoštanj, »ANDREJEVEM DOMU« — na Slemenu, Zdravilišču »ČATEŠKE TOPLICE«, v Gostinskem podjetju »TURIST« — Mozirje, v Gornjem Gradu in v Gostinskem podjetju »PLANINKA« — Ljubno, kakor tudi v ostalih gostiščih.

IZLETNIK organizira izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo z lastnimi turističnimi avtobusi — v sodelovanju s Putnikom.

IZLETNIK rezervira hotelske sobe, kabine na ladjah obalne in prekooceanske plovbe, postelje v spalnih vagonih na vseh progah JŽ in v inozemstvu ter prodaja vozovnice za pomorski in letalski promet.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in vizumov.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.

IZLETNIK daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, turistične publikacije (zemljevide, turistične vodiče idr.).

IZLETNIK organizira stalne večdnevne avtobusne izlete v Trst in Benetke, po Koroški in v druga turistična mesta tujih dežel.

Udeležujte se IZLETNIKOVIH kvalitetnih potovanj na katerih se boste seznanili z zanimivostmi naše lepe domovine in drugih evropskih držav. Poslužujte se vseh naših turističnih uslug.

IZLETNIK posluje vsak dan od 7. do 12. ure ter od 14.30 do 17. ure, razen ob sobotah popoldne.

Poslovalnici v Velenju in Krškem poslujeta vsak dan od 7. do 14. ure.

Za cenjeni obisk se priporoča!
IZLETNIK CELJE
Titov trg 3 — Tel. 28-41

Potroškini pozor!
V poslovalnicah »JUGOPLASTIKE«
lahko nabavite ugodno, toplo in kvalitetno zimsko obleko in obutev!
Zimska oblačila proizvodnega kombinata »JUGOPLASTIKA« pod imenom »ALJASKA« prinašajo potrošniku dvojno korist, ker so kvalitetna in poceni!

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 14. do 21. novembra 1964
IVAN PLETERSKI
veterinar
Celje,
Trubarjeva ulica 93 (Otok)
Telefon: 29-26

● KUPIM

Kupim pisalni stroj in decimalno tehtnico. Ponudbe s ceno pošljite na upravo lista pod šifro »Brezhibno«.
Kupim posestvo, ali samo hišo, tudi nedograjeno, lahko s prevžitkom. Ponudbe s ceno pošljite na upravo lista pod šifro »LEP DOM«.
Slamoreznico kupi: Martin Romih, Vrhe 18, Teharje.
Vseljivo stanovanjsko hišo ali družinsko stanovanje v okolici Celja kupim. Naslov v upravi lista.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Celju

razpisuje

2 delovni mesti strojepisk I/A razreda

Pogoj za sprejem: položen preizkusni izpit za strojepisko I/A. Ponudbe s potrdilom o opravljenem preizkusnem izpitu in kratkim življenjepisom pošljite Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje v Celju najkasneje do 20. novembra 1964

Zavod za rehabilitacijo invalidov v Celju

razpisuje delovno mesto

VODJE KOVINSKE GALANTERIJE

Za to delovno mesto se zahteva visokokvalificiran delavec kovinske stroke. — Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta

---

Upravni odbor podjetja AVTO-MOTO-SERVIS, Celje, Ljubljanska 11

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: višja šolska izobrazba z najmanj 3-letno prakso na vodilnem položaju ali srednješolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso na vodilnem položaju v finančni stroki.

Ponudbe z dokazili zahtevanih pogojev pošljite UO podjetja. Nastop službe je možen 1. 1. 1965 ali po dogovoru. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov

---

ZAHVALA

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob izgubi našega dragega očeta

FRANCA DORNIKA

iskrena hvala.

Posebna zahvala zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka Celjske bolnice, kolektivu Rudnika Laško, kolektivu Zdravilišča Laško, Elektroprenosa Laško, šoli Šentvid, društvu upokojencev Sedraž in kolektivu »Občana« Ljubljana. Vsem iskrena hvala za številne vence in cvetje ter poslovilne besede; in godbi, ki ga je spremljala na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala

Dornikovi

ZA NEKAJ VEČ KOT MEDALJE

Ni še dolgo tega, ko so v olimpijskem Tokiu zaključili letošnji najelitnejši sestanek vseh športnikov sveta. Naši so se kar dobro odrezali. Toda istočasno pa je druga skupina naših športnikov na drugem koncu sveta bila ostro borbo ne za medalje, ampak za osvojitev doslej nepremaganih gora. To je bila slovenska alpinistična odprava v južnoameriških Andih in med njimi je bil tudi Celjan Lojze Golob.

Lojze Golob je za Cirilom Debeljakom v kratkem času že drugi celjski alpinist, ki je sodeloval v osvajanju gora na drugih kontinentih. Trenutno je ta študent elektrotehnike eden najperspektivnejših slovenskih alpinistov. Kot član PD Celje in član GRS Celje se je že zgodaj začel baviti z alpinizmom. Športna ter strokovna sposobnost in tovarištvo so mu v gorah prinesli že marsikakšen uspeh in zato ni čudno, če je bil določen v slovensko alpinistično odpravo v južnoameriške Ande.

Ta odprava je bila med najuspelejšimi našimi ekspedicijami vseh časov. Stroški zanjo niso dosegali niti treh milijonov (pred leti vzpon na Himalajo okrog 13 milijonov). V času odprave so se slovenski alpinisti, med njimi Golob, povzpeli na 31 vrhov v Andih. Vsi so bili višji od 5000 metrov, eden med njimi skoraj do 7000 metrov. Nekaj med njimi je bilo do slovenske odprave še neosvojenih. Tako je sedaj v Južni Ameriki nekaj visokih gora, ki imajo jugoslovanska imena. Tako je odprava krstila en vrh Pic Jugoslavija, drugega Pic Slovenija, enega med njimi pa po tragično preminulem odličnem celjskem alpinistu Reyi v Pic Reya. Izredno težaven je bil vsekakor vzpon na Illampu. Ta vrh je bil sicer osvojen že pred vojno, nato pa so ga vse ekspedicije zaman naskakovale. Celo v letošnjem letu je med mnogimi, ki so ga naskakovale, to uspelo le slovenski, kar zopet priča o kvaliteti naših alpinistov in slednjič tudi celotnega našega alpinizma.

Vsekakor so to dosežki, ki se ne dajo meriti z marsikakšnim olimpijskim nastopom in »odstopom«, kajti tu ni odstopanja, je samo stiskanje zob, napenjanje mišic in pot navzgor. Zato lahko cenimo našega športnika Lojzeta Goloba, ki ga bomo morali ravno tako upoštevati pri določanju kvalitetne lestvice naših športnikov. Skupaj s svojimi tovariši ni osvajal medalje, je pa osvojil 31 vrhov enkrat višjih kot je Triglav.

Ič

LOJZE GOLOB - gornik in alpinist, udeleženec odprave v Cordilliere Real (na sliki v domačih gorah)

RADEČE : GRIŽE 19:19

V nedeljo so radeški rokometaši izgubili prvo točko v letošnji sezoni na svojem igrišču. Odvzela jim jo je ekipa Griž. V tej dramatični, na momente tudi grobi igri so domačini vodili pet minut pred koncem z dvema goloma prednosti, toda borbena ekipa Griž je uspela v zadnji minuti izenačiti. Pri domačinih je bil najboljši Koren, pri gostih pa bratje Jerše. V nedeljo potujejo radeški rdeče-beli v goste k ekipi Šiške v Ljubljano.

Sotošek

ŠOŠTANJ JESENSKI PRVAK

Jesenski del tekmovanja v prvi okrajni ligi je končan. Najbolje so se izkazali nogometaši Šoštanja, ki so od sedmih srečanj šest odločili v svojo korist. V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Brežice : Nazarje 5 : 2, Rogaška Slatina : Šmartno 4 : 1, Senovo : Žalec 2 : 2 in Vojnik : Šoštanj 0 : 6.

Lestvica po zaključenem jesenskem delu tekmovanja je naslednja:

Šoštanj	7	6	0	1	39 : 4	12
Žalec	7	5	1	1	38 : 13	11
Rogaška Slatina	6	5	0	1	25 : 10	10
Šmartno	7	3	1	3	15 : 15	7
Senovo	7	1	3	3	11 : 26	5
Nazarje	7	1	2	4	15 : 38	4
Brežice	6	1	1	4	11 : 30	3
Vojnik	7	1	0	6	9 : 43	2

V lestvici še ni upoštevana tekma Brežice : Rogaška Slatina, ki daje možnost Brežičam osvojitev petega, nasprotniku pa drugega mesta.

V drugi skupini so odigrali predzadnje kolo z naslednjimi rezultati: Ponikva : Šalek 1 : 3, Šentjur : Vransko 0 : 3, Štore : Polzela 1 : 1 ter Gotovlje : Rogatec 3 : 2.

Celje : Branik 12:14

Zaključek jesenskega dela tekmovanja v republiški rokometni ligi je bil za celjske rokometaše žalostén. Ekipa mariborskega Branika v letošnjih srečanjih ni bila kdovekako uspešna in so Celjani veljali za fovarite. Toda kot se to v šprotu večkrat dogaja tudi boljši večkrat poklekne. Sicer pa ne moremo reči, da so bili igralci Celja tokrat boljši. Niso znali premagati nasprotnika, ki je z dobro taktično igro na moža priredil domačinom neugodno presenečenje.

Tako so rokometaši Celja zaključili jesenski del prvenstva na tretjem mestu na lestvici za ekipama Slovana in Slovenjegradca, za katerima zaostajajo za štiri točke. Lahko rečemo, da je to vendarle lep uspeh ekipe, ki se je pred letom dni plasirala v pryo slovensko ligo in se že izkazala kot eno najboljših moštev. Tretje mesto brez lastnega igrišča in zadostnih finančnih sredstev in brez možnosti za skupni trening (nekaj igralcev je študentov) je vsekakor uspeh. Morda bi bil lahko uspeh večji, če bi imeli sposobno strokovno vodstvo med tekmo tudi izven igrišča, saj igralec vsekakor ne more biti istočasno tudi trener in tehnični vodja med tekmo, kot je to primer ravno pri celjskem moštvu. Vprašanje take strokovne usposobljene osebe pa je zopet povezano z vprašanjem stanovanja, denarja itd. Ravno zaradi vseh težav moramo biti z uvrstitvijo kar zadovoljni.

Da so pri ŽRK Celje začeli delati tudi v širino, nam pričata tudi dve zmagi mladih proti vrstnikom iz Maribora. Mladinci so premagali ekipo Branika z 12:7, mladinke pa v svojem prvem javnem nastopu Branikovke s 6:2. To pa je tudi nekaj.

Goršič

Tudi odbojka se razširja

BREZ DVOMA JE RAZVESELJIVA UGOTOVITEV, DA SO SE PO NEKAJLETNEM PREMORU POJAVILE PRI NAS SPET TRI ODBOJKARSKE EKIPE, KI TEKMUJEJO V LIGI.

V drugi slovenski ligi — vzhod — so tekmovale tri ekipe iz našega okraja. Najbolje so se odrezali člani šempeterskega Partizana, ki jim je ena sama točka, to je en nepotreben poraz pri osemnajstih tekmah preprečila vstop v prvo slovensko ligo. Res škoda za ta spodrsljaj, saj bi si odbojkarji Šempetra s svojo igro to prav gotovo zaslužili, če že pustimo tradicijo, ki jo ima odbojka v tem kraju ob strani.

Drugo moštvo, ki je tekmovalo v tej ligi, je Partizan iz Braslovč. Igralci te ekipe so se uvrstili zelo visoko na častno četrto mesto. Deset tekem so zmagali, osem pa izgubili. Igrali so dokaj spremenljivo. V zadnji tekmi so z nepotrebnim porazom proti Hočanom preprečili Šempetru vstop v prvo ligo.

Tretji zastopnik v tej ligi je Partizan Celje mesto, ki je svoj letošnji cilj — obstanek v ligi — dosegel. Mladi igralci s komaj enoletnim stažem igranja imajo ob rednih treningih še precej možnosti za napredovanje.

Že prej pa se je končalo tekmovanje v okrajni ligi, kjer so prvo mesto preprečljivo zavzeli igralci Partizana Gaberje, ki bodo prihodnje leto igrali v drugi zvezni slovenski ligi — vzhod. Med dekleti so okrajno prvenstvo zasedle mlade igralke Partizana Celje mesto, ki jim strokovnjaki napovedujejo še mnogo lepih uspehov. Pri takšni marljivosti, kot jo kažejo, uspeh res ne bo smel izostati.

Za zaključek pa še tole: odbojkarska igra je šla letos v širino. Vedno več mladine se navdušuje zanjo. Kvalitete pa ne bo, če ne bomo poskrbeli za trenerje in mladini omogočili čimveč tekmovanj. Zato pa zaenkrat še niso potrebna velika finančna sredstva, ampak bi se že z zagotovljeno manjšo podporo dalo marsikaj doseči.

J. Z.

Mladinke celjskega Partizana so najboljše v okraju.

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU V CELJU

Da ali ne - ko smo že rekli da

KOT ZNANO, JE NA LETOŠNJI ZIMSKI OLIMPIADI V INNSBRUCKU ZASEDALA MEDNARODNA HOKEJSKA ZVEZA. JUGOSLAVIJA JE OB TEJ PRILOŽNOSTI DOBILA KANDIDATURO ZA IZVEDBO SVETOVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA LEDU 1966, S TEM DA JE LE Z OSMIMI GLASOVI PREGLASOVALA NEMČIJO. SPREJETA JE BILA TOREJ KANDIDATURA LJUBLJANE, JESENIC IN CELJA. CELJSKI HOKEJSKO DRSALNI KLUB SE JE Z IZREDNO POŽRTVOVALNOSTJO IN VNEMO LOTIL TEŽAVNE NALOGE V ZVEZI Z IZGRADNJO UMETNEGA DRSALIŠČA, TODA . . . TODA KLUB NAMREČ SAM ŠIRŠIH CELJSKIH OBVEZNOSTI NE MORE IZPOLNITI! REŽIJSKI ODBOR JE DOSLEJ OPRAVIL OGROMNO DELO, PRISLI PA SO INVESTICIJSKI UKREPI, KI SO, PO NAŠI SODBI DOKAJ AD HOC, USTAVILI DELA NA NADALJNJI IZGRADNJI UMETNEGA DRSALIŠČA.

ALI OB ODLOČITVI, DA BO CELJE SOORGANIZATOR SVETOVNEGA PRVENSTVA, MORDA NISMO IMELI PREVELIKIH OČI? SE BOMO (NAVSEZADNJE TUDI) OSMEŠILI? TAKŠNA IN PODOBNA VPRAŠANJA SE PORAJAJO OB ZADNJEM ZAPLETU OKROG NAŠE SOUDELEŽBE V ORGANIZACIJI SVETOVNEGA PRVENSTVA. ČEPRAV ZDAJ NI JASEN NE DA NE NE, SE VENDARLE VSILJUJE ZAKLJUČEK, DA BI BILO TREBA ŽE PRED PRICETKOM STVAR VSAJ DVAKRAT PRETEHTATI, PREDEN BI NA NEKAJ PRISTALI.

Sicer pa je treba povedati, da je celjska občinska skupščina na svoji seji 9. junija letos sprejela tale sklep: dati prioriteto gradnji umetnega drsališča. Celje naj ostane med prireditelji svetovnega prvenstva v hokeju na ledu 1966.

Kot rečeno, je bil del sklepa izpolnjen: prižadevni športni in družbenopolitični delavci so žrtvovali ogromno časa in speljali gradnjo umetnega drsališča tako daleč, da bo objekt, četudi ostane tak, kakršen je, s pridom služil naši mladini. Toda to, kar zadostuje mladini, še ni dovolj za izvedbo svetovne prireditve. Zato je bistveno važno vprašanje, kaj bo z drugim delom sklepa!

Razumljivo je, da hokejsko drsalni klub ne more sprejeti na svoja ramena tolikšne odgovornosti pri izgradnji objekta, ne le, ker nima denarja, pač pa ker to niti ni njegova dolžnost. Prireditev je vsekakor stvar širše celjske javnosti, zato je tudi sklep sprejela skupščina; toda med sklepi in realizacijo sklepov so včasih prepadi. Naša soorganizacija svetovnega prvenstva je vsaj v trenutnih okoliščinah na nitki. Hokejsko drsalni klub je zato naslovil na občinsko zvezo za telesno kulturo, svet za šolstvo in preko obeh organov tudi na občinsko skupščino dopis, iz katerega je razvidno, da ne gre zgolj za dograditev umetnega drsališča, ampak tudi za to, da mora objekt v celoti ustrezati mednarodnim normam. Drsališče mora imeti ustrezne prostore, kot garderobo, prostore za novinarje, tribune in podobno. Poleg tega postavlja osrednji odbor v Ljubljani še druge zahteve: kapacitete ledarne, ureditev bande in zaščitnih mrež, nabava stroja za brušenje, likanje in pluženje ledu. Drsališče mora biti prav tako opremljeno z avtomatičnimi signalnimi napravami: glavni semafor za objavo imen dveh moštev ter rezultatov, ura, ki kaže čas tekme, ura za nakazovanje kazni, za vsakim golom semafor z rdečo in zeleno (modro) lučjo za nakazovanje zadetkov. Obvezne so tudi tonske naprave; ustrezna razsvetljava mora biti zaščitena z mrežo, ustrezati mora zahtevam televizije in fotografije. K opremi spada nadalje strojček za brušenje drsalk in strojček za nakovičenje drsalk na čevlje. To pa še ni vse: neizogibno bi bilo urediti nekatere komunalne naprave. Vse to pomeni seveda zelo velike investicije.

Hokejsko drsalni klub je kljub temu sklenil priporočiti občinski skupščini, naj bi Celje ostalo med prireditelji svetovnega prvenstva; naj bi skušali zagotoviti ne samo sredstva za dograditev umetnega drsališča, pač pa tudi sredstva za nabavo vseh potrebnih pripomočkov. Prav tako klub predlaga, naj bi imenovali glavni organizacijski odbor, v katerem bi bili najvidnejši predstavniki družbenopolitičnih organizacij in podjetij.

Svet za šolstvo občinske skupščine Celje je sprejel sklep, po katerem bo predlog o imenovanju odbora posredoval komisiji za volitve in imenovanja. Osrednji odbor naj bi predvsem proučil realne možnosti glede financiranja.

Upamo, da kandidature ne bo treba umakniti!

D. Hribar

VELENJČANI PRVAKI

V vzhodni conski slovenski nogometni ligi so v nedeljo zaključili jesenski del prvenstva. Nogometaši velenjskega Rudarja so v zadnjem kolu prehiteli mariborskega Kovinarja in zavzeli prvo mesto. V kolikor jim ga bo uspelo zadržati tudi v spomladanskem delu tekmovanja, se bodo po nekajletnem presledku ponovno uvrstili v enotno slovensko ligo. Nogometaši Slov. Konjic so pristali na šestem mestu in lahko rečemo, da so se kar dobro znašli v tej novi konkurenci. Igralci Papirničarja iz Radeč so na osmem, celjskega Olimpa pa na devetem mestu. Slednji so povsem razočarali. Nedisciplina v ekipi in vsled tega potem menjava generacije (kar je pravilno) sta vplivali na slabe rezultate. Z načrtno zimsko vadbo pa se še da marsikaj popraviti.

V zadnjem kolu je Rudar premagal Olimpa 6:1, Grafičar iz Murske Sobote pa Papirničarja 3:2.

Goršič

KOMENTAR

VEČ KOT ODLIČNO

Da, v nedeljo so se nogometaši izkazali. Resnično lahko zapišemo, da so igrali več kot odlično. Le malo jih je bilo v nedeljo popoldne, ki bi se po prvem delu igre upali trditi, da bo Kladivar po vodstvu gostov, ki je bilo kar izdatno, uspel še zmagati. Toda v drugih tri četrt ure je šlo kot po loju. Na strani Celjanov je bila borbenost, želja za zmago, publika in ne nazadnje tudi sreča. Vse to pa je pri športu največkrat odločilnega pomena v dosezanju uspehov. In tokrat je Kladivar res dosegel uspeh. Včasih pišejo novinarji športnih poročil, da je bil ta ali oni igralec slabši ali boljši. To lahko rečemo tudi za nedeljsko tekmo, vendar le v smislu primerjanja igralcev obeh moštev: Celjani so bili boljši, Zeničani pa slabši. To je dejstvo, o tem priča tudi rezultat. Rezultat je odvisen tudi od preciznosti strelcev, ki morajo zadeti vratarjev prostor znotraj vratnic. Udarci mimo vrat in v vratnice so stvar neprecisnosti in ne stvar sreče ali nesreče moštva. V nedeljski tekmi so Kladivarjevi igralci le enkrat zadeli vratnico (gostje štirikrat), zato pa trikrat v mrežo (gostje dvakrat) in to je bilo dovolj za zmago.

Trinajst točk iz dvanajstih tekem je več kot solidna bilanca našega zveznega ligaša — novinca. Nekaj lahko pričakujemo tudi iz preostalih treh tekem, predvsem od nedeljske z moštvom Šibenika. Upajmo, da bodo Celjani tudi v preostalih treh srečanjih prikazali vsaj približno tako igro kot v nedeljo in s tem uspešno zaključili letošnjo izredno naporno sezono, ko pravzaprav niso poznali niti malo odmora.

V republiški ligi je Celje doživelo nepotreben poraz proti slabi ekipi Svobode iz Ljubljane. To naj bo Celjanom v opomin, da je treba točke dobiti vsaj na domačem igrišču, sicer se bodo kaj hitro znašli v nevarni coni, se pravi v spodnjem delu lestvice, od koder se kaj hitro izpade v nižjerazredno tepmovanje. No, panike seveda še ni treba delati, toda rokave bo pa treba zavihati.

E. G.

RADIO CELJE

V tednu od 16. do 22. novembra bo celjska kronika vsak delavnik na sporedu ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35, zabavna glasba in reklame pa ob 17.45. Sicer pa se bodo zvrstile še naslednje oddaje:

ponedeljek, 16. novembra: 17.15 — kvartet Mileta Ferleža, 17.25 — športni pregled;

torek, 17. novembra: 17.15 — mladinska oddaja;

sreda, 18. novembra: 17.15 — operni zbori in arije, 17.25 — deset minut z zdravnikom: doc. dr. Janko Lešničar — Gripa in prehladna obolenja;

četrtek, 19. novembra: 17.15 — iz sveta jazza, 17.25 — radijska univerza;

petek, 20. novembra: 17.15 — orkester in zbor Ray Connif, 17.25 — v galeriji kulturnih in zgodovinskih spomenikov: Lojze Bolta — Verski in pogrebni običaji Ilirov;

sobota, 21. novembra: 17.15 — za prijeten konec tedna;

nedelja, 22. novembra: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 — obvestila, 12.15 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 — veliki zabavni orkestri in reklame, 12.45 — **Jože Volfand: In je spomin na grenke sanje.**

ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA

ELISABETH BOWNE

TOLAŽBA V SRCU AFRIKE

7

DOSEDANJA VSEBINA: Elisabeth Bowne je izgubila moža v letalski nesreči nad Zahodno Afriko. Da bi zvedela podrobnosti o nesreči, za katero naj bi bil kriv njen pokojni mož — pilot, je odpotovala celo v Liberijo in se čez pragozd prebila v vas Sanoyeno, naselje v neposredni soseščini kraja nesreče. Na ameriškem jugu vzgojena žena je podcenjevala in čutila odpor proti črncem, toda tu je postopoma spoznala svojo zmoto, ko se je srečevala s preprostimi vaščani.

— — —

Končno je prišel pričakovani dan. Črni učitelj Allison, ki je upal na možnost nadaljnjega študija v Združenih državah, se je končno odločil, da bi me spremljal na hrib, kjer so ležale ruševine potniškega letala.

Neko jutro je stal v belih kratkih hlačah in prav tako beli srajci pred vrati moje sobe obdan z osmimi domačini. Bili so tisti mladeniči, ki so me nosili iz Yanokwele v Sanoyejo. Tudi mali David se je motal med njimi in mi z nesmehom na zamazanem obrazu tiščal zrele mango sadeže v roke.

Bilo je peklensko vroče, ko smo krenili. Nekaj časa sem šla peš, potem pa so me fantje nosili v tisti znani in menda edini nosilnici, ki jo je premogla. Sanoyeja. Dve uri smo se drenjali po zarasli poti do vznožja. Ko pa je pred nami bila strmina, je bilo tudi poti konec.

— Šele zdaj imam predstavo o tem, kako težko je bilo spraviti ponesrečence, oziroma njihova trupla s hriba v vas, sem glasno izrekla svojo misel.

— Imate prav, gospa Bowne, je dejal Allison, zlasti še, ker je bilo takrat deževno obdobje, ki je tla vseskozi razmočilo. Nosači so s trupli vred neštetokrat padali in se valili po strmini, spodaj v ravnini pa je tu in tam voda segala možem do pasu in še čez. —

V strmino sem morala seveda peš. Pred nami je mladenič s težkim nožem sekal gosto podrast. Hodila sem pred Allisonom, ki je pripovedoval o težavah tistih dni ob nesreči. Zagotavljal je, da je domačine najbolj begal strah pred hudobnimi duhovi, s katerimi je grozil vaški poglavar.

Korak za korakom smo se prebijali skozi polmrak pragozda, čeravno je sonce moralo biti še visoko na nebu. David je hodil zadnji in pračka v njegovi roki je bila vedno pripravljena za met. Vsi smo v tem videli igro malega dečka, on sam pa je vlogo zaščitnice jemal strogo resno.

Ko smo se povspeli na vrh hriba, je Allison pokazal na malo jaso in pojasnjeval, da je prav tam vaški poglavar stal dan po nesreči in rotil sovaščane, da bodo gozdni demoni kaznovali vsakogar, ki bo pomagal pri ekspediciji reševanja. Bil je baje penast od jeze, ker del svojih ljudi ni odvrnil od tega, da so pomagali. Stari trinog je morda prvič čutil, da se mu oblast izmika iz rok.

Od tu sem zagledala ruševine nekoč ponosnega letala. No prostoru, večjim od enega hektarja so bili raztrošeni deli. Ležali so na tleh pod okleščenimi drevesi, viseli so po vejah in krošnjah pragozdnih orjakov. Tu sedež, tam okroglo okno, tam spet kos zverižene pločevine, kolo, naprave, cunje, zdrobljeno steklo in skrivinčeni instrumenti. Na enem takih kosov sem prebrala oluščen napis »Great Republic« — ime letala, ki ga je upravljal moj mož Franck.

Allison je splezal na deblo zrušenega drevesa in z rokami podkrepil svoje pripovedovanje.

— Od tam je priletelo letalo. Preletelo je vas in sledilo dolini. Naenkrat je zavilo proti hribu.

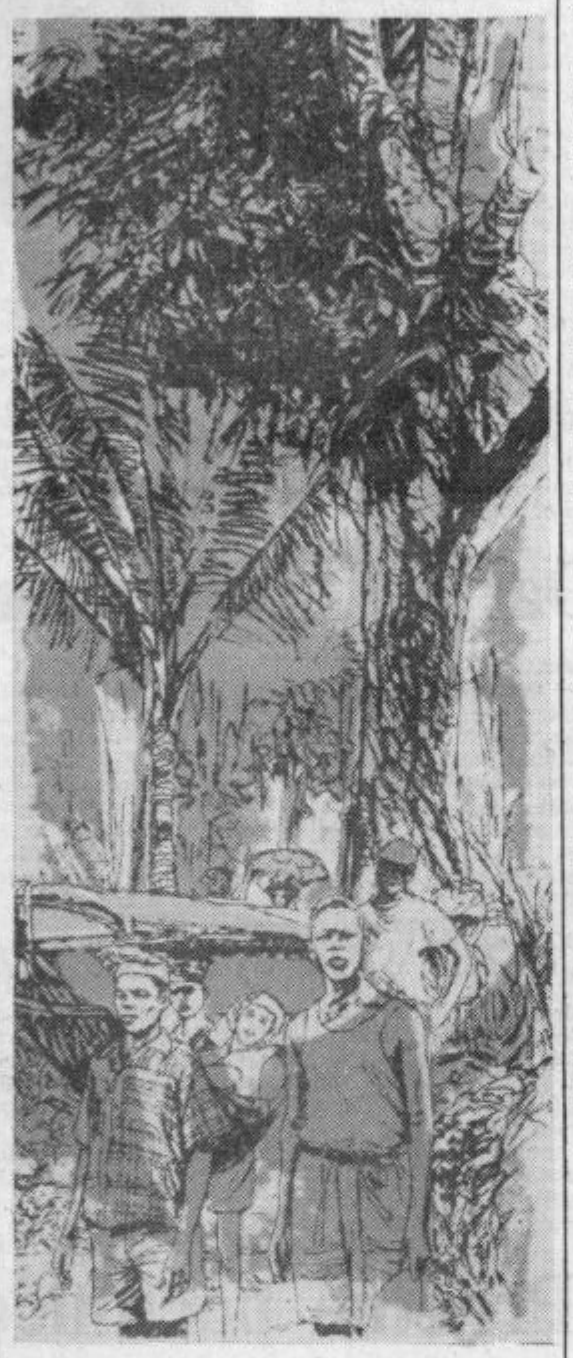

Kako je treščilo, tega ni nihče videl. —

— Toda videli ste letalo, ko je letelo nad vasjo? sem vprašala.

— Da. Bila je zelo vroča noč in nisem mogel spati. Slišal sem letalo, moralo je leteti zelo nizko, zato sem šel iz sobe, da bi ga videl ... —

— In ste ga videli? Kaj ste videli?

— Videl sem ognjeno kroglo ... —

— Ogenj! Ogenj ste videli?, sem zakričala.

— Da. Gorel je rep letala ... —

— Ste prepričani Allison, morda je bil to samo ogenj iz izpušnih odprtin? —

— Ne, Allison se je potrkal na prsa in nadaljeval: — Med vojno sem bil vojak v britanskem kraljevskem letalstvu RAF. Plamen, ki sem ga videl, ni prihajal iz izpušnih cevi. —

— Zakaj, zabožjo voljo, tega niste povedali gospodom iz komisije?, sem se začudila.

— Nihče me ni vprašal, je odgovoril Allison resignirano. Ko pa je videl moj razočaran obraz je potrpežljivo nadaljeval: — Vi tega ne razumete, gospa. Črnec nikoli ne govori z belcem, če ga belec ni vprašal. Gospodje iz komisije so govorili z drugimi fanti v vasi, ki so videli prav isto kot jaz, toda komisija je bila mnenja, da fantje bodisi lažejo, ali pa imajo prebujno domišljijo. —

Nekaj časa sva molčala zatopljena vsak v svoje misli, potem pa je Allison pripomnil:

— Nekateri gospodje so sedeli v hiši misionarja in sploh niso prišli sem na kraj nesreče. Drugi, ki so sicer prišli sem, so se ustavili na robu gozda in niso šli naprej. Duh po sežganem in razpadajočem mesu je bil za njihove občutljive nosove prehud. —

Na neki vzpetini sem zagledala razbit rep letala in razgaljene krmilne naprave. Srednja jeklena vrv je bila napol stopljena in sežgana, medtem ko sta stranski bleščali v soncu. To je potrjevalo izjavo Allisona, ki je trdil, da je videl, kako je letalov rep gorel. Gospodje od komisije torej tega dejstva sploh niso opazili. Mnogo lažje je bilo obtožiti mrtvega pilota, kot priznati, da z letalom ni bilo nekaj v redu.

Iz žepa sem vzela dve Franckovi sliki in ju pokazala Allisonu:

— Ste med mrtvimi videli tudi njega? —

Mož je pazljivo ogledoval sliko in naposled prikimal:

— Da. Spominjam se ga ... Bil je visok in vitek mož rujavih las. —

Allison je stopil nekaj korakov naprej in obstal pred osamljenim grmom.

— Tukaj pri tem grmu sem ga našel ... —

V Allisonovih očeh sem brala sočutje. Bila sem hudo potrta in zamišljena, da sem komaj še izdavila:

— Prosim, pripovedujte mi, kako je to bilo ... —

— Ležal je na obrazu. Obrnil sem ga. Njegov obraz ni bil poškodovan. Samo na zatilku je bila močna rana. Verjetno je pred tem treščil z glavo ob drevo in padel sem k grmu. Prav gotovo je smrt nastopila v trenutku.

Nenadoma sem pred nogami zagledala nažgan kos blaga. Blago je bilo tisto iz katerega so izdelane uniforme uslužbencev letalske družbe. Pobrala sem ga. Pri tem se mi je zavrtelo v glavi. Sesedla sem se na hlod in mečkala kos ogorelega blaga med prsti.

Končno sem se dokopala do resnice o tem, kako je do nesreče prišlo. To, kar sem našla, je razbremnjevalo posadko letala obtožb. Toda kruta in neizpodbitna je bila tudi resnica o tem, da je Franck mrtev, da ga ni smrti rešil noben od čudežev, ki so se vse leto, celo do tega trenutka porajali v mojih mislih. Da Francka ni več je bilo tako zatrdno res, kot je bila resnična krpica blaga v moji roki.

Začelo se je mračiti.

— Pohiteti moramo, je opozarjal Allison, ni lahko v temi najti pot.

Utrujena sem se podala na pot in napenjati sem morala vse sile, da po strmini navzdol nisem padala. Zdelo se mi je, da je moja hoja skozi mračen pragozd popolnoma vsklajena z notranjimi občutki. Še vedno sem tipala in iskala, še vedno se nisem čutila utolaženo, še vedno mi nekaj ni dalo zapustiti pragozd. Sanoyejo in Afriko.

Kombinacije

Vzdolž ulice je bilo mnogo vil. In ena izmed njih je bila njena oziroma očetova, pravzaprav dedova vila, ker jo je namreč zgradil on. Sicer pa to ni važno važno je, da je bila njena, da je imela veliko okno, za katerem se je lahko sončila, čitala kakšno knjigo ali igrala Chopina.

Stara je devetnajst let. K frizerju ne hodi, ker nosi frizuro tipa »tetka«. Kadar hodi, se zdi, ko da pleše balet. Vsa se preda hoji, prsi pa gredo pred njo.

Zvečer se vrača domov ob devetih. S prostaki se ne druži.

Od športov ji je najljubše preteklo novo leto, ki ga je z Valerijem preživela v hribih.

Valerij prihaja k njej dopoldne, Lucijan okrog štirih popoldne, ko v vili vsi spijo. Drugače obiskuje osmi razred privatno, ker je profesorji ne marajo. Zelo ji je všeč beseda kombinacija. Slišala jo je tudi od očeta. Zato je vsa v kombinacijah.

Čita knjigo in dela kombinacije. Knjigo s tristo stranmi prečita v slabi uri. Čita vsako šesto stran, od spodaj navzgor ali od zgoraj navzdol.

Profesorju matematike je odpovedala:

— Oprostite, tovariš profesor, očka se strinja. Veste, imam novo kombinacijo.

Ko je profesor odšel, je v dušku prečitala knjigo Resnica o zakonu, in ker je pri predmetih šlo bolj slabo, je prišel v kombinacijo zakon.

Nekega jutra, ko sta zunaj veter in dež upogibala antene, je rekla Valeriju:

— Veš, imam neko kombinacijo. Ne morem več tako. Hočem imeti svojo hišo in svojo svobodo. Če si za to, te enostavno prosim, da me vzameš!

Valerij je pordel. Vse njegovo premoženje so bile smuči, dve vetrovki, mansarda in indeks z oceno iz predvojaške vzgoje. Vseeno je reagiral kot gentleman, jo objel okrog pasu in jo dvignil kvišku.

Popoldne je prišel Lucijan. Rekla mu je:

— Imam čudovito kombinacijo! Hočem ti postati žena!

Tudi Lucijan jo je prijel okrog pasu, jo dvignil in jo odnesel do kavča, kamor jo je položil, da bi se odpočila.

Kasneje sta odšla na zaročensko večerjo. Lucijan je že bil absolvent medicine in je zdravil kmete »pod roko«. Orkester je igral in večerja je bila polna lepih kombinacij.

Čez čas, ko so že servirali kavo, je prišel Valerij z neko plavolasko in sedel nasproti zaročencema.

Čez nekaj minut, ko je »doktor« za trenutek odšel od mize, je natakar prinesel listek: »Draga, to je moja sestra. Delam kombinacije. Tvoj do groba — Valerij.«

Zmečkala je listek in ga vrgla pod mizo.

— — —

Lucijan je jeseni diplomiral in odšel v provinco, Valerij pa je odšel na prakso v inozemstvo. Ona je imela novo kombinacijo. V nekem letoviškem kraju se je v topli sobi zaljubila v Rista. Ta je bil galanten in zanimiv. Govoril ji je o sreči, o hiši in otrokih, tako da se ji je vrtelo od kombinacij. Nato sta se na hitro poročila in očka je dobil telegram, zaradi katerega so mu morali dajati valerijan.

— — —

Prišlo je poletje. Potoki ... Ptice ... Sonce ... Pesmi ... Gozdovi ... Vespe ... Cirkus se je selil v drugo mesto, s svojim senzacionalnim programom, a na vozu, na katerem je bil pripet velik napis BLAGAJNA, je sedela ona. Bilo je videti, ko da nima nobene kombinacije več.

S. M.

Skozi jekleno toč o

PISE: BRANKO HOFMAN
RISE: PETER KRIVEC

NEUSPEL INTERVJU Z BOGDANOM LUBEJEM:

NIČ! ZASPAN SEM . . .

Ko je bila v soboto v Celju premiera slovenskega filma »Ne joči Peter«, sem zatrdno sklenil narediti intervju z malim Bogdanom Lubejem in sicer za vas, dragi mladi bravci.

Pa ni bilo nič. Bogdan ni bil pri volji, da bi odgovarjal na vprašanja.

Z rokico je napravil odklonilno gesto, tako nekako, kot bi me hotel odriniti.

Moral sem prav žalostno pogledati, kajti jezen nisem mogel biti, saj je Bogdan še dosti premajčken, da bi bil muhast in nevljuden kot recimo kakšna Liz Taylor ali Brigitte Bardot.

Povedali so mi, da je mali zvezdnik vedno slabe volje kadar vstane. Tokrat je prišel iz postelje in se še ni pošteno predramil.

Tudi po predstavi, ko se je pokazal navdušenim gledalcem in so ga razveselili z velikansko bonboniero, ni bil preveč ljubezniv do mene. Morda sem našel razlog. Nosim brke kot jih ima tudi režiser filma France Štiglic. Ker pa vemo za peripetije med igralci in režiserji, je Bogdan gotovo svoj odnos do mene uravnal po brkih . . .

Sicer pa je zelo prisrčen, ljubezniv in živahen fantič, naš filmski Peter.

»BILO JE TO U NEKOJ ZEMLJI SELJAKA . . .«

Kdo ne pozna te čudovite, žalostne pesmi! Kdo ne pozna herojskega mesta v srcu Srbije, Kragujevca, kjer so se zgodili dogodki, opevani v tej pesmi.

Pionirji velenjske občine so bili letos počaščeni, da gredo kot predstavniki slovenskih pionirjev na proslavo obletnice streljanja kragujevskih žrtev in da nekaj časa preživijo med svojimi vrstniki — predstavniki vseh jugoslovanskih narodov. Iz vsake centralne šole sta prišla v delegacijo dva pionirja. Torej jih je bilo skupno deset. Odpravili so se na pot štirinajstega oktobra in prišli v Paračin zvečer istega dne. Prireditelj je velenjske pionirje pričakal s kombijem na postaji in jih nato odpeljal na planinski dom Grza pri Paračinu. Tu so našli tudi že pionirje drugih republik.

Že naslednji dan so izvolili štab tabora »Kragujevački oktobar«. Načelnik štaba je postala Slovenka Nada Zavolavšek. Pionirji so začeli z delom. Številne kulturne prireditve so izpopolnile prijetne dneve in pionirji so se že prvi dan naučili polovico naše himne v slovenskem jeziku in jo nato vse dni peli polovico v slovenščini, polovico pa v srbohrvatskem jeziku. Kasneje so ustanovili pevski zbor in z enako zavzetostjo peli »Hej brigade« kot »Zlatibor«. Posebno navdušenje pa sta poželi pevki zabavnih melodij Aca in Meta — obe iz Velenja. Pionirje so obiskovali tudi prvoborci iz Srbije. Pripovedovali so jim svoje spomine in pionirji so jih pozorno poslušali.

Po šestih dneh so se pionirji odpravili v Kragujevac, kjer so prisostvovali proslavi pred kragujevskim spomenikom. Pionirji so imeli med povabljenci častno mesto. Nedvomno jim je to, da so prisostvovali proslavi v okolju, kjer je padlo sedem tisoč žrtev, ostalo v neizbrisnem spominu.

S. P.

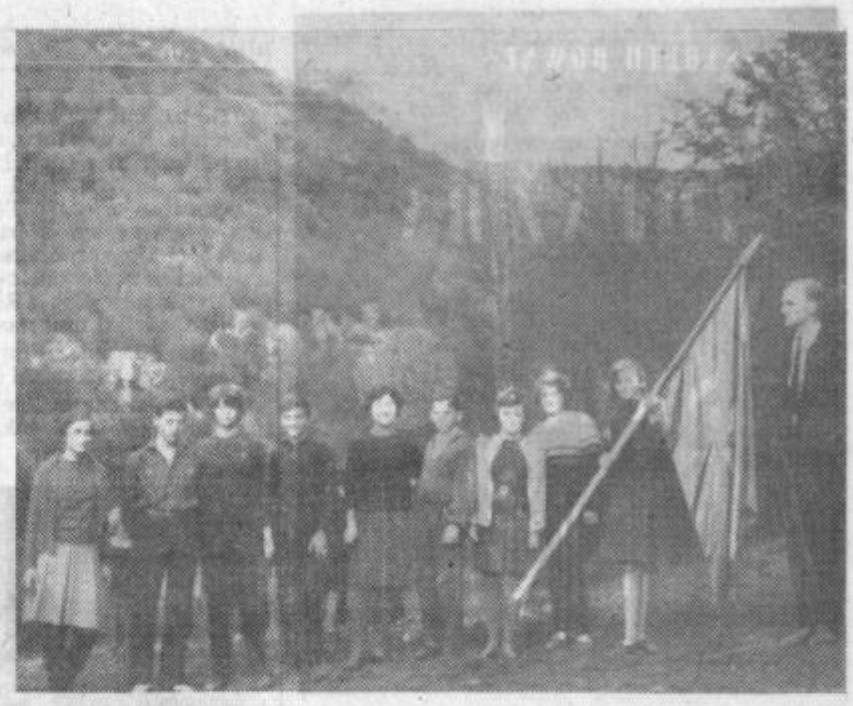

Slovenska pionirska delegacija iz Velenja v Srbiji.

Dragi mladi prijatelji!

Kako naj začnem tole prvo pismo po tolikem času? Z zahvalo seveda: prisrčno zahvalo za čestitke in najboljše želje meni in moji punčki. Vašo pozornost zelo, zelo cenim, pa upam, da jo bo znala ceniti kdaj tudi moja mala deklica.

No, tokrat je Radovedna malha že vsaj za silo polna. Vendar samo za silo! Še vedno nam premalo pišete, še zmeraj premalo vemo o tem, kaj se dogaja z vami in v vaših glavicah. Peter Marinko z Jesenic nam je poslal nekaj smešnic in uganik, Manja iz Maribora nekaj prisrčnih sestavkov o svojih dogodivščinah, oglasile pa so se tudi pionirke iz tretje osnovne šole iz Celja. Veseli smo bili teh sestavkov. Izpolnili smo še naš del »Radovedne malhe« in vam tokrat predstavili Darjo Osterman. Prihodnjič bo prišel na vrsto kdo drug. Svetujte nam, kdo! Danes je zapadel prvi sneg. Z zimo so se začele številne radosti in pripetljaji. Snovi za pisanje bo torej dovolj — do prihodnjič zato lep pozdrav in nasvidenje čez mesec dni.

Vaša tetka urednica

Kupili bomo pionirski prapor

Naš pionirski odred se imenuje po Anici Černejevi. Že na prvem sestanku letošnjega leta smo sklenili, da si bomo kupili prapor. Zanj pa je potrebno dosti denarja. Zato smo organizirali akcijo zbiranja divjega kostanja. Akcija je potekala zelo dobro in čeprav nam vreme ni bilo naklonjeno, smo se pionirji lepo odrezali, saj smo nabrali nad štiri tone kostanja. Zanj bomo prejeli precej denarja, dali pa ga bomo v pionirsko blagajno. Zbirali smo tudi železo in papir. Tako smo prapor že naročili in komaj čakamo dan, ko ga bomo razvili.

Breda Klemenčič,
4. d. razred
III. osn. šola Celje

STEZA

Tam za gozdom ob potoku
steza v tihi dalj hiti,
steza bela, steza dolga
je nikoli konec ni?

Kot življenje naše
tudi ona se konča,
tam v daljavi sivi
konec je steza.

Anica

PRAVILNA UGOTOVITEV

»No, Janezek, upam, da poznaš pomen besed »priden« in »len«, je dejal učitelj »pridnemu« učencu. »In sedaj mi povej, kdo je tisti v razredu, ki nič ne dela, čeprav vsi drugi pišejo in računajo?«

»To je vendar učitelj!« odvrne Janezek.

Peter Marinko

Darja Osterman in njeni konjički

Danes vam predstavljamo Darjo Osterman — učenko druge osnovne šole iz Celja. Veste, Darja je moja stara znanka, zato kar ne vem, kje naj vam najprej povem o njej. Poznam jo že od takrat, ko jo je mamica še vso majhno in drobceno prinesla iz bolnice in ko ni še nihče slutil, da bo danes tako velika in živahna deklica. Kasneje skoraj ni bilo dneva, da se ne bi srečali. Veste, sosedi sva in to taki, ki radi poklepetata. Najprej sem gledala, kako je mamica Darjo previjala in kopala, kasneje sem jo kdaj pa kdaj varovala, ko pa je Darja spoznala svičnik in papir, me je večkrat naprosila, naj ji kaj narišem. Toda to ni trajalo dolgo. Kasneje je Darja risala mene. Pa ne samo to: risala je mamico, v šoli, celo na otroških prireditvah in kmalu vpričo nje nisem več upala narisati muce — kajti Darja bi lahko rekla, da je tisti zmazek bolj podoben kužku. Darja zna to namreč dobro oceniti. Naj vam dokažem?

Torej: Darja je letos dobila nagrado s svetovne razstave otroških risb, ki je bila v Indiji. Tja so otroci vsega sveta poslali nekaj milijonov najboljših risb. Posebna komisija jih je pregledala, ocenila in nekaj najboljših nagradila. Tudi Darjino ime so zapisali med nagrajence. Seveda Darja zdaj še z večjo vnemo riše, mi vsi pa ji pri tem delu želimo še veliko uspehov, kajne?

Darja pa ni samo vneta risarka. Darja tudi čudovito plete (to sem zapisala z veliko zavistjo, kajti meni to delo ne gre od rok), drsa se, ima kotalke, skrbi pa tudi za svojega Cicija — to je morski prašiček, ki ga ima že menda več kot leto dni. Seveda pa tudi na šolo ne pozabi. Ve, da učenje na račun njenih konjičkov ne sme trpeti. In tako je tudi najbolj prav!

—ca

Počastili smo spomin mrtvih

Enaintridesetega oktobra smo se zbrali na šolskem dvorišču in nato počasi odšli proti spomeniku na Šlandrovem trgu, kjer je bila komemoracija. Predstavnika mladine sta nesla košarico s cvetjem, ki smo jo položili ob spomenik. Ob s cvetjem in venci obdanem spomeniku sta pionirki recitirali dve pesmi. Junake, ki počivajo v grobnici, smo počastili z enominutnim molkom. Čeprav je bila komemoracija kratka, mislim, da smo udeleženci pionirjev in mladincev tretje osnovne šole dostojno počastili spomin na vse, ki leže v grobnici, pa tudi one, ki počivajo v zavetju naših gozdov.

Metka Dovgan,
6. d. r.
III. osn šola Celje

Prijetne počitnice

Vsako leto komaj pričakujemo konec šolskega leta, saj se ob koncu začne za nas skoraj tri mesece brezskrbnega dela in veselja. In kako sem preživela počitnice, bi radi vedeli? No, naj bo. Povem vam vse po pravici.

Že takoj po končanem pouku sem preživela nekaj prijetnih dni v gozdu, tišini in prijetnem petju ptic. Nabirala sem borovnice od jutra do večera. S tem sem si prislužila precej denarja, ki sem ga porabila, ko sem šla na morje. Bila sem osemnajst dni v Baški s celjsko kolonijo. Bilo je kar lepo, samo vreme nam je nagajalo. Spoznala sem mnogo novih prijateljic, naučila pa sem se tudi plavati.

Tretjega septembra smo se navsezgodaj z ladjo odpeljali v Rijeko in od tam z brzovlakom v Celje. Ko smo se ločili in se odpeljali vsak na svoj dom, so ostali samo še lepi spomini na prijetno letovanje. Takrat sem se spomnila vseh tistih, ki so nam omogočili to letovanje in sem jim tudi iz vsega srca hvaležna.

Dragica Mohoth,
Arclin 39,
Skofja vas — Celje

UGANKI

Dve gosi pred gosjo, dve gosi za gosjo in goš v sredini. Koliko je gosi?

— — —

Čim več vzameš, tem večje je. Kaj je to?

MATA HARI

1

Bilo je nekega poznega popoldneva v decembru 1894. Mac-Leod, kapetan holandske vojske, je sedel v čajnici najelegantnejšega hotela v Haagu ter gledal na široki trg pred hotelom. Sneg je naletaval, toda ples belih kosmičev ni zanimal kapetana, ki se je po malem dolgočasil. Pred nekaj dnevi je dal v časopis oglas, da išče ženo z doto, in prav danes je prejel pismo od nekoga, ki je trdil, da je njegova hči naravnost ustvarjena zanj. Ima bogato doto, mlada je in lepa. In kapetan je prišel na prvi sestanek s tem dekletom. Očetovski hvali ni verjel; prepričan je bil, da bo to kakšna debela meščanka z revnimi čari.

Nenadoma je kapetan planil po konci. Bil je toliko presenečen, da je prevrnil skodelico čaja in krožnik s slaščicami. Pred njim je stala prelepa mlada deklica tako popolna in nasmejana, da se je celo kapetan, ki je že marsikaj doživel, čisto zmedel. Bila je srednje visoka, vitka, dovršene postave, temne polti, z nevsakdanje velikimi črnimi očmi, gostih skodranih las, ki so uokvirjali klasičen profil. Margarete Zelle je v vsej svoji lepoti stala v hotelu »Des Indes« pred kapetanom in se smejala njegovi zmedenosti ter razdejanju, ki ga je storil, ko je prišla k njegovi mizi. Mac-Leod nikakor ni upal verjeti očem, da naj to prekrasno dekle, v katero strme vsi hotelski gostje, postane njegova žena?

Pogovarjala sta se dobro uro, nakar se je Margareta Zelle poslovila od oficirja, ki se mu je ura zdela kot minuta. Ko je bila že pri vratih, se je obrnila, nasmejala ter odbrzela. Kapetan Mac-Leod je takoj plačal in pohitel na ulico. Hitrih korakov je prišel do hiše, kjer se je povzpel po mračnih in umazanih stopnicah v urad za informacije ter vprašal po Margareti Zelle. Zvedel je, da se je Margareta rodila v Leeuwardenu, glavnem mestu holandske province, da je hči Javanca ali mešanca, ki je po poklicu trgovec s klobuki, da so Margaretini starši bogati, da je mati Holandka iz zelo spoštovane družine, ki ima v svojem rodu tudi člane holandskega plemstva, da se je Margareta rodila 1880. leta, da je stara torej 14 let in da je zelo razvita, ker je po očetu orientalka.

Margareta Zelle in kapetan Mac-Leod sta se poročila 30. marca 1895. leta. Poroka je bila izredno razkošna. Tako kapetanova rodbina, oficirji visokih rangov, med njimi nekaj plemičev, kot rodbina Margaretine matere sta se potrudili, da se je o tej poroki še dolgo govorilo v visoki holandski družbi. Vsi so bili prepričani, da je Margareta najlepša žena v svojem okolju; celo na dvoru so občudovali njeno lepoto, ko so jo predstavili kraljici. Nedolgo po poroki pa je bil kapetan Mac-Leod znova premeščen v tropske kraje. Potovala sta preko Bornea, Sumatre in Jave v spremstvu javanskih slug in služkinj. Tako se je za Margareto pričelo čisto novo življenje. Poglabljala se je v književnost domorodcev in budistični verski nauk. Hudo jo je prizadelo, ko je rodila mrtvega sina. Kasneje pa je rodila hčerko Jeanne-Louise. Toda Margareta živi čisto svojevrstno življenje, najraje preživlja dneve v četrtih domačinov ali v zamračenih hramih.

V zakonu ni bila srečna. Kapetan je bil prešibak, da bi se uprl strašni tropski bolezni — razuzdanosti. Zakonski prepiri so postajali vse pogostejši in nekega dne je prišlo do škandala, v katerega so se vmešale vse evropske družine in ogorčeni višji oficirji. Kapetan se je opil na verandi svoje velike hiše ter ukazal ordanancem, naj mu pripeljejo domorodne žene, ki se podajajo vsakemu. Ko se je na verandi zbrala razuzdana družba, je kapetan odšel v ženino sobo, jo z bičem dvignil s postelje ter prisilil, da je prisostvovala orgijam, ki si jih lahko izmisli le fantazija teh razjarjenih tropskih otokov.

Nekaj dni za tem se je kapetan s svojo ženo in hčerko ukrcal na ladjo za Amsterdam. Imel je premajhno plačo, da bi lahko pokril vse potrebe, njegov družbeni položaj pa je bil krepko razrahljan, saj se je tudi v Amsterdamu slišalo o njegovih škandalih, da se je še bolj vdal pijači. Tako je nekega večera pognal Margareto na ulico, češ, da mora prinesti denar, pa naj ga zasluži na ta ali oni način.

Margareta je prinesla zahtevano vsoto, toda kljub temu se je približal dan, ko je Mac-Leod prijel svojo hčerkico za roko in odšel iz stanovanja, v katerem je ostal policijski uslužbenec. Po holandskih zakonih je policija imela pravico, da ostane v stanovanju tako dolgo, dokler ne odpeljejo zaplenjenega pohištva.

Moj kanarček

Dragi stric urednik, čeprav sem v Mariboru, komaj čakam Celjski tednik. Veš, dobivam ga na moj naslov. Dovoli, da opišem še mojega kanarčka. On vedno gleda in poje, ko berem tednik. Poje od petih zjutraj pa vse do večera. Če glasno berem, začne takoj peti. Zelo rad se kopa v banjici. Včasih poškropi steno, pa je mamica huda. Imam ga zelo rada. Kanarčku sem dala ime Cici. Oba vse skupaj lepo pozdravljava!

Lešnik
Cici in Manja
iz Hlebove ulice v Mariboru.

ŠE HUJE

Prvi reče drugemu: »Ti ubožček! Čeprav je tvoj oče čevljar, še nimaš čevljev!«

»Kaj zato!« mu vrne drugi. »Tvoj oče je pa zobozdravnik, pa vendar tvoj bratec še nima zob!«

Peter Marinko

KOLIKO VELJA BESEDA OBČANOV

ODGOVOR KOMUNALNEGA PODJETJA

»Ceste-kanalizacija« Celje

Na članka tov. Uranjek Mileta, Celestinova ul. 11 in tov. Marjana Kotnika, Lava 13, objavljena v 42. številki vašega Tednika glede neurejenega vzdrževanja cest pojasnjujemo:

Naše podjetje »Ceste-kanalizacija« vzdržuje ceste IV. reda in mestno kanalizacijo po naročilih Občinske skupščine Celje.

Višino finančnih sredstev za vsa vzdrževalna dela na mestnih ulicah in občinskih cestah IV. reda na področju Občine Celje določi Občinska skupščina pri sprejemanju svojega proračuna za vsako leto posebej. S finančnimi sredstvi razpolaga Občinska skupščina in daje navodila, kako se naj trošijo. Za redno vzdrževanje cest je bilo v letošnjem letu odobrenih 25 milijonov dinarjev iz proračunskih sredstev, 22 milijonov dinarjev pa od taks za motorna vozila tako, da znašajo vsa finančna sredstva Občinske skupščine Celje za redno vzdrževanje 190 km cest IV. reda v l. 1964 le 47 milijonov dinarjev.

Ker poznamo kritično stanje cest, smo predložili že v letu 1963 Občinski skupščini potrebo po finančnih sredstvih za redno vzdrževanje cest za l. 1964 v višini 185 milijonov dinarjev. V to vsoto niso bile vključene samo ceste, temveč tudi objekti na njih (popravilo mostov, propustov itd.). V planiranih stroških so bili zapopadeni prejemki cestarjev z dajatvami, navoz gramoza na posamezne ceste ter stroški za plačilo uporabljene mehanizacije pri rednem vzdrževanju cest. Pri sprejemanju proračuna za leto 1964 po Občinski skupščini Celje je bilo odobrenih 145 milijonov dinarjev za vso komunalno dejavnost. Od odobrenih ca. 145 milijonov za komunalno dejavnost je po razdelitvi na ostale komunalne službe ostalo za redno vzdrževanje cest samo 25 milijonov dinarjev.

Dne 21. 4. 1964 smo z dopisom št. 461/C-9/16-64 ponovno opozorili Občinsko skupščino, da so odobrena sredstva prenizka za redno vzdrževanje cest, ter smo po izločitvi vseh večjih popravil na raznih mostovih, propustih in rekonstrukcijah posameznih cest predložili nov, skrčen proračun za minimalno vzdrževanje cest v letu 1964 v znesku 93,160.000 din. Tudi ta naš predlog ni bil osvojen. Od aprila meseca dalje so odgovorni v podjetju tedensko obravnavali kritično stanje cest s predstavniki Občinske skupščine in prikazovali potrebo po rešitvi finančnih sredstev za vzdrževalno službo, žal pa niso v tem pogledu uspeli. Z ozirom na zelo slabo stanje cest na področju občinske skupščine in na kritiko občanov, njihovim znašanjem nad cestarji, se je zadeva obravnavala tudi na masovnem sestanku kolektiva v mesecu maju t. l. Cestarji so zahtevali, da se udeleži posebnega sestanka cestarjev v podjetju predstavnik Občinske skupščine, kar je bilo tudi obljubljeno, žal pa do tega sestanka s predstavnikom občinske skupščine kljub obljubi ni prišlo. Z ozirom na vse večje urgence predstavnikov krajevnih skupnosti, smo v mesecu juliju sklicali posvet vseh predstavnikov krajevnih skupnosti ter jim detaljno predočili, kako so se letošnja odobrena sredstva za vzdrževanje cest koristila, za koliko se je že v mesecu juliju prekoračilo po občinski skupščini odobreni znesek za redno vzdrževanje cest ter možnosti nadaljnega vzdrževanja cest do konca tekočega leta.

Tudi organi samoupravljanja v podjetju so na svojih sejah razpravljali o kritičnem finančnem stanju sredstev za vzdrževanje cest ter ugotovili da je bilo stališče vodstva podjetja do sedaj pravilno, ko je pismeno in ustno opozarjalo občinsko skupščino na slabo stanje vzdrževanja cest in na posledice ter gospodarsko škodo, ki bo nastala zaradi takega odnosa do rešitve tega vprašanja. Šele na seji v drugi polovici meseca septembra so organi samopravljanja podjetja sprejeli sklep, da se omeji vzdrževanje cest na najnujše potrebe, da ne bi prišlo do nesreč. Do tega sklepa je moralo priti, ker dolguje občinska skupščina za izvršena dela do 30. 9. 1964 podjetju 20 milijonov dinarjev. Že predhodno smo zaradi kritičnega finančnega stanja morali omejiti navoz potrebnih količin materiala na ceste, sicer bi se ta vsota dolga občine še povečala. Na vse te naše urgence pri občinski skupščini Celje se je končno pri rebalansu proračuna za leto 1964 odobrilo le borih 10 milijonov dinarjev, kljub temu, da so uslužbenci občine vedeli o neporavnani obveznosti 20 milijonov za že dosedaj izvršena naša dela pri vzdrževanju cest. Zato je naš kolektiv prisiljen tudi v bodoče omejevati dela pri vzdrževanju cest na minimum, čeprav bi imel pravico, da popolnoma preneha z vzdrževanjem cest, dokler se ne reši vprašanje finansiranja vzdrževanja cest IV. reda in mestnih ulic.

V ilustracijo navajamo, kako so bila odobrena in črpana sredstva za vzdrževanje mestnih ulic in cest v letih od 1961—1964:

Za leto 1961 37 milijonov
Za leto 1962 59 milijonov
Za leto 1963 74 milijonov
Za leto 1964 47 milijonov do sedaj potrošeno 67 milijonov.

Iz gornjega pregleda sledi, da bi se morala sredstva za vzdrževanje cest vsako leto večati z ozirom na to, da je Celje v zveznem merilu na 6. mestu v motorizaciji po statističnih podatkih do meseca junija 1964. Vemo pa, da se je od junija naprej povečala motorizacija z ozirom na nakup novih motornih vozil v privatnem in državnem sektorju. Obstoječe ceste niso zgrajene za tako težak promet. Vemo, da vozijo po teh cestah tud avtovlaki s težinami do 30 ton, ki najbolj deformirajo cestišča. Zaradi zapor cest II. reda morajo motorna vozila s težkimi tovori voziti po obvoznih cestah, ki peljejo po naših ulicah in cestah ter se tako še bolj uničujejo.

Sedanji način vzdrževanja cest, ki ga nekateri uslužbenci občine zagovarjajo, je nerentabilen, neekonomičen in nesodoben.

Z ozirom na dolžino ceste, ki jo mora cestar vzdrževati, nastanejo v začetku ceste ponovno udarne jame, še predno izvrši krpanje cestišča do konca svojega rajona. Če pomislimo, da odpade na enega cestarja od 3,5 do 4 km cestišča, v posameznih primerih tudi do 6 km, potem ni čudno, da so ceste v takem stanju.

Z ozirom na to smo predložili Občinski skupščini za najbolj frekventne ceste-ulice, in to za Bežigrajsko c., Cesto v Trnovlje, Cesto pod Gradom, Partizansko cesto, Vojkovo ulico, Cesto na Babno, Cesto na Ostrožno nov predračun vzdrževanja, da bi čim hitreje in uspešno preprečevali nadaljnjo gospodarsko škodo, ki nastaja na cestišču in pri vozilih, ki vozijo po teh cestiščih.

Do danes tudi na ta naš predlog nismo prejeli rešitve.

Za posamezne ulice smo tudi predlagali občinski skupščini ureditev zgornjega ustroja tako, da bi se vložila v posameznih obdobjih večja finančna sredstva, ker bi s tem odpadli bodoči stroški tekočega vzdrževanja cest. Tudi na ta predlog čakamo odgovor občinske skupščine.

Prepričani smo, da smo gornjima tovarišema, ki sta zahtevala odgovor podjetja dovolj pojasnili, kje je vzrok, da je stanje cest tako kritično. V kolikor pa se z našim odgovorom ne strinjata, smo pripravljeni še bolj podrobno, tudi s strokovnimi diskusijami pojasniti prednost vzdrževanja cest na sodobne načine.

Na konkretno vprašanje tov. Marjana Kotnika pa pojasnjujemo, da ni naše podjetje navozilo v Vojkovo ulico savinjski prodec, pač pa »GIP Ingrad« Celje brez naše vednosti in brez našega dovoljenja. Da se navaža tudi debelejši material na druga cestišča, je potrebno zaradi tega, da se ga vgradi pri sistematičnem in intenzivnem vzdrževanju cestišč, če hočemo, da so le-ta sposobna za tako težak promet.

Velike udarne jame, ki nastajajo na raznih cestiščih, je potrebno najprej zasuti z debelejšim materialom, na ta material je pa potrebno vgraditi drobnejši material, da debelejšega veže. Če tega ni, potem je razumljivo, da motorna vozila razmečejo material na vse strani in se tako večkrat tudi nahaja ob bankinah.

Podjetje je sposobno na najsodobnejše načine vzdrževati vse občinske ceste, ne samo s cestarji in ročnim delom, temveč tudi s strokovnim kadrom in mehanizacijo. To bomo tudi dokazali v najkrajšem času, ker bomo izvršili demonstracijo, kako se vzdržujejo ceste na sodoben način, v dokaz konzervativnemu stališču poedincev, ki zagovarjajo stari klasični način vzdrževanja cest s krampom in lopato, kot edino možnostjo.

Upamo, da smo s tem odgovorom vsem občanom, ki se bodisi telefonsko, bodisi ustno pritožujejo na podjetje, zaradi slabega vzdrževanja cest IV. reda. Ponovno poudarjamo, da se naš kolektiv čuti sposobnega, ima pa tudi voljo v redu vzdrževati ceste, v kolikor bodo finančna sredstva za to dejavnost pri občinski skupščini vsako leto zagotovljena v takem obsegu, da bo možno preiti k sistematičnemu, sodobnemu in bolj ekonomičnemu delu ter trošenju teh sredstev.

Vsako zavlačevanje rešitve tega problema povečuje gospodarsko škodo na cestiščih in pri uporabnikih cestišč. Pravočasno vložena sredstva v vzdrževanju cest je bogato naložena in obrestovana investicija, ki neposredno koristi vsak dan slehernemu občanu.

Komunalno podjetje
»Ceste-kanalizacija« Celje

TATI(OVI) ROŽ

Tovariš urednik! Na grob pokojne matere na žalskem pokopališču sem nasadila mačehe. Nemalo sem bila presenečena, ko sem opazila, da mi je nekdo ukradel kar štiri, drugič v tem letu, ker mi je spomladi — nemara isti tat — ukradel gladiole. Če nima toliko denarja, da bi si kupil rož, čemu jih krade z grobov?

Lizika Toman,
Petrovče 17

»Slabo poslovanje« V DRUGI LUČI

Celjski tednik je 23. oktobra objavil članek Matije Jeraja iz Varpolja, ki zlonamerno obrekuje ne le uslužbenca kmetijskega obrata v Rečici ob Savinji tovariša Antona Turnška, temveč tudi zgornjesavinjsko kmetijsko zadrugo Mozirje.

V zvezi s tem člankom pojasnjujemo podpisani naslednje:

Ni res, da je sklenil Matija Jeraj, avtoprevoznik iz Varpolja, kooperacijsko pogodbo za pridelovanje krompirja za leto 1964. V tem letu torej Jeraj Matija ni imel pogojev zahtevati od zadruge odkup krompirja po pogodbeni ceni, ker take pogodbe sploh ni. Tudi ni res, da je od tovariša Turnška štirikrat zahteval, naj odkupi njegov krompir, pa tudi nihče v kmetijskem obratu Rečici mu ni rekel, da zadruga ne prevzema krompirja. Tudi tovariš Turnšek mu ni »milostno dovolil«, da ga sme pripeljati po 18 dinarjev. Če pa je Jeraj Matija tudi bil prizadet pri oddaji krompirja v zvezi s pogodbo iz leta 1963, tedaj ne more za to kriviti tovariša Turnška, ker je ta nastopil službeno mesto v Rečici šele 1. 4. 1964.

Ko smo letošnjo jesen pričeli z akcijo odkupa krompirja tudi od nekooperantov, je naš kmetijski tehnik tovariš Franc Goličnik povabil tudi Matijo Jeraja. Hčerka tega posestnika je 5. oktobra med 10. in 11. uro pripeljala krompir v kmetijski obrat v Rečici ob Savinji (približno 16 zabojev merkurja in 4 zaboje cvetnika). Prav tedaj smo imeli odkup živine, pa smo jo naprosili, naj petnajst minut počaka. Kmalu potem je tovariš Viktor Turnšek, skladiščnik rečiškega obrata, pričel s prevzemom Jerajevega krompirja. Povedal ji je odkupno ceno (merkur po 30, cvetnik pa po 40 dinarjev za kilogram), hkrati pa jo opozoril, da pripeljani cvetnik ne ustreza kvaliteti za ceno 40 dinarjev, ker je z jedilnim krompirjem pomešan drobni krompir, ki ga uporabljamo za prehrano živine. Tako je bil pripravljen merkur takoj prevzeti, za cvetnik pa ji je rekel, da ga mora prebrati tako, da bo ustrezal zahtevani kvaliteti. Hčerka Matije Jeraja pa je tedaj v jezi naložila nazaj na voz ves pripeljani krompir — tudi merkur — ter vse skupaj peljala nazaj domov. Niti Jeraj niti kdorkoli drug ne more od zadruge zahtevati, naj potrošnike zalaga z neustreznim krompirjem!

Kar pa zadeva kmeta, o katerem Jeraj piše, da je tudi on pripeljal svoj krompir nazaj, lahko povemo le to, da je bil tudi krompir tega kmeta neustrezen, zaradi česar ga je tudi prostovoljno odpeljal nazaj z namenom, da ga prebere in potem odda takšnega, ki bo ustrezal kvaliteti.

Končno besedo k vsemu temu bo povedalo sodišče.

Anton Turnšek, Franc Goličnik in Viktor Topovšek s kmetijskega obrata ZKZ Mozirje v Rečici ob Savinji.

PISMO IZ NEMČIJE

Iz Aalena v Nemčiji (Gmünderstrasse 53) sta nam pisali Jožica Koprivc in Franka Trebovc. Takole sta napisali:

»Prav lepa hvala za redno pošiljanje Celjskega tednika. Od ponedeljka do ponedeljka težko pričakujeva vaš list, saj je edina zveza s domačim krajem. Čeprav se med sabo pogovarjava v materinščini, nama prebiranje vašega lista mnogo pomeni. Prebereva ga vsega od prve do poslednje vrstice. Ob tej priliki bi radi pozdravili družini Koprivec s Proseniškega in Trebovc iz Šentjurja.«

Prav lepa hvala za poslano pismo. Želimo si, da bi nam izseljenci pisali pogosteje, predvsem o tem, kako živijo v tujini. Oglasita se še kdaj!

UREDNIŠTVO

Še o celjskem prometu

Čeprav smo o celjski prometni problematiki že dosti pisali in čeprav pripravlja Tajništvo za notranje zadeve obširen načrt za ureditev prometa, vseeno objavljamo nekaj mest iz dopisa tovariša Dušana Gogića naslovljenega na Tajništvo za notranje zadeve. Tovariš Gogić piše predvsem o nevzdržnem stanju na Mariborski cesti in upravičeno opozarja na dejstvo, da za ureditev celjskega prometa še nismo storili vsega, kar bi morali. Takole pravi:

»Prizadevamo si vzgojiti pešce, naj prečkajo ceste samo ob določenih prehodih zanje, znakov za takšne prehode pa sploh nikjer ni! Kot vse kaže, se barva, kakršno smo doslej uporabljali, ne obnese, ker jo vozila v kratkem času spet izbrišejo. Kje je vzrok, da na ustreznih mestih ceste niso markirane z vidnimi in trajnimi znamenji? Namesto barve bi lahko uporabili ploščice iz belega kamna ali kaj podobnega. Na nevarnih križiščih (tako na primer na križišču Dečkove in Mariborske ceste) so pešci in kolesarji — posebno okrog 14. ure — prepuščeni lastni spretnosti in dobri sreči, pa nemara tudi večji ali manjši uvidevnosti posameznih voznikov motornih vozil. Človeških življenj ni mogoče prepustiti naključju! Na tem križišču bi bilo treba uvesti ob določenem času omejitev hitrosti motornih vozil, posebno med 5.30 in 6.30, popoldne pa med 13.30 in 14.30. Nujno pa bi bil na tem križišču, kakor tudi na križišču Mariborske in Aškerčeve, potreben prometnik, ki bi ob času največje gostote usmerjal promet.«

Pred nosom mi je zaklenil vrata

Ko sem se 19. septembra v večernih urah vračal proti Slovenj Gradcu, sem se mimogrede ustavil še pri bencinski črpalki v Slovenskih Konjicah, da bi kupil nekaj bencina. Ura je bila dve minuti čez osem. Na moje začudenje mi je službujoči tovariš pred nosom zaklenil vrata. Zaradi tega sem se seveda z bencinom, ki sem ga še imel, pripeljal komaj do Stranic, kjer sem obstal sredi ceste. Iz zadrege me je rešil prijazen voznik fiata z ljubljansko registracijo, ki mi je dal tri litre bencina in celo odklonil plačilo, češ da z bencinom ne trguje, da pa rad pomaga vsakomur v zadregi.

Tovarišu na črpalki seveda ne morem ulčesar očitati, čeprav se mi zdi čudno, da se je brez trohice razumevanja za sočloveka tako dlakocepsko ravnal po urniku. Sicer pa — ali ne bi kazalo na bencinski črpalki v Slovenskih Konjicah uvesti dežurno službo do polnoči?

Franci Jurač

ODGOVOR NA ČLANEK

Do kam segajo pravice hišnih lastnikov?

Tov. urednik, dovolite mi, da se oglasim v vašem listu v zvezi s člankom tovarišice Lihtineger Marije, Jakob 20 — Šentjur pri Celju, ki je bil objavljen v 42. številki vašega lista.

Tovarišica Lihtineger me obsoja, da surovo postopam z njo in njenimi otroki, pri tem pa pozablja na mojo dobro voljo, da sem ji stanovanje sploh nudil. Leta 1953 sem sprejel na stanovanje tovarišico Lihtineger le za dobo dveh mesecev, najti stanovanje in hišo mislim urediti in popraviti. Od tega je sedaj minilo že 11 let, to se pravi, da je čas moje dobre volje zelo podaljšan. Vkljub težkočam, ki jih imam s tovarišico Lihtineger, sem z njo vedno lepo postopal, kar pa mi ona vrača z ostro obsojajočimi besedami v objavljenem članku. Ko sem napeljeval električo, je odklonila svojo pomoč — borih 2.000 din — da bi napeljal električni tok tudi v njeno stanovanje. Očita mi, da ji ne dovolim imeti drvarnice, pri tem pa pozablja, da pri dodelitvi stanovanja o tem sploh ni bilo govora in da stajo, ki jo omenja, nujno potrebujem za svinjak. Drva, ki jih dobiva, seveda ne dovolim prepeljati pred hišo, ker bi v tem primeru voznik moral peljati po mojem sadovnjaku, kar bi ga v enajstih letih močno poškodovalo. Kar se pa tiče moje žene in njene mržnje do otrok tovarišice Lihtineger, je zgolj izmišljotina. Res je, da namerno razbijanje v okolici hiše (pločnika, vrat, oken itd.) ne moremo dovoliti.

Tovarišica Lihtineger je dobila leta 1963 sodniško odpoved. Ta odpoved še vse do danes ni bila izvršena, čeprav ji je OLO Šentjur dodelil lepo stanovanje v Botrišnici. Torej je moja neusmiljenost v tem, da vkljub sodniški odpovedi dovolim stranki bivanje v mojem stanovanju še eno leto.

Toliko v pojasnilo k omenjenemu članku, zaradi žalitve pa se bom obrnil na pristojne organe.

Mihael Salobir,
Šentjakob — Šentjur pri Celju

POŠTA – PO DOMAČE

V vas Cerovec nosi pošto poštar iz Šentjurja, ki le redkokdaj obišče posamezne hiše, ampak pušča pošiljke za vso vas pri eni hiši, brez ozira na to, ali so pisma priporočena, ali opremljena z napisom »Upravni postopek, obvezna osebna vročitev!«. Poštne pošiljke ležijo pri tej hiši nekaj dni, ker pač nihče ni dolžan opravljati poštarjevega dela. Tako se pogosto primeri, da dobi naslovljenec pošiljko prepozno, zasebna pisma pa romajo izprok v roke preden prispejo do naslovljenca.

Zahtevam, da opravi poštar v bodoče svoje delo tako kot je treba, se pravi, da prinese pošto do naslovljenca. Želim tudi odgovor, zakaj je bilo to delo doslej opravljeno vedno le na pol? Pričakujem, da mi bo odgovoril poštar sam ali pa uprava pošte v Šentjurju.

Jože Jevc,
VP 7325/2
Sremska Mitrovica

V TABORU NEMOGOČE CESTE

Taborske ceste so res tako slabe, da občani upravičeno godrnjajo. Že več mesecev na cesti niso videli cestarja. Ob hujših nalivih se spremenijo v potoke in potočke, voda pa cesto izliže do živega ostrega kamenja. Na odseku Takor—Loke ni nikjer niti kupčka gramoza, kadar pa je, je to prodni kamen, ki je za ceste neuporaben. Če bi cesto redno vzdrževali, bi bilo potrebnih malo finančnih sredstev, sedaj pa bi morali nanjo nasuti najmanj 10 do 15 centimetrov debelo plast gramoza in zvaljati odsek, dolg okoli 1.800 metrov. Nič boljša ni cesta od odcepa savinjske magistrale do Tabora, čeprav po njej vozi avtobus in čeprav odgovorni forumi trdijo, da morajo vzdrževati predvsem to cesto.

Občani Tabora tudi v bližnji bodočnosti ne bodo dobili asfaltirane ceste, vendar so prav gotovo upravičeni, da je vsaj cesta, ki jo imajo, podobna cesti, kot je bila pred nekaj leti.

Branko Pepel,
Loke 21 — Tabor

Preko Budimpešte in Prage na Dunaj

II.

Na poti preko Češke smo se za krajši čas ustavili v Brnu in Pragi. Potem ko smo si v naglici ogledali nočno življenje Brna, naslednje jutro pa prosluli »Špilberk«, ječo »ječe narodov«, kamor je ranjka Avstroogrska zapirala razen kriminalcev tudi politične jetnike. Silvio Pellico jo je imenoval »usodna trdnjava Spielberg, nekoč dvor moravskih gospodov, danes najstrožja kaznilnica avstrijske monarhije...« Kaznilnice se je med vojno posluževal tudi Hitler. Z gradu vidiš Brno kot na dlani: vitki zvoniki — med njimi najznačilnejši Petrove katedrale — obeležujejo stari del mesta, ki je pred sto leti štel komaj 30.000 prebivalcev, in ga ločijo od novega, s katerim se je prebivalstvo Brna desetkrat pomnožilo. Zvoniki modernega dela so dimniki tekstilnih tovarn, ki so ustvarile svetovni sloves češkemu blagu.

Od Brna do Prage je 230 kilometrov po slabi avtomobilski cesti.

Praga je stara — v pravem pomenu besede. Že v predmestju te na to spomnijo vozovi cestne železnice, spričo katerih bi bil videti zdaj že pokojni ljubljanski tramvaj kot vnuk poleg svojega deda. Arhaična — bi lahko rekli — je tudi ureditev praškega prometa, kjer se je celo naš izkušeni šofer Tone težko znašel. Starinsko je v Pragi takorekoč vse — celo večerja v hotelu Union se mi je zdela »v slogu«: okus jedi te je spominjal na vlažne podzemske hodnike in na debele zidove srednjeveških trdnjav.

Naslednjega dne smo si ogledali Prago. Vodil nas je profesor Bergant, ki odlično obvlada srbohrvaščino in je velik prijatelj Jugoslavije. Najprej smo obiskali Hradčane, srednjeveški grad, nekdanjo rezitenco čeških kraljev, danes rezidenco predsednika republike. Hradčani seveda niso ostali taki kot nekoč; med obema vojnama jih je adaptiral arhitekt Jože Plečnik. V Hradčanih je več dvoran, zgodovinsko bogatih, ki hranijo mnogo knjig, zgodovinskih znamenitosti in listin neprecenljive vrednosti, kakor npr. miniaturni »Očenaš« iz leta 1648. Z vrha Hradčan vidiš po vsem mestu kar 415 zvonikov, kar pomeni, da je v Pragi veliko cerkva, čeprav imajo nekatere tudi po več zvonikov. Ena od posebno znamenitih praških cerkva je »Loreto«, kjer je muzej cerkvenih oblačil in pozlačenih posod. Na enem od njenih zvonikov je 24 zvonov, ki zaigrajo opoldne ubrano melodijo. Naj omenim še katedralo Svetega Vida: dolga je 142, visoka 32, široka pa 30 metrov in hrani najstarejšo kraljevsko krono Evrope, vredno 27 milijonov čeških kron. Katedrala hrani tudi grbe vseh nekdanjih avstrijskih dežel, med njimi tudi Kranjske, Štajerske in Dalmacije. Cerkev Svetega Nikolaja pa hrani najstarejši češki barok. Ogledali smo si tudi najstarejšo sinagogo v Evropi, ki je prav tako v Pragi. Tu naj omenim samo še svetovno znano uro na mestni hiši, ki kaže poleg letnih časov tudi mesece, tedne in dneve, poleg tega pa se, medtem ko ura bije, pokažejo izza oken apostoli s Kristusom, kar različni turisti zelo radi opazujejo. Od vseh praških mostov je najbolj znamenit Karlov most preko Vltave. Pred odhodom smo obiskali še grob Bedžiha Smetane.

Na Dunaju, kakor povsod, nas je preganjal čas. Najprej smo prenočili v Študentovskem kolegiju, zjutraj pa smo takoj pričeli z ogledom mestnih znamenitosti: bogatega in razkošnega Schönbrunna, gradu s čudovitim parkom, kjer te za vsakim oglom čaka kakšno presenečenje ali kakšna znamenitost: lutke na vodni pogon, kamnita miza s stoli, iz katerih brizga voda, najrazličnejši vodometi itd., nadalje smo si ogledali še grad Belvedere, stolnico Svetega Štefana s 136 metrov visokim zvonikom. Potem, ko smo si s Kalenberga ogledali Dunaj tudi od daleč, nam je ostalo samo še nekaj ur za ogled najpomembnejših trgovin, kjer lahko turist kupi vse, kar si poželi, zlasti poceni pribor, kot npr. škarje in podobno. (Konec)

STANKO SKOČIR

CEPITEV RAZCEPLJENE DLAKE ALI

MNENJA LJUDI O MNENJIH KRITIKOV

Kot pri vsakem, tako so se tudi pri domačem filmu »Ne joči Peter« kritiki razvneli v tekmi, kdo bo bolj cefral. Zanimalo me je, kako se mnenja gledalcev skladajo z mnenji kritikov, zato sem pobral nekaj iveri.

Filmu so očitali, da je odmaknjen od realizma, da v partizanih pač ni bilo takih situacij, da je pol naključij itd....

Učitelj J. B. pravi: Čudno, zakaj recimo Gogolju ne očitajo slučajnosti, da se pravi revizor pojavi ravno v najbolj »neprimernem« času. Kaže, da so kritiki podobni gradbenim inšpekcijam, ki ne odobrijo nekega načrta, če sami niso delali tudi načrtov...

Filmu so očitali, da v njem prikazujejo Nemce preveč človeške, preveč humane:

Gospodinja S. B. pravi: — Sploh ne vem kje so Nemci tako humani? Morda zato, ker se je Švaba, ki je padel v jamo, tako od srca nasmejal. Jaz razumem to tako, da je bil vesel okoliščine, saj ga vendar vpričo otrok najbrž ne bi počili... —

Gimnazijec J. T. pripomnja: — Menda bi morali v kotu filma montirati kronometer, ki bi do sekunde natančno beležil čas, v katerem se kaj dogaja. Kritikom bi bilo posebej treba povedati, da Nemcev pri žični oviri najbrž še ni bilo v trenutku, ko so šli skozenj otroci... —

Delavec M. P. pa pravi: — Če novinca partizana (Šugmana) pri žični oviri Nemci niso sklatili, potem so bili pač slabi strelci, ne pa humanisti. —

Nekomu se zdi recimo tudi nelogično, češ da novinec — partizan, ki je tipični Prlek, ne bi ločil krave od vola.

— Kolikor sem dobro videl, mi je pojasnil znanec, se je vol obračal za plesočim partizanom tako, da je bila rogata glava vedno obrnjena k človeku, potem je, kar je jasno, zadnji del bil manj viden, kolikor se na anatomijo goveda spoznam.

Gledalci, ki jim je bil film všeč, so dokaj enotnega mnenja, da kritiki cepijo dlake, zato smo dve razcepljeni polovici razcepili še mi.

—ec

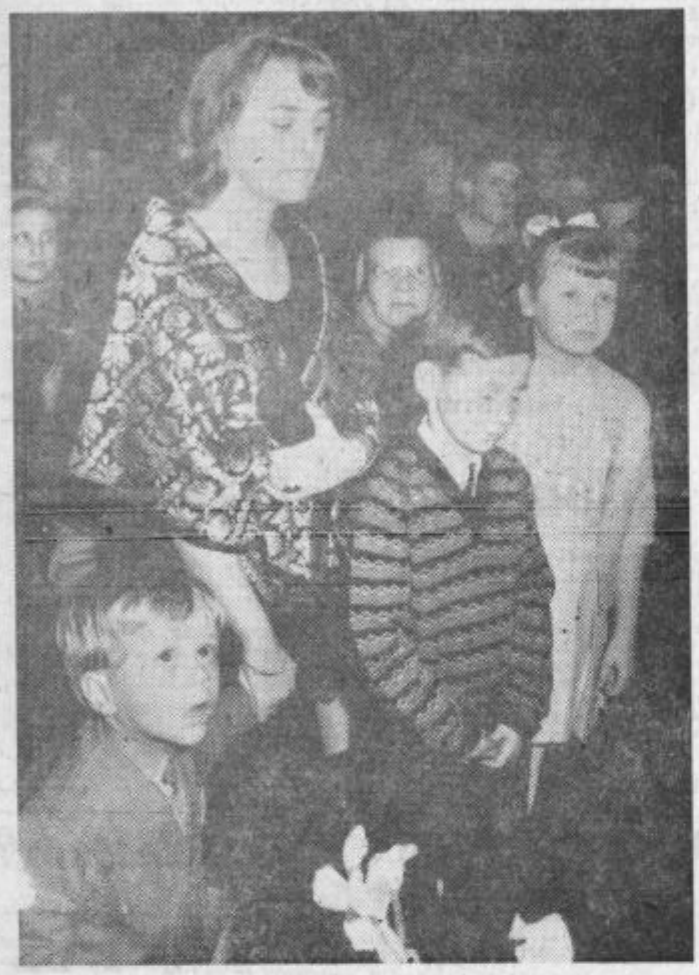

ZAKONSKI ROBOT

MESTO HIŠNE COPATE

KAKRSNEGA SI BODO MOGOCE LAHKO ŽE CEZ NEKAJ DESETLETIJ KUPILE ŽENSKE, KI SI ŽELIJO MESTO MOŽA COPATO. ROBOT TRENUTNO DELA V NEKEM AMERIŠKEM NUKLEARNEM INSTITUTU, KJER GA »POSILJAJO V OGENJ PO KOSTANJ«, NJEGOVI PRIJEMI PA SO TAKO FINI, DA BI LAHKO, ČE BI SE BIL UČIL URARSTVA, SESTAVIL KRONOMETER. NA NAŠI SLIKI SI DAJE OPRAVKA OKOLI JUTRANJE TOALETE IGRALKE CAROL CHRISTENSEN, KI JE IZJAVILA, DA JI SE NIHCE NI TAKO NEŽNO ZAPEL ZADRGE NA OBLEKI.

»BOŽJE SODIŠČE« V DANAŠNJEM ČASU

Nekaj oblik famoznega »božjega sodišča« je do današnjih dni ohranilo pleme Ifugas, ki živi v nepristopnih džunglah Filipinov. Kakor v srednjem veku v Evropi, tako še danes pleme Ifugas določa krivdo obtoženega tako, da mora ta potisniti roko v vrelo vodo ali prijeti razbeljeno železo; če dobi opekline, ga proglasijo za krivega. Kadar gre za dokazovanje prešuštva, je »božje sodišče« bolj blago, morda zato, ker v plemenu takšnega delikta ne smatrajo za resni prestopek. Če mož obtoži kakšnega člana svojega plemena, da je prešuštvoval z njegovo ženo, priredijo dvoboj, toda brez orožja; kot orožje, služijo kokošja jajca. Tožitelj in obtoženi se postavita dvajset metrov drug od drugega in se na znak pričneta obmetavati z jajci. Če jajce zadene obtoženega, je to dokaz krivde in mora tožitelju plačati visoko odškodnino. Če pa jajce zadene tožitelja, se tožba razveljavi. V primeru, da sta zadeta oba, komisija prešteje zadetke in na podlagi tega odloči, kdo ima prav.

GRANOVSKEGA 3

KJE JE BIVSI SOVJETSKI PREMIER HRUŠČEV? TO VPRAŠANJE SE JE V DNEH SPREMEMB V SOVJETSKI ZVEZI POJAVLJALO PO VSEM SVETU IN SE ZDAJ NI POVSEM POJENJALO. FRANCOSKI NOVINAR JE V MOSKVI FOTOGRAFIRAL HIŠO ŠTEVILKA 3. V ULICI GRANOVSKEGA. TU JE STANOVANJE HRUŠČEVA, KI SE JE MORAL PRESELITI IZ VILE V PODMOSKOVLJU. V TEJ HIŠI ŽIVI HRUŠČEV KOT UPOKOJENEC S 700 RUBLJI POKOJNINE (V DINARJIH OKOLI 500.000 DIN).
BAJE PA IMA HRUŠČEV NEKOLIKO NEPRIJETNO SOSEŠČINO. V ISTI HIŠI STANUJE V. MOLOTOV, KI GA JE HRUŠČEV ODSTAVIL S POLOŽAJA ZUNANJEGA MINISTRA, NADALJE MARŠAL ŽUKOV, KI JE BIL TUDI ODSTAVLJEN V ČASU, KO JE BIL NIKITA V VRHU SZ. PRAVTAKO TU STANUJE M. SUSLOV, IDEOLOG KP SZ, KI JE NA PLENUMU, KO JE BIL HRUŠČEV ODSTAVLJEN, PREBRAL REFERAT, KI JE NIKITO ZRUŠIL.

novosti z bojišča proti raku

5 MILIJONOV BOLNIH ZA RAKOM

Vendar pa se zdravniki pri tem spopadajo z mnogimi nepremostljivimi ovirami. Kajti nekaj je gotovo: rak izziva paničen strah pri preprostih ljudeh. Neki zdravnik mi je rekel: »Gotovo ste sami opazili, kako se človek izogiba besede rak. Raje bo rekel tumor ali karkoli drugega, četudi govori o bolniku, ki je njegov daljnji znanec.« Rak je stara bolezen, stara kot človeštvo, pa še starejša od njega. Za njo so bolehali že predzgodovinski dinosauri in v Britanskem muzeju je mogoče videti okostje dinosaura, ki je imel kostnega raka. Morda je skozi brezštevilne generacije, ki so živele v strahu pred njim, rak nekako prodrl v tisto, kar je sloviti psiholog Ernest Jung označil za »kolektivno psiho človeštva« ter tako ustvaril atavistični, primitivni in v bistvu praznoverni strah. Toda kot nekoč, je tudi danes največji del tega strahu zasnovan na neznanju.

KAJ JE PRAVZAPRAV RAK?

V normalnih okoliščinah celice v zdravem organizmu nastajajo, živijo in se razmnožujejo po neki normalni, disciplinirani zakonitosti. Ko je kak organ formiran, njihovo razmnoževanje preneha, pač pa se tvorijo le še, kadar je potrebno, da nadomestijo svoje iztrošene predhodnice ali zacelijo kakšno rano. Toda če kak neznani vzrok povzroči motnje v funkciji mehanizma, ki regulira razmnoževanje celic, se to nadaljuje: namesto zdravega in normalnega tkiva prične rasti tumor. Nekateri tumorji ostanejo lokalizirani (»benigni« tumorji), pri drugih celice divje rasejo in tumor se veča. Nekatere celice se odtrgajo od tumorja — matice in kri jih raznese po telesu. Tam, kjer se ustavijo, povzročijo tvorbo novih tumorjev, tako imenovanih metastaz.

Ni še znano, kaj pravzaprav povzroča raka. To bi mogli biti najrazličnejši činitelji — virusi, lastni telesni hormoni, radioaktivne substance... in razen tega najmanj 50 kemijskih spojin. O eni izmed njih je v zadnjem času mnogo pisal svetovni tisk. Gre za spojino 3,4 benzepyren. Spojina, ki v laboratoriju povzroči raka v miših, je v vsakem tobačnem dimu!

RAZŠIRJENOST RAKA

Rak je bolezen velikih dimenzij, ki izbira svoje žrtve brez diskriminacije. Statistike OZN kažejo, da zboli danes na svetu za rakom okrog 2 milijona ljudi letno in da za njim boluje v času, ko to čitate, 5 milijonov ljudi. Na vsakega registriranega rakastega bolnika odpade 4 ali 5 ljudi, ki bolujejo za kakšno predkancerozno boleznijo, ki se lahko (ne pa nujno) razvije v raka.

Na Islandu umre danes vsak peti prebivalec za rakom, največji odstotek pa odpade na tiste, ki so imeli želodčnega raka. V Angliji in Ameriki pomeni želodčni rak neznatni problem, medtem ko je na Japonskem podobno kot na Islandu. Japonke ne obolevajo za rakom na prsih, zato pa je ta na vidnem mestu umrljivosti na Finskem, v Avstraliji in ZDA. Všepovsod — enako na Japonskem kot na Finskem — obolevajo za njim pogosteje neporočene kot poročene ženske. Previden zaključek znanstvenikov, pravzaprav bolj bojazljiva teza kot pogumna trditev: pregledi po porodih, dolgo dojenje, sklepanje zakonov v rani mladosti in veliko otrok — vse to zmanjšuje nevarnost. Po teh statistikah bi lahko rekli, da je položaj jasen. Toda ta ni jasen. Kajti kadar gre za raka na maternici, je stvar povsem nasprotna: tista kategorija žena, ki je v priviligiranem položaju, kadar gre za raka na prsih, je v neugodnem položaju, če gre za raka na maternici.

Ali je rak v porastu? Pljučni rak vsekakor. Tako v Angliji in ZDA oboli danes za pljučnim rakom petnajstkrat več ljudi kakor pred tridesetimi leti, čeprav se prebivalstvo teh dežel ni niti zdaleč tako povečalo.

(Se nadaljuje)

SOVJETSKI ROCK'N'ROLL

MOJSEJEV BALETNI ANSAMBEL VELJA ZA ENEGA NAJBOLJŠIH SVOJE VRSTE NE SAMO V EVROPI, MARVEČ TUDI V SVETU. NJEGOVA ZNAČILNOST JE NEPOSNEMLJIV, SVEŽ HUMOR, POLN LJUDSKE VITALNOSTI IN SPROŠČENE ROBATOSTI. NAŠ POSNETEK PRIKAZUJE PRIZOR IZ BALETA »DAN NA LADIJSKEM KROVU«, KI JE VZBUDIL VELIKO ZANIMANJA IN DOSTI SMEHA. POSEBNO DOBRO SO PLESALCI IZVEDLI PONAZORITEV ZIBANJA LADJE, KJER SO ARTISTIČNO SPRETNOST ZDRUŽILI Z DUHOVITO KOREOGRAFIJO IN NENADKRILJIVO SKUPINSKO SKLADNOSTJO.